

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) Author(s):	af Oehlenschläger ; udgivet af Selskabet for Trykkefrihedens rette Brug.
Titel Title:	<u>Nordiske Oldsagn : bearbejdede til Almeenlæsning</u>
Udgivet år og sted Publication time and place:	København : Det Brünnichske Bogtrykkeri, 1840
Fysiske størrelse Physical extent:	247 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

35-87-80

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130020336022

Herbiller & Oplag

Handbiller af Almindelighed

Opplag

Herbiller & Oplag

Handbiller af Almindelighed

Opplag

Herbiller & Oplag

Handbiller af Almindelighed

Opplag

Nordiske Oldsagn,

bearbejdede til Almeenlæsning

af

Oehlenschläger.

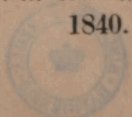
Udgivet af Selskabet for Trykkesfrihedens rette Brug.

Pris overalt i Danmark: 48 s. heftet.

Kjøbenhavn.

Trykt i det Brønnichske Bogenstrykkeri.

1840.

Historisk Oldsags

beskrivelse til Samfundet
 Indhold.

21

1	Indledning
10	Om de gamle Sagn
44	Om de gamle Sagn
48	Om de gamle Sagn
52	Om de gamle Sagn
56	Om de gamle Sagn
60	Om de gamle Sagn
64	Om de gamle Sagn
68	Om de gamle Sagn
72	Om de gamle Sagn
76	Om de gamle Sagn
80	Om de gamle Sagn
84	Om de gamle Sagn
88	Om de gamle Sagn
92	Om de gamle Sagn
96	Om de gamle Sagn
100	Om de gamle Sagn
104	Om de gamle Sagn
108	Om de gamle Sagn
112	Om de gamle Sagn
116	Om de gamle Sagn
120	Om de gamle Sagn
124	Om de gamle Sagn
128	Om de gamle Sagn
132	Om de gamle Sagn
136	Om de gamle Sagn
140	Om de gamle Sagn
144	Om de gamle Sagn
148	Om de gamle Sagn
152	Om de gamle Sagn
156	Om de gamle Sagn
160	Om de gamle Sagn
164	Om de gamle Sagn
168	Om de gamle Sagn
172	Om de gamle Sagn
176	Om de gamle Sagn
180	Om de gamle Sagn
184	Om de gamle Sagn
188	Om de gamle Sagn
192	Om de gamle Sagn
196	Om de gamle Sagn
200	Om de gamle Sagn

Indledning.

Indhold.

	Side
Indledning	1
Hrolf Krake	10
Hothe	44
Amleth	48
Uffe hin Spage	56
Grik den Veltalende	63
Stærkodder	79
Sigrid	97
Hagbarth og Signe	101
Harald Hildetand	107
Snie	117
Magnar Lodbroks Saga	120
Herrers Saga	140
Volsunga Saga	166
Belent Smed og hans Søn Vigda	204
Fridthiofs Saga	230

Index

1	
10	
24	
30	
36	
40	
48	
52	
56	
60	
64	
68	
72	
76	
80	
84	
88	
92	
96	
100	
104	
108	
112	
116	
120	
124	
128	
132	
136	
140	
144	
148	
152	
156	
160	
164	
168	
172	
176	
180	
184	
188	
192	
196	
200	
204	
208	
212	
216	
220	
224	
228	
232	
236	
240	
244	
248	
252	
256	
260	
264	
268	
272	
276	
280	
284	
288	
292	
296	
300	

Indledning.

Den der elsker sit Fædreland, maa ogsaa elske dets gamle Historie. Det danske Land er skient, med sit Hav, sine Skove, sine Bakker og frugtbare Sletter; men paa disse Sletter staae mange smaae Høie, hvilke Naturen ikke har dannet. Man kalder dem Kæmpegrave og det ere de. Merede disse maae ofte vække en Nysgierrighed hos den danske Landmand. Mange Sagn og Eventyr fortælles endnu om dem. Et varmt Hierte, et trofast Sind har vist ofte lyttet til Fortællingerne, saa forvirrede og fordreiede de end vare. Mangen ærlig Bondesøn, som lignede Hjalte i Historien om Hrolf, har det vist gjort ondt, naar han aarlig maatte pleie mere bort af den ærværdige Høi, der stod paa hans Faders Mark, naar han saa de gamle Runestene senderslaaes og ødelægges, ofte endog uden

mindste Nytte. Men det var ikke blot de hedenske Gravhøie, det var ogsaa de gamle christne Kirker, der trueedes med Ndelæggelse. Man er nu kommen til en bedre Overbevisning. Skialdenes Sange have trængt sig ind i Landmændenes Hjerter, og for at Nutiden ret kan gaae frem, er man bleven overbevist om, at man ofte maa see tilbage, og lade de kostelige Mindesmærker staae, som Milepæle paa Veien, for at vide: hvor langt man er kommen, og om man ikke har forvildet sig? Der er nu ogsaa indrettet Glemmesteder i Hovedstaden, for alle vigtige Levnings- og naar den danske Bonde ploier, da høste ikke sieldent Bevarerne af nordiske Oldsager; og Bonden med, som, naar han afgiver dem til den kongelige Samling, faaer fuld Værd for hvad der findes af ædle Metaller. Vore gamle Kirker forstyrres heller ikke meer, naar de trænge til Forbedring, med ny-modens ofte smaglese, stygge Tilfætninger. Vore Kunstnere ere trængte ind i de gamle Tidens Mand; hvad der var Smukt og Edelt i gammel Tid, er saa endnu — det bliver agtet og vedligeholdt. Men vore Oldsagn bør ogsaa vedligeholdes og kiendes. Nu have de vel ingen Nød, for aldeles at forgaae, da de ere bevarede i udgivne Skrifter; men hvad gavner det Almuen, at den Lærde, til sit Behov, bringer en Orden deri, der vel er til Nytte for Videnskaben, men ikke tilgiengelig for læg Mand? Hvad gavne selv

Oversættelserne Mængden, naar det Vigtige og Uvigtige, det Morsomme og Riedsommelige, det Mærkværdige og Dagligdags findes i en sliq Bidtløstighed, at den affrækker, ikke blot Almuesmanden, men endog de fleste Andre, hvis Fag eller Yndlingshyssel Historien ikke er, fra at læse dem?

For tildeels at bøde herpaa har Selskabet for Trykkefrihedens rette Brug besluttet, at meddele mig Mand Udtog af sliqe Sagn og overdraget mig Arbeidet. I fyrgetyve Aars Tid var jeg fortrolig med disse Sagn og bearbejdede de fleste til egne Digte. Men her skulde der nu intet Nyt indblandes, det maatte være det Gamle selv, der skulde meddeles. Man har ofte sammenlignet Oldsagn med Kalm i Bierget, og Digteren med Guldsmeden, der danner smukke Kar deraf, til Nytte og Fornøielse. Men her var jeg ikke Guldsmed; Biergmand kan jeg heller ikke kalde mig; thi det er den egenlige Historiefriver, der henter Urtserne fra Gruben. Jeg har blot bragt nogle Klumper i Stampeværket, for at stille dem ved Steen og Gruus, saa at mine Landmænd med Lethed kunne lære at kende disse Urtser i deres naturlige Tilstand, og giemme udsøgte Stykker deraf paa egne Hylber.

Naar man nu læser disse gamle Fortællinger, da er det første der falder os ind ved de Fleste, at

de indeholde saa meget Raat og Bildt, at Grumhed og Hævn ere de Binger, som meest bringe Bevælgelse deri. Mangen Læser i vor Tid kunde vel endog kalde det uret, uklogt og uskiant, at give Almuen Smag igien paa Oldtidens Barbari. Men deri feiler han. Thi fordi Almuen ikke er lærd, derfor er den intet Barn. Den menige Mand, med det funde gode Hoved, med det ufordærvede Hierte, veed meget godt i slige Ting at skille Klinten fra Hveden. Han veed nok, at den vilde Hedning, den raa Christen ikke kunde tænke og handle, som den mildtsøgende Mand i en oplyst Tid; men derfor vil han dog alligevel sætte en Ræmpekraft, et Heltemod, stærke Følelser, og en Dristighed og Duelighed til store Bedrifter, der behøvede en ung Tid at trives i, og udviklede Gynner, som vi nu ikke kunne rose os af. — Dersom det er naturligt, at Etlingen af en gammel Slægt imellem tager sin Stamtavle frem og glæder sig derover, saa maa det være endnu naturligere, at et friskt og atter fremblomstrende Folk, (men som Tid og Omstændigheder i senere Aarhundreder have sammentrængt i smaae Grændser) vender tilbage til sine Oldsagn, der vise os hvad vore Forfædre vare: vel Barbarer; men dog besiddende et Mod og en Tapperhed, der stedse maa beundres, og som gjorde dem til Herrer, hvor de kom; Helte, der, som Thaarup saa smukt siger, kun "tvende Pligter kiendte: at elske og at døe som Mand."

Dersom der altsaa er noget Skønt ved en Adelsfølelse, saa maa denne Følelse blive endnu skønnere og tabe alt Forsængeligt, Skadeligt og Ubilligt, naar den besjæler hele Nationer. De Fortrin, som Adelen entidlang saa gierne udelukkende vilde tilægge sig: Tapperhed, Vresfølelse, Heltenatur, Anlæg til store Foretagender, findes hos alle vore gamle Helte. Denne Natur aspræger sig i deres Eventyr og giver dem Menneskeværd, afstvinger os Agtelse, Beundring, ofte Kiærlighed, uagtet de mange Grusomheder og Raaheder, der vare uadskillelige fra den lidenskabelige, udannede Tid. Selv i det Grumme findes ikke sjelden Spiren til det Gode.

Fra denne Side betragtet faae de gamle indholdsrige Sagn Betydning, Vigtighed og indre Sandhed, om endog den historiske Sandhed ofte er forstyrret eller forsvunden. Thi deels glimter al ældgammel historisk Sandhed utydeligt giennem fabelagtige Taager, og det er umuligt at skille dem derfra, deels gives der megen historisk Sandhed, som er Efterslægten aldeles ligegyldig og uvigtig; derimod er Tidsalbrene's Tænke- Føle- Forestillings- og Hand- lemaade noget særdeles Væsenligt; og denne skue vi ofte klarere og tydeligere giennem Oldtidens opdigtede Fortællinger, end i mange magre, hinanden lignende, virkelige Begivenheder.

Især træffe vi den sandbre Oldtidsfildring i de islandiske Sagn. Island blev, fra den Tid, da

store Skarer af de ædlestes Slægter flygtede did i Gorm den Gamles og Harald Haarfagers Tid, i det niende Aarhundrede, Glemmestedet for oldnordisk Poesie og Historie. Præsten Sæmund, født imellem Aarene 1054 til 57 samlede først de hedenske Sange om Nordens Guder og ældste Helte, der ere bekendte under Navn af den ældste Edda, og som mundtligt vare fortalte eller sungne i Norden fra Slægt til Slægt, i foregaaende Aarhundreder. Paa en ildsprudende Bierg langt borte i Havet, mellem Europa og Amerika, fandt den nordiske Historie og Poesie deres Tilflugtssted, da de vare fordrevne fra Fædrelandet; og hverken Søklernes Vær, eller de sydende Bænder, eller Havet nænte at udslette og begrave, hvad sikkert Menneskelidenskab eller Menneskeligegyldighed havde tilintetgjort hjemme. Denne Afsondring fra andre Mennesker, der kun afbrødes ved enkelte Skialdes og Riøbmænds Reiser, vedligeholdte det gamle Sprog, samt, uagtet Christendommens Indførelse, den gamle Tænkemaade meget meer ublandet, end det vilde have været Tilfældet hjemme i Norge og Danmark; og saaledes bleve da disse islandiske Sagaer, eller Fortællinger ægte Billeder af en længst forsvunden heds Tid.

Det var et lykkeligt Indfald, der drev de nordiske, danske og svenske Slægter til Island. De vilde redde deres Selvstændighed, deres Frihed,

og de reddede meget meer: med Poesien og Historien reddede de vort skønne nordiske Modersmaal, der kaldtes "den danske Tunge" fra Tilintetgjørelsen. En frygtelig Fiende reiste sig derimod; ikke paa barbarisk Vis, med Krig og Sværd; men i Fredens, ja i Christendommens egen Dragt, fra det fromme, stille Kloster, fra Kirken selv: — det latinske Sprog. Med de christne Munkes indkom en fremmed Kultur, der uagtet sine mange Fortrin, uagtet alt det Gode den medbragte, dog, som fremmed, var uvidende om, hvad Nordboen selv eiede. Det nordiske Sprog kiendte de fremmede første Munkes ikke; at det var skönt og uddannet, havde de ingen Anelse om; men den hedenske Aand, der besjælede de gamle Sagn, søgte Klerkerne just at udrydde. Det giældte dengang om at udbrede Pavenes Magt; Bisperne nedsatte sig som hans Statholdere overalt. Saa maatte ogsaa Kirkens Sprog udbredes over hele Europa; og det var det Romerske. Dette kunde nu saameget lettere skee, da der var skrevet saa mange herlige Bøger i Oldtiden i det latinske Sprog, hvilke efterhaanden meget bidroge til Europas Dannelses. Men man skal ikke foragte sit Eget for det Fremmede, ikke bortkaste, hvad man allerede har, for hvad man muligen kan faae, ikke opoffre det Giendommelige for blot at efterligne Andre.

Ulykkeligvis forsvandt endnu i det tolvte Aarhundrede ikke den gamle Heltekraft for det Latinske og det Katholske. Kong Baldemar den Første og hans fiendne

Raadgiver og Krigshøvding Erkebiskop Absalon elskede Historien og Digtekunsten, som alle Helte, der ønske at deres Bedrifter skulle bevares for Erindringen; og Absalon opmuntrede sin Klerk Saxo, der for sin Lærdoms Skyld kaldtes Grammaticus, til at skrive den danske Historie — paa Latin. At nu vel Bæsenet og Tænkemaaden ofte maatte fordreies, naar en Munk i Riddertiden fortalte hedenske Oldsagn, paa kunstlet, ofte forskruet, Latin, er begribeligt; men Saxo bliver os dog usfatterlig, fordi han, selv levende i det 12te Aarhundrede, fortæller saamange ældgamle Sagn, der ellers vilde været tabte; og fordi han, skiondt en kristen Klerk, der gyste for det forrige Hedenskab, dog var en Mand med Aand og Sands for det Nordisk-Giendommelige og Digteriske; hvilket var Aarsag i, at han har opfattet og giengivet mange skionne Træk fra den ældste Tid.

Deels af disse Saxos første Fortællinger, deels af islandske Sagaer bestaae nærværende Udtog. Til de islandske Sagaer har jeg, paa Belents Saga nær, som jeg selv har oversat, benyttet Rafns Fordanskninger. For Sagnene af Saxos ni første Bøger har jeg lagt Anders Sørensen Wedels gamle Oversættelse til Grund. For meer end halvtrediehundrede Aar siden aabnede denne herlige Mand dermed (ligesom med sin Udgivelse af Ræmpeviserne) det danske Sprog en Guldgrube. Jeg har optaget endeel Ord og Talemaader af Wedel her,

idet jeg fiernede det Udanske og Smagløse, som den voldsomme Indblanding af det tyske Sprog i hans Tid førte med sig.

Dg saaledes indbyder jeg da mine Landsmænd af alle Stænder til en Læsning, der, hvis den, som jeg haaber, morer dem, tillige gjør dem bekendt med deres ældste Forsædres Bæsen og Bedrifter.

Udgiveren.

Hrolf Krake.

Denne skønne islandske Saga, om Hedenolds herligste Leirfonge og hans Forældre, er vist i mange Træk ægte historisk, da det er sandsynligt, at den beundrede Helts Bedrifter ere blevne erindrede giennem Aarhundreder. Hrolfs Mildhed og Menneffelighed straalte, som den aarke Morgenrøde, giennem Barbariets Nat. Det er rørende og skönt at han, forresten tapper og kiærlig som den Bedste, ved usædvanligt Høimod forsoner sin ulukkelige Skiebne, sine Forældres Brøde. Ikke ved Sværdslag, men ved Bønskab og Huldosalighed forener han de nordiske Riger, ved at vinde Hjerterne.

Man finder her, efter at den islandske Saga er fortalt, endnu Slutningen af Hrolfs Historie, noget anderledes, meddeelt efter Saxo. Den islandske Saga er langt rigere paa Begivenheder og Skildringer af gammel Tid, end Saxos Fortælling; men Slutningen af denne er skønnere, da Saxo til Grund for Heltenes Samtaler i den sidste Nat, har lagt nogle ældgamle Digte.

Kong Halfdan og Kong Frode vare Brødre, hver i sit Rige. Halfdan var blid og fredsommelig, Frode stridig og trodsig. Halfdan havde to Sønner, Hroar og Helge, samt en Datter, Signe. Frode overfaldt en-

gang sin Broder ved Nattetid og dræbte ham. Helges og Hroars Fosterfader bragte Drengene frelst ud til en liden Ø, hvor kun Gubben Birfel boede. Kong Frode underlagde sig hele Danmark og gjorde Sævar Jarl, der var gift med Signe skatshyldig. Nu lod Frode lede efter Kongesønnerne; men da man ikke kunde finde dem, raadte Troldmændene ham, at søge paa Birfels Ø.

En Morgen tidlig, da Gubben vaagnede, siger han: Meget Underligt er nu i Fart og Flugt; og store mægtige Fylgier *) ere komne til Den. Stander op, Halvdans Sønner! smutter ind i Lunden, og naar jeg kalder paa mine Hunde Hop og Ho, da sfiuler Eder i Jordhytten. Oldingen gik ned til Stranden; da var Kongens Skib allerede landet. Gubben lod, som han ikke blev det vaer, men lod Dinene løbe rundtomkring efter sine Faar. Kongen lod ham gribe. Han sagde: Hil dig, Herre! hold mig ikke! Ulven sønderriver ellers min Hiord. Dermed raabte han paa sine Hunde: Hop og Ho! Kongen spurgte: Hvad raaber du paa? — Saaledes hedde mine Hunde, Herre! gienstvarede han. — Men da nu Kongen spurgte om Drengene, forsikrede Gubben, at de vare der ei. Kongen sagde: Du er vist en snedig Mand, dog nænner jeg ei at lade dig dræbe. — Da han havde søgt forgieves, drog han bort;

*) Skitsaander.

men Virfel sendte Drengene til Sævar Jarl, deres Svoger, fordi de ikke længer vare sikke paa Den.

Hroar var dengang tolv, Helge ti Aar, men Helge størst og mandeligst. De kaldte sig Hamur og Hrane, og gik med Hætter over Hovederne, for at man ikke skulde kiende dem. Saaledes kom de til Sævar. Sævar Jarl sagde: Lidet troer jeg vist I due til, dog vil jeg ikke misunde Jer Maden for en Tid. — De vare hos ham i tre Aar, og Mange spottede dem, for deres Plumpheds og slette Klæders Skyld.

Engang bød Frode Sævar til Gæst; han havde ham mistænkt for, at han giemte Svendene. De tilbode sig at reise med; Signe fulgte Jarlen paa denne Færd. Hamur fik en utæmmet Fole at ride, satte sig baglænds og stillede sig tøstet an. Hrane satte sig rigtigt paa sin. Paa Veien faldt Hætten af Hovedet paa ham. Signe kiendte ham og græd. Da Sævar spurgte hvorfor? svarede hun: Nu har kun Skioldungstammen smaae Dviste. Mine Brødre ride paa Sadlerne, som Sævars Trælle.

Jarlen raadte dem at tage sig vare. Da de kom i Hallen og løbe der vildt omkring, hvisttede Signe til dem, at de skulde gaae, for ei at vorde opdagede. Der var en Spaaqvinde, som hed Heidur, hende spurgte Kongen hvad hun kunde sige om Dren-

gene? Da Spaaqvinden sad paa Tryllehiale *)
sang hun:

To ere inde;
Jeg troer dem ikke;
De som ved Ilden
Yderst sidde;
De som paa Den
Bare længe,
Kaldtes med Hundenavn
Hop og Ho.

Men da Signe kastede en Guldring til Qvinden, sagde denne: at Spaadommen forvildtes, og at det var usandt, hvad hun før sang. Kongen sagde: Jeg skal nok pine Sandheden ud af dig. Hvorfor sidder Signe ikke paa sit Sæde? Gaae Næve nu paa Raad med Ulve? Da Kongen truede med at lade Spaaqvinden pine, hvis hun ikke talede Sandhed, gispede hun meget, og quod derpaa:

Jeg seer, hvor sidde
Halsdans Sonner,
Proar, Helge,
Sunde begge.
Snart de fra Frode
Livet rane,
Hvis han dem brat ei
Forekommer.

*) Tryllestolen.

Derpaa hoppede hun ned fra Tryllehiale og qvad:

Hamurs og Pranes

Dine tindre;

Ere de Edlinge

Underdiærve!

Drengene løbe nu til Skoven, efter det Vink Spaa-
qvinden hemmeligt gav dem; men Keigin Jarl, deres
Fosterfader, havde allerede kiendt dem i Hallen. Kon-
gen bød at sætte efter dem, men da slukkede Keigin
Jarl Lysene i Hallen, og i Mørket holdt Mange de An-
dre tilbage; thi de saae helst at Drengene undkom.
Da Lysene vare tændte igien, gif Keigin selv omkring
og skienkede Ol for Gæsterne, saalænge til de faldt i
Søvn, den ene over den anden.

Keigin reed derpaa til Skoven, Brodrene hilste ham
venligt; men han gav ikke Gienhilsen og dreiede om med
Hesten mod Kongsgaarden. Da han havde gjort det an-
dengang, sagde Helge: Jeg forstaaer ham! Han vil ikke
tale, for ei at bryde den Eed, han har svoret Frode;
men han vil dog vare os. — De fulgte ham. En
Lund var nær ved Hallen. Keigin sagde: Harde jeg
noget Ondt udstaaende mod Kong Frode, saa vilde jeg
brænde denne Lund. De forstode ham. Sævar Jarl
kom ud med sine Mænd og hialp nu Svendene at stif-
ke Ild paa Gaarden. Frode havde to Smedde som
hedde begge Bar. Keigin, som troede, han ogsaa burde
vare Kongen, gif til hans Sovkammerdør og qvad:

Keigin er ude;

Halvdars Sønnen,

Tæppre Giender!

Siig det til Frode:

Bar slog Sømmet,

Bar satte Hoved paa.

Rogt dig for Bar!

Bar slog Sømmet.

Kongen sagde: Keigin vil give mig et Vink til Barsomhed, fast han er hadsk og undersundig. Da stod alt Gaarden i lys Lue. Frode bød Forlig; men Helge raabte: Ingen kan troe dig. Frode vilde flye giennem en underjordisk Gang til Skoven; men der stod Keigin og giennede ham tilbage. Saa indebrændte han da med mange Mænd, og Hroar og Helge bleve Danmark's Konger.

Hroar ægtede Dgn en Datter af Nordre, Kongen over endeel af England. De vare de bedste Benner, og Hroar styrede Landet tillige med ham; men Helge beherskede Danmark.

Paa den Tid havde Sæglænd en Dronning, som hed Olufa, hun gif som Skioldmo med Sværd, Hielm og Brynie. Engang kom Helge uforvarende til hende med en Hær. De drak i Fællig den Aften; det vil sige: Mænd og Qvinder sammen. Helge, vilde, at de skulde holde Bryllup strax. Hun sagde: han gif altfor hurtig og hidsig tilværks. Da Helge var kommen paa Leiet, og strax sov ind, lod Olufa en fortryllet

Søvnpreen*) fæste i hans Kjortel, før at han ei skulde vaagne; derpaa lod hun ham Haaret afrage, Hovedet bestryge med Tiære, og derpaa blev han i en Lædersæk bragt ud paa sit Skib. — Imidlertid samlede hun en Hær om Natten. — Da de Danske opdagede Kongen i Lædersækken, toge de Søvnprenen bort. Han vaagnede; men da han mærkede at han ikke var stærk nok til at anfælde Olufa strag, reiste hjem og tænkte paa Havn. —

Nogentid derefter drog Helge atter med sine Skibe til Særland og ankrede i en Lønvig. Han forklædte sig som Tigger, tog to Kister med Guld og Sølv, og grov dem ned i Skoven. Derpaa betroede han en af Dronningens Trælle, at han havde fundet en stor Skat. Helge spurgte, om Dronningen var gierrig? Ja, svarede Trællen, hun er den gierrigste af alle Qvinder. — Jeg vil da ikke berøve hende sin Eiendom, sagde Helge, thi Landet tilhører hende. Hun kan give mig saameget, som hendes Sind staaer til; men dig skienker jeg det te Armsbaand og denne Ring, hvis du skaffer hende ene herud.

Dette blev ikke vanskeligt. Olufa vilde ikke, at noget andet Menneſke skulde vide noget deraf, fulgte Trællen og blev fangen af Kongen. Helge beholdt hende nogentid paa sit Skib; derpaa sendte han hende hjem.

*) En Naal, som man indbildte sig kunde dølge i Trællesøvn.

Olufa fødte en Datter, paa hvem hun fastede sit bittre Had. Efter en Hund, hun havde, kaldte hun Barnet Yrsa. Yrsa var smuk af Udseende. Da hun var tolv Aar gammel, maatte hun vogte Hiorden, som et Fattigmands Barn. Kun Faa vidste Hemmeligheden.

Da Noen var noget ældre, tildrog det sig, at Kong Helge kom til Landet for at spørge Tidender derfra. Han forklædte sig atter som en Tigger, gik op i Skoven, traf Yrsa, og fandt, at han aldrig havde seet senere Mo. Han spurgte om hendes Slægt, og da hun sagde sig at være af fattige Folk, svarede Helge: Ei har du Trællesine! — Han fattede Kiærlighed til hende, og sagde: det var passende, hun fik en Tigger til Mand, siden hun var en Tiggers Datter. — Derpaa tog han hende med paa sit Skib, og da han kom hjem til Danmark, holdt han Bryllup med hende, og elskede hende høit.

Kong Helge havde en kostbar Ring. Engang da Hroar besøgte ham, sagde denne: Du est den Største af os To; og da jeg desuden har slaaet min Bopæl i Northumberland i England, saa overlader jeg dig gierne hele Danmark's Rige, hvis du skænker mig Ringen! — Det gjorde Helge. Hroar drog derpaa hjem og sad i Fred i sit Rige.

Imidlertid døde Sævar Jarl, og hans Søn Hrof hin Svarte kom i hans Sted. Det var en grim

Mand og meget gierrig. Da hans Moder Signe havde fortalt ham om Ringen, gif han til Helge, og forlangte Tredieparten af Danmark's Rige eller Ringen. Helge svarede: Kong Hroar er nu i Besiddelse af Ringen, og jeg formoder, den sidder ei løs for dig. Derpaa drog Hrof til Kong Hroar i England. En Dag, da de seilede fra Landet paa en Fiord, bad Hrof ham om Ringen. Hroar sagde: Jeg har givet saameget for denne Ring, at jeg ikke giver Slip paa den for nogeting. Nu bad Hrof ham om at maatte see den; og da han fik den i Haanden sagde han: Bedst at nu ingen af os faaer Nytte af den. Hvorpaa han fastede den i Fiorden. Du est en ond Mand! sagde Kong Hroar, og lod hans Fødder afhugge.

Da Hrof var helbredet, samlede han en Hær, oversalddt Kong Hroar ved et Gilde og dræbte ham. Derpaa beilede han til Dgn. Dronningen bad ham vie, da hun var frugtsommelig. Derpaa sendte hun Bud til Helge, som fangede Hrof og lod hans Skindebeen og Arme sønderbryde. Dgn fødte Agnar, som blev en stor Helt. Han lod sig engang vise det Sted, hvor Hrof havde nedkastet Ringen, dykkede to Gange forgieves efter den, men fik den tredie Gang. Denne Bedrift gjorde ham navnkundig.

L

Dronning Olufa vilde nyde Frugten af sin Hvern. Hun reiste til Danmark; Hrsa mødte hende og bød hende ind i Hallen. Hun svarede Nei; at hun ingen Tre

havde at giengielde Kong Helge. Yrsa sagde: Bænrende behandlede du mig, mens jeg var hos dig. Kan du sige mig noget om min Slægt? Det aner mig, at jeg ei er Fattigmands Barn. Olufa sagde: Det er just mit Grinde til dig. Din Lykke er ei saa stor, som du troer den; thi Helge er din Fader, og du min Datter. Yrsa sagde: Min Moder, troer jeg, er den værste og grummeſte Kvinde. Denne sørgelige Tildragelse vil ikke glemmes, saalænge Verden ſtaaer. — Olufa ſvarede: Helge har du at takke for dette, og min Brede. Men nu vil jeg byde dig hiem til mig med Hæder, og i alting behandle dig vel. Yrsa ſvarede: Ikke veed jeg hvordan det gaaer; men her kan jeg ikke længer blive. — Yrsa drog bort med Olufa og Helge græmmede ſig ſaa hardt, at han blev ſyg og ſengeliggende.

Siden beilede Kong Adils i Sverrige til Yrsa; han var gierrig og forhadet; Yrsa kaldte det et ſlet Bytte; imidlertid tog hun derimod, og Adils holdt i Sverrig ſit Bryllup. Da Helge hørte det, blev han endnu ſlettere tilmode end før. Han ſkyede menneſkelig Omgang og ſov affides i en Hytte.

Det hændte ſig en Fuleqvæld, da Helge var gaaet tiſſengs og Beiret var ſlet, at Noget kom til Døren og klynkede ynkeligt. Helge fandt det uføngeligt, at lade en Rødlidende ſtaaе udenfor, naar han kunde hjælpe. Han lukkede op, og ſaaе et pialtet Pigebarn, ſom takkede ham. Kongen ſagde: Svøb dig i Halmen og

Biørneffindet, at du ei skal fryse. Hun sagde: Tillad mig, Konge! at blive her. Mit Liv beroer derpaa. Kongen sagde: Vel gyser jeg for dig; men er det, som du siger, da læg dig ved Døren i dine Klæder. Hun gjorde saa. Kongen vendte sig fra hende. I Hytten brændte Lys; kort efter kastede Kongen Dinene over Skulderen, og saa en Qvinde, som han aldrig havde seet skønnere, klædt i Silke. Hun sagde: Nu vil jeg drage bort! Nu har du frelst mig af stor Rød; thi min Stivmoder har paalagt mig denne Færd; og jeg har besøgt mange Konger, som ikke vilde modtage mig.

Efter tre Vintres Forløb rede tre Mænd ved Misdienat til den samme Hytte, hvor Kongen sov. En Qvinde fulgte dem, hun havde et Barn med og sagde til Kongen: Elleqvinden sender dig her Skuld, din Datter.

Derefter gik Qvinden bort med Mændene, og Helge saa hende aldrig meer. Skulde voxte snart op og blev grum i Sind.

Nogentid derefter overfaldt Kong Udils i Sverrig Helge og dræbte ham. Dronning Yrsa vilde hævne sig, dog forligtes hun ved Mandebod; men hun blev fra den Dag af vanskeligere at omgaaes, og grublede paa Hævn. Udils og hans Børsærker bleve efter Helges Død navnkundige; Udils var en stor Blodmand*), tilbad sine Guder og øvede Trolddom.

*) At blote kaldte Hedningerne at ofre; fordi der da altid udgiødes Blod.

Eivbagg, en af Kong Adils's fornemste Kæmper, var bleven misfornøiet med ham, for hans Utafnemmeligheds og Karrigheds Skyld. Eivbagg's Fader raadte ham og hans Brødre at drage til Kong Hrolf. Det er den skønneste Mand, sagde Faderen, stolt mod Ubarmhertige, men venlig og god mod den Trængende og mod Alle, som ikke trodse ham. Han har gjort sig alle Konger i Nabolandene skatsskyldige.

Eivbagg og hans Brødre drog til Kong Hrolf. Han sagde: Ei havde jeg besluttet at tage mig Venner af Kong Adils's Mænd; dog vil jeg ikke bortvise Jer, da jeg seer, I ere dygtige Kæmper. Hvor viser du mig til Sæde? spurgte Eivbagg. — Sæt dig hos den Mand der, som hedder Bialke, og lad Plads staae ledig oven for til tolv Mænd. Eivbagg satte sig, og Bialke fortalte ham, at der sad Kongens Bærsærker, *) naar de kom hjem fra Leding.

Nandt saaledes Sommeren hen; i Høsten kom Bærsærkerne hjem. Efter Skif og Brug ginge de omkring i Hallen og spurgte de Andre, om de troede at være ligesaa tappre som de? Man fandt da paa forskellige Svar, dog tilstode Alle, at de ikke kunde liges ved Bærsærkerne i Tapperhed. — Først Eivbagg sprang op, svang sit Sværd og raabte, at han ikke veeg dem en Fodsbred. — En Bærsærk sagde: Hug da i min Hielm! Eivbagg gjorde det; men det beed ikke

*) Bærsærker kaldtes de fordi de stræde af Dvermod uden Særk, eller Brynie.

Siden vilde de kæmpe; men Hrolf sprang imellem dem, og sagde: de skulde være Ligemænd og Venner.

Kong Hrolf sendte Bud til sin Moder Yrsa, og bad hende om de Klenodier, Adils havde røvet fra hans Fader Helge, da denne faldt. Hun bad ham selv komme for at hente dem, og lovede at staae ham bi.

Anden Krig hindrede Hrolf en tidlang i at gæste Kong Adils. Hrolf boede i Leire *), en stor og stærk By, hvor der herskede mere Gæstfrihed og Pragt end andensteds.

Der var en mægtig Konge, som hed Hiervard; han fik Skulde, Helges Datter og Hrolfs Søster, tilægte. Engang ved et Gæstebud læste Kong Hrolf sit Bælte og bad Hiervard imidlertid holde sit Sværd. Da Hrolf atter tog Sværdet sagde han: Det vide vi alle, at Den gjør sig til den Andens Undermand, som holder hans Sværd, medens han omgiorder sit Belte. Saa maa du nu vel finde dig deri, saavel som Andre. Hiervard blev herover meget vred i Hu; dog ydede han siden Hrolf Skat, som alle de andre Underfonger.

En sludsfuld Dag da det mørknedes, reed en Mand henad Veien i Siælland nær Isesfiord. He-

*) Det nuværende Lethraborg.

stens Fod stødte mod en Skrænte; Rytteren mærkede, der var et Huus og ledte Døren op. Han bankede paa, og bad Manden, der kom ud, om han maatte blive hos ham Ratten over. Der blev Bødvar Biarke nu om Ratten. Det var en berømmelig norff Helt, der var dragen did af Beundring over Hrolf og hans Kæmper. — Bonden sagde: Du vil blive vel modtagen; thi jeg seer, at du est en stor, stærk Mand. Ved disse Ord begyndte Qvinden at græde. Hvad græder du for? spurgte Bødvar. Hun svarede: Vor Søn Høtt gif forleden til Byen, for at more sig; men Kongens Mænd spottede ham, hvilket huede ham slet. Det er deres Lidsfordriv under Maaltidet, at faste Been paa ham; og jeg veed ikke, om han er levende eller død. Men er han ikke død endnu, saa haaber jeg, at du til Len for vor Gæstfrihed, vil faste de mindste Been paa ham. Din Haand tykkes mig meget stærk, og han vilde ingenlunde udholde dine Slag, hvis du ikke vil ssaane ham.

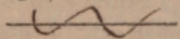
Næste Dag reed Bødvar til Leiregaard. Han satte sin Hest i Stalden, uden at spørge om Forlov, og gif ind i Hallen, hvor kun faa Mænd vare tilstæde. Som han sidder en søie Stund, hører han Bulder i et Hjørne af Hallen, og bliver vaer at en liden smudsig Haand kommer frem af en Beendynge. Bødvar opdagede strax Høtt. Hvad gjør du her? spurgte han. Høtt svarede: Jeg bygger mig en Skioldborg. Uselig er din Skioldborg! sagde Bødvar, og drog ham ud af

Krake

Beendhyngen. — Høtt sfreg: Vil du nu ffillle mig ved Livet? Nu har du fonderbrudt min Sfioldborg, fom ffulde ffiærme mig mod alle Slag. Bødvar fagde: Du fkal ikke have nødig at bygge Sfioldborg længer. Han løftede ham op, bød ham ikke ffrige faa høit, og bar ham ud til et Vandfied, hvori han tvættede ham reen. Derpaa tog han ham ind i Hallen og fattede ham ved fin Side, hvor Drengen ffiælvede over fit hele Legem, faft han mærkede, Manden vilde hielpe ham. Da det aftrnedes, ftrømmede Mænd ind i Hallen. Høtt vilde tilbage til fin Beendhyng, men Bødvar holdt ham. Hoffinderne begyndte nu deres gamle Leeg og fattede først fmaae Been til Bødvar og Høtt. Bødvar lod, fom han ikke mærkede det. Høtt var faa bange, at han intet kunde fpiſe. See! raabte han, der kommer en ffor Knoffel! det bliver viſt din Bane.*) Bødvar greb et heelt Laarbeen i Flugten, og traf Den, der havde faftet det mod ham, faa haardt, at han faldt død om. Nu blev der ffor Forfærdelfe i Hallen og et Bud gif i Borgen til Hrolf, at en fremmed Kæmpe havde dræbt en af hans Mænd. Kongen fpurgte, om det var ffeet fagløft? Da han hørte Sammenhængen, fagde han: Have I nu atter, mig til Banære, giort Eder ffor Skam, ved at flaae fagløfe Folk med Been? Jeg har jevnligent talet om dette tilforn; men I have ingen Bægt lagt paa mine Ord. Siffert er det ingen

*) Bane: Død.

ubetydelig Mand, I have angrebet; kalder ham hid! Bødvar gik frem for Kongen og hilste ham med Høvisfhed. Kongen spurgte om hans Navn, og om han vilde betale Bøder for Hoffinden? Bødvar svarede: Han faldt paa sine Gierninger. Da Kongen spurgte, om Bødvar vilde indtage, den Dræbtes Plads, sagde han: gierne, men han vilde ikke skilles fra Høtt. Kongen svarede: Skændt jeg seer i ham ingen Hæder for mig, vil jeg dog ikke spare Maden for ham. — Bødvar vilde ikke sidde paa den Dræbtes Sted. Han gik hen, rykkede tvende Mænd op af Sæderne og satte sig der med Høtt, til stort Mishag for de Fleste.

Som det lakkede hen ad Julen, bleve Kongens Mænd meget bekymrede. Bødvar spurgte Høtt om Aarsagen. Han fortalte ham, at der nu to Vintre i Rad var seet et skrækkeligt Dyr med Binger paa Ryggen, som intet Jern beed paa, og som gjorde stor Skade. — Da Juleqvælden kom, bød Kongen, at Alle skulde være rolige og tausse denne Nat: Og forbyder jeg mine Mænd at vove deres Liv mod Dyret! Lad det gaae med Guds set som det kan!

Alligevel sneg sig Bødvar hemmeligt bort om Natten med Høtt, der gik, som til den visse Død. Da de nærmede sig Uhyret, skreg Høtt. Bødvar fastede ham i Møset, og der laa han særdeles rød. Nu gik Bødvar mod Dyret. Først vilde hans Sværd ikke ud af Skeden, dog drog han det tilsidst med al

Magt, og dræbte Uhyret. Han lod Høtt drikke af Dyrets Blod. Nu, sagde han, haaber jeg at du ikke sfiælver for Kong Hrolfs Hoffinder? Nei, raabte Høtt, ikke for dig selv! — Det var vel, min Staldbroder Høtt! svarede Bødvar. Lad os nu stille Dyret op, som om det levede endnu. De gjorde saa, ginge hjem, og Ingen vidste hvad der var skeet.

Da Kongen næste Dag hørte at Dvæget gif ufsadt, ilede han selv ud med sine Kæmper, at dræbe Uhyret. De bleve det snart vaer; det stod ubevægeligt. Min Staldbroder Høtt, raabte Bødvar, afryst nu den slette Mening man har om dig! Høtt svarede: Jeg er færdig. — Kongen sagde: Jeg veed ikke hvor du har faaet denne Mandhaftighed fra. Høtt svarede: Giv mig dit Sværd Gyldehjalte! saa skal jeg fælde Dyret, eller lade mit Liv. Da Høtt fik Sværdet, løb han hen og giennemborede Dyret, saa det faldt til Jorden. See nu, Herre! sagde Bødvar, hvilken Seier han har vundet. Kongen svarede: Ikke har Høtt været ene om at fælde Dyret; snarere har du gjort det. Kan vel være at det er saa, Herre! siger Bødvar. Faa Mænd, sagde Kongen, kunne maale sig med dig; men det anseer jeg for dit mandeligste Værk, at du har gjort Høtt til en Kæmpe; og vil jeg, at han nu ikke længer skal hedde Høtt, men Hjalte, efter Sværdet, fra denne Dag.

Nu leed det hen ad Vinteren, og man ventede

Kongens Børsærker hiem. Bødvar spørger Hialte, hvor= dan de pleiede at tee sig? Hialte siger: De gaae frem for hver Mand, først for Kongen og spørger, om han i Tapperhed kan maale sig med dem? Kongen siger da: Det er vanskeligt at finde saa fiække Mænd, som I ere. Dette svarer han mere af Høimod end af Frygt; han kiender deres Værd, og veed, de have vundet store Seiere for ham.

I det samme sprang Hallens Døre op, og der ginge tolv Børsærker ind, alle graae af Jern, skinnende, som man kunde see et Iisflag. Bødvar spurgte Hialte, om han turde kæmpe mod Nogen af dem? Hialte svarede: Ikke blot mod een, men mod alle. — Nu indtraadte Børsærkerne med det gamle Spørgsmaal. Men da En af dem kom til Bødvar sagde denne, at han lod sig ikke jage som en So af en saadan Tøvesøn. Hvorpaa han greb Kæmpen under Armene i hans fulde Harnisk, og kastede ham til Jorden. Hialte havde samme Leg for med en Anden. Da blev stor Ulyd i Hallen. Hrolf sprang op i sit Høisæde, og bød at Alt skulde være Fred og god Forstaaelse. Han sagde, de kunde see: Intet var saa stort, at det undertiden fandt sin Lige. Jeg forbyder Eder, sagde han, at begynde nogen Drabning i min Hal, eller det skal koste Eders Liv; men værer saa rasende, som I ville, naar jeg gaaer mod mine Kiender! Da kunne I vinde Hæder og Anseelse.

Bødvar raadte nu Kongen at drage mod Kong

Udils, for at faae sin Fædrears; og i at følge Hrolf mandeligt paa dette Eventyr vare de alle enige.

Derpaa drog Hrolf med hundrede Mand, foruden sine tolv Kæmper, til Sverrige. De kom paa Beien til en Bonde, som bød dem ind til sig. Kongen sagde: Har du Erne dertil? Vi ere ikke faa. Bonden loe og sagde: Jeg har stundum modtaget fleer. I skulle intet mangle! — Deres Heste bleve ogsaa vel forsynede. Kongen maatte spørge Bonden, der kaldte sig Hrare, om hvad han vilde, saa fik han et viist Svar. Om Natten frøs de, saa at Tænderne klappede dem i Munden. De Andre bedækkede sig med alt hvad de kunde, kun ei Hrolf og de tolv Kæmper. Næste Morgen sagde Bonden: I have havt det svalt inat; men med større Bespørligheder vil Kong Udils forsøge Eder. Vil du komme vel derfra, Herre! saa send Halvdelen af dine Folk hjem; thi det er ikke Mængden, som denne gang gjør Udslaget. — Kongen fulgte Bondens Raad; han blev endnu en Nat hos ham, og nu overkom dem alle en saa stærk Tørst, at de fleste maatte staae op og søge Olfarret. De bleve endnu en Nat. — Om Aftenen blev der giort Ild paa hos dem; denne brændte saa stærkt om Natten, at de fleste maatte springe fra Leiet, fordi de ikke kunde holde det ud. Bonden sagde næste Morgen: Vil du følge mit Raad, Herre! saa send alle de Andre hjem, og rid blot med dine tolv Kæmper til

Kongsgaarden, at de Andre ikke skulde gjøre dig Skam.
— Kongen fulgte hans Raad.

Da Hrolf og hans Kæmper rede til Kong Adils' Hal, stode alle Indbyggerne paa Byens Tage, for at see Kongens og hans Følges prægtige Harnisser, Sværd og Hjelme. De gave Hestene Sporerne, og Alle sprang af Beien for dem. Adils modtog dem heel vel. Da de stode af deres Heste, bød Bodvar Evendene at vogte Mankerne og Halerne, at de ei skulde komme i Ulempe. Men Adils beføl hemmeligt, at man skulde afhugge Halerne og affliære Mankerne lige til Pandebenet.

Kong Hrolf og hans Kæmper gik til Hallen, hver med en Høg paa sin Skulder; Hrolfs Høg hed Habrok, eller den Langbuxede. I den mørke Gang var der lagt Faldstrikker og gravet Gruber for dem, hvilke de dog lykkeligt undgik, og traadte ind i Hallen, hvor Adils sad i Høisædet; men der var saa mørkt, at de neppe kunde see ham. Derimod oinæde de bag Tæpperne bevæbnede Mænd, som ogsaa pludselig overfaldt dem. Men de toge vel imod dem, og fløvede dem ned i Tænderne. Da Adils saae, at Hrolfs Kæmper dræbte hans Mænd hobevis, raabte han til sine Bevæbnede, at de skulde holde inde, og bebreidede dem, at de anfaldt hans Gæster.

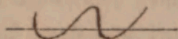
Derpaa lod han Hallen rense og de Døde bortbære. Lader os nu gjøre en Langild for vore Venner, sagde han, for tilbørligt at hædre dem. — Kong Hrolf og hans Mænd sadde bestandig med deres Vaaben i

Hænderne. Ilden flammede snart op, og der blev ikke sparet paa Beg og tørre Splinter, for at bringe den i Lue. Udils sad med sine Mænd paa den anden Side af Ilden, yderst ved Udgangen, Hrolf og hans Kæmper inderst. Saaledes samtalede de. Udils sagde: Bringer Ilden i Lue, at jeg kan see Kongen ret. I ville vist ikke flye for Ilden, skjønt det bliver Jer lidt lunfent. — Udils troede saaledes bedst at opdage Kongen fra de Andre, for at anfælde ham; da han formodede, Hrolf mindre kunde taale Ilden, end hans Mænd. Dette mærkede Bødvar og de Andre, og skiermede derfor Hrolf noget med deres Skjolde; dog ikke saa at han blev fiendt. — Hrolf havde engang gjort det Løfte: aldrig at flye Ild eller Jern. Herpaa stolede Udils. Han og hans Mænd rykkede alt mere ud imod Hallens paa hin Side aabne Væg.

Beddet tog nu til at brænde saa stærkt, at de Danske mærkede, Flammerne snart vilde angribe dem; den fængte alt i deres Klæder. De fastede deres Skjolde paa Ilden og Bødvar og Svibdag sagde: Oge ville vi Ilden i Udils Borg! — Dermed greb hver sin Mand, af dem der holdt Ilden ved lige, fastede dem deri og sagde: Varmer Jer nu, for Eders gode Næste og Møie; thi vi ere alt tilfulde bagte og behøve ikke meer. Hjalte greb den Tredie, og saaledes gik det med Hver, der vilde forstærke Ilden; de brændte selv til Aske.

Da raabte Hrolf: Den flyer ei Ilden, som gaaer

over den! Hvorpaa de alle sprunge over Baalet og vilde Kong Udils tillivs, der skjulte sig i en huul Søile i Hallen, hvorfra han kom til Yrsas Sal. Hun foreholdt ham hans Nidingsværk, og han turde ikke komme Hrolf for Dine.

Nu boede Hrolf hos sin Moder, der viste ham al Hielp og Giestfrihed, og satte en ung Mand Bøggur til at opvarte ham. Da Bøggur saae Hrolf, sagde han: Denne Mand er mager af Ansigt, og der er noget Krake (Udmærket) i hans Ansyn. Hrolf sagde: Tilnavn har du givet mig; hvad giver du mig i Navnefæste? Bøggur svarede: Jeg er fattig og eier intet. Kongen sagde: Da faaer Den vel give Andre, som har Naad dertil! drog en Guldring af sin Arm og rakte Bøggur. Denne svarede: Gid du vorde den Lykkeligste af alle Mænd. Dette er jo det største Klenodie! Kongen sagde: Lidet kan fornøie Bøggur! — Bøggur svarede at hævne Kongens Død, hvis han blev dræbt og han overlævede ham. Kongen takkede ham, men meente, der vare Andre, han ikke kunde stole mindre paa; thi Bøggur var uanseelig at see til.

Bøggur bad nu Kongen vogte sig for Udils, der var den største Troldmand, og offrede til en Galt. Om Natten rystede ogsaa Huset, og der kom en Galt, som dog strax blev dræbt af Hrolfs Hund Gram. Da omringede Udils Huset med en stor Flok. Men Hrolf og hans Kæmper satte Ryggene imod Stolpene i Bøge-

*f
for
hans
Bilthind*

gen, saasom Huset var lukket; paa den Maade brøde de sig Bei, sloge sig igiennem og dreve Udils atter paa Flugt.

Yrsa bad sin Søn ikke at dvæle længer, da der samlede sig en Hær mod ham, allevegne fra. Hun gav ham et Sølvhorn, med alle Kong Udils' Ringe, blandt hvilke Sveagris var den bedste; desuden endnu noget Guld og Sølv. Istedet for de fordærvede Heste, fik hans Kæmper tolv andre af rød Farve, og han selv en snechvid. Kostelige Brynier og Baaben skienkede Yrsa dem ogsaa igjen, istedet for hvad de havde mistet.

Hrolf drog nu bort fra Upsal. Paa Veien hjem klang der en stor Guldtring under Fødderne paa hans Hest; men han vilde ikke tage den op; han vidste den var henkastet med Evig, for at opholde ham. Derimod strøede han alt Sølv og Guld paa Veien, med samt Klenodierne. Da den Hær, der satte efter dem, saae disse Kostbarheder, standsede den og sloges om dem; hvorved Hrolf undgik dem. Kong Udils skienkede paa sine Mænd; men da han saae-Ringen Sveagris, fristede den ham saa stærkt at han selv standsede, bukkede sig og løstede den op paa sit Epydskaft. Hrolf, som saae det, reed tilbage og saarede Udils i Lænden, i det han bukkede sig. Dette Saar gjorde Udils afmægtig, thi han mistede meget Blod. Men Hrolf undkom, og de saae hinanden aldrig meer.

Paa Veien hjem kom de atter til Bonden Hrane, der vilde forære dem Baaben, hvilke Hrolf ikke turde modtage, da han troede de vare fortryllede. Herover blev Bonden vred, og de Danske maatte ride bort, uden at faae Nattelseie. De rede da videre, uden at sige Bonden Farvel; men de vare ikke komne langt, før Bødvar Biarke sagde: Det aner mig, at vi ikke have handlet klogeligen; vi have nægtet os selv Seieren herester. — Kong Hrolf sagde: Lader os vende om! Det bæres mig for, at denne Mand maa have været Odin*) hin Gamle selv, siden han var eenøiet. De rede tilbage, — men baade Gaard og Gubbe vare forsvundne.

De droge nu hjem, og sadde entidslang i Fred og Ro. Det Raad gav Bødvar Kongen, at han fra nu af ikke skulde drage meget i Kamp. Kongen sagde: Skiæbnen raader for hver Mands Liv, og ikke hin onde Mand! — Bødvar sagde: Dig ville vi sidst miste, om jeg maa raade, men jeg har en tung Anelse om, at store Hændelser snart ville indtræffe for os alle. —

Der randt saaledes en lang Tid hen, alle Skattes kongerne betalte Kong Hrolf deres Skat, og Hiorvard med. Men Skulde sagde med dybe Suk til Hiorvard: Det er ikke efter mit Sind, at vi yde Skat til Hrolf og trække under ham. Hvi est du saa slet en Mand, at intet Heltemod findes i dig? Hrolf holder sig nu

*) Hedningernes fornemste Gud.

helst hiemme, fordi han frygter selv, at Seieren ikke længer vil følge ham. — Skulde var en stor Trolldqvinde, paa Mødresiden af Alfeslægten*); og det maatte Hrolf og hans Kæmper sande. Hrolf tillod Hiorvard at bie med at betale Skat i tre Aar. Imidlertid samlede Skulde de drabeligste Mænd og alffens Udskud fra de nærmeste Herreder. Hun anvendte, for at overvinde sin Broder, den allerværste Trolddom eller Seid**), og havde baade Alfes, Rorner***), Spaaqvinder og Uhyrer i sit Følge.

Kong Hrolf sad imidlertid i Ro paa Leire med sine Kæmper. De dreve Tiden hen med alffens Lege. Hiorvard og Skulde kom med deres Følge ved Juletid. Hrolf havde anrettet et stort Giestebud, han og hans Mænd drak sparligen. Hiorvard og Skulde reiste deres Telt udenfor Byen. Det var langt, stort og underligt indrettet. Mange Bogne vare fyldte med Vaaben. Kong Hrolf gav ikke Afgt derpaa, han havde en høimodig Tillid til sine Gæsters Erlighed.

Hjalte hin Hugprude****) var gaaet at besøge sin Kærester, som var saare smuk. Da han hørte Vaabenlarm, spurgte han, for at prøve hende, hvad hun syntes bedst om, hvis han døde: en firindstyveaars

*) Alfes: Aander.

**) Seid kommer af at sige.

***) Rorner bestemte Skæbnen.

****) Hugprude: høimodig.

Gubbe eller to Ungersvende paa to og tyve Aar? Hun svarede spøgende: Ungersvendene hue mig bedst. Det Ord skal du undgielde! raabte Hialte forbitret og saarede hende. — Ikke behandlede du min nu, sagde hun, og usorrient. Ikke kan man tænke paa Alt! sagde Hialte bedrøvet og ilede bort.

Nu vakte ^{Hjulket} han de slumrende Danske, og bad dem mindes deres Løfter, at forsvare den Navnkundigste, Gæmildeste blandt Konger, saa det maatte spørges i alle Lande. Bodvar Biarke stod strax op og iførte sig sit Harnisk. Hrolf sprang op uden mindste Frygt, og bad sine Kæmper drikke først og være muntre.

Aldrig saasnart kom de udenfor, før der begyndte en rasende Kamp, men Biarke fandt man ingensteds, og de Andre troede, han var fangen eller ihjelslagen. Hialte raabte: Hrolf svinger nu sit Sværd med baade Hænder. Mangen tapper Mand har han fældet! Nu faaer Kong Hiorvard at føle, at Skofnung bider saa det synger i alle Hiernesfaller. — Thi det var dette Sværds Natur, at det klang høit, naar det traf Benene.

En stor Biørn gik foran Hrolf og hans Kæmper, ikke langt fra Kongen; den dræbte flere Fiender med sine Labber, end fem andre Helte.

Hialte seer sig om, savner sin Staldbroder Bodvar og siger til Kong Hrolf: Hvordan mon det er fat, at Bodvar unddrager sig Kampen? Hrolf svarede: Nogensteds maa han være, hvor det os bedst gælder. Viis dit Mod, men laf ham ikke; thi Ingen er hans

Pige, fast I alle ere diære Mænd. — Hialte løb til Kongens Hal, der sad Biarke ganske ørkesløs. — Op! raabte han, Bødvar Biarke, min Overmand! eller jeg brænder Huset af over dig. — Bødvar stod op, sukkede og sagde: Skræk mig ikke Hialte! Jeg bliver dog ikke rød. Jeg er færdig at drage med og at giengielde Hrolfs Belgierninger. Men mindre Forstand har du denne gang vist, end god Willie. Nu nærmer sig Skieb- nens Beslutning, og mindre kan jeg saaledes yde Kong Hrolf min Hielp, end før du kaldte mig.

Da Bødvar Biarke kom, forsvandt Biørnen af Kongens Hær, og Kampen blev de Danske besværlig. Thi Dronning Skulde havde i sit forte Telt paa Trylle- hialet ingen Fremgang havt med sine Koglerier, saalænge Biørnen var i Hrolfs Flok. Men nu, da det blev mørkt, kom en skræffelig Galt ud af Kong Hiørwards Hær, saa stor som en tre Vintres Dvie, ulvegraa af Farve, og Pile fore ud af dens Børster, der dræbte Hrolfs Mænd i floketal. Bødvar hug rasende, han stod blandt Dyrger Liig; men det hialp ikke. Han raabte: Drøi tyktes mig Skuldes Hær. Jeg har Mis- tanke om, at de Døde svæve her og staae op igien. Det er en vanskelig Sag, at kæmpe mod Giengangere. Hvor er nu den Hrolfs Kæmpe, som saa ivrigt kaldte mig før? — Hialte svarede: Han staaer ikke langt fra dig. Mine Baaben ere sønderhugne, og skiondt jeg dræber ganske forsværligt, kan jeg dog ikke hævne alle mine Saar. Bødvar Biarke sagde: Jeg tvivler ikke om, at

Odin svæver her imod os. Kunde nogen vise mig ham, saa skulde jeg træffe den Niding! — Hialte svarede: Ei er Eliæbnen let at bære! det nytter ei at kæmpe mod Naturen.

Kong Hrolf værgede sig med største Tapperhed. Skulde kom selv og gif løs paa ham med sine Uhyrer, da hun saae, at hans Kæmper ikke vare ham nær. Hrolf faldt, og det bedrovede Bødvar Biarke og Hrolfs andre Helte, at de ikke kunde yde deres Herre Hielp; thi de vilde ligesaa gierne døe med ham, som de før havde levet med ham. Alle Hrolfs Kæmper fulgte ham, og hvor drøie Hug de uddeelte, før de faldt, lader sig ikke beskrive. Der faldt ogsaa Kong Hiorvard og hans ~~Her~~ fun nogle saa Nidinger stode tilbage med Skulde. Hun lagde Danmarks Rige under sig, men styrede det slet og i kort Tid. Bødvar Biarkes Brødre kom fra Norge, forenede sig med Dronning Yrsa; Bøgur var Hærfører. Skulde blev fangen og pint til døde. Hermed ender Sagaen om Kong Hrolf og hans Kæmper.

7
Saalids

Om Hrolf Krafé.

(Efter Saxo).

Hrolf var baade dygtig og deilig, forstandig, høi og mandelig stærk. Udils, Hothbrods Søn ægtede Yrsa, Hrolfs Moder, for at slippe fra at give Dankongen Skat. Men Yrsa fik Lede til Udils, formedelt hans Gierlighed, og pødsede paa, hvorledes hun skulde blive skilt fra ham. Hun æggede ham til at giøre Oprør; derpaa sendte hun Bud efter sin Søn. Hrolf kom efter Moderens Onske; men da hun ikke havde seet Hrolf i lang Tid, kiendte hun ham ikke. Han bad af Skæmt om et Maaltid Mad, at stille sin Hunger paa. Hun afviste ham, og bød ham begiære Mad af Kongen selv. Derpaa viste han hende sin revne Kiortel og bad hende bøde derpaa. Men da hun vendte sig fra ham, sagde han: Hvor er nu Troskab og Venstab, da Moderen nægter Sønnen Mad, og Søsteren at bøde paa Broderens Klæder? — Nu kiendte hun ham, og Kiærligheden imellem dem var saa stor, at Udils fortørnedes over at de ved Giæstebudet sadde hinanden saa nær. Han sagde: det sømmede sig ei for Broder og Søster; men Hrolf svarede: Sønnen maa altid med Vre og medfødt Kiærlighed tage sin Moder i Favn.

Siden giordes der Spørgsmaale over Borde om, hvilken Styrke der var den ypperste? Hrolf svarede:

Taalmod! Aldis meente: Mundhed. Man forlangte, at de skulde bevise deres Mening i Gierningen. Hrolf satte sig ved en brændende Ild og beskyttede sig blot med sit Skjold. En af Dronningens Møer saae, at Ilden brændte ind paa Kongen, drog Hanen af et Vandkar og slukte Ilden. Nu beviste ogsaa Aldis sin Mundhed, ved at skænke Hrolf sin Stiffen mange Klenodier, blandt andet en kostelig Guldriede.

Der skete et synderligt Stykke i de Dage, som ei bør forgiættes. En Ungersvend ved Navn Bøggur forundrede sig over Kong Hrolfs Høide og sagde i Skiemt: Hvad er dette for en Krake, som er voget saa lang? Han meente, Hrolf var en deilig lang Mand, og lignte ham ved et langt Træ, der kaldtes Krake, hvilket, med afhugne Grene, brugtes som Stige, naar man vilde klybe høit i Veiret. Dette Tilnavn huede Kongen godt, og han begavede Bøggur med et kosteligt Armbaand. Bøggur blev glad, holdt den høire Arm med dens Prydelse høit op, men den venstre skjult paa Ryggen, og gik saaledes om i Hallen. Kongen spurgde: hvi han gjorde saa? Da svarede han: Den ene Arm blues over, at den ikke er saa kosteligt smykket som den Anden. Da gav Hrolf ham ogsaa en Ring til den venstre Arm. Glad over disse Belgierninger, svor Bøggur, at hvis Hrolf blev ihjelslagen, og han overlevede ham, da skulde han hævne hans Død. Thi det var Skik i gamle Dage, at naar unge Hoffinder gave sig først at tiene i Kongens Gaard, da gjorde de Kongen ved deres Tiltrædelse et stort Løfte,

Nogentid derefter overtalede Skulde, som ærgrede sig over at være sin Broder skatfkyldig, sin Husbond Hiorvard, til at fylde sine Skibe med Kæmper og Vaaben, som om han vilde bringe Skat, men at overfalde Hrolf om Natten, naar han sov. Saaledes besøgte Hiorvard Hrolf i Leire. Der blev holdt et prægtigt Giestebud og drukkert svarligen. Kongen og hans Mænd lagde sig derpaa til Hvile; men de Svenske løbe til deres Skibe, væbnede sig og overfaldt de slumrende Danske. Hialte var samme Aften gaaet til næste Landsby til sin Kiæreste. Da han hørte Vaabenbrag, tøvede han ikke med at iføre sig sin Brynie. Pigen vilde holde ham tilbage, og spurgde: Hvem hun skulde elske efter hans Død? Hialte saarede hende med sit Sværd og sagde: Elsk nu hvem du vil!

Derpaa skyndte han sig hen til Biarke's Huus og raabte: Waagner op, alle I som tiene Hrolf for Klæder og Pendinge, af Huldskab og Trooskab! Nu er Tid at beskiærme sit ærlige Rygte. Her gielder ikke Jomfruleg, Drik eller Dands, men som Hrolfs eedsoorne Venner at træde Fienden under Dine, uden Frygt for noget Sværd.

Biarke sagde til Skalk sin Træl: Staa op, tænd Lys, fei Gulvet og gjør Ild med Hast! Jeg kan intet foretage i denne Kulde, før jeg bliver varm.

Hialte vedblev: Nu er det Tid at gjøre Tyldest for vor Kongens Gærmildhed og Velgierninger. Han gav os tydske Vaaben og klædte os i Harnisk fra Haand til Fod. Have vi deelt det Gode, maae vi ogsaa dele det

Onde med ham. Lader os holde de stortalende Ord,
 vi sagde ved Bægeret, lader os holde vor Eed! Træder
 frem, I ærlige danske Mænd! Efterligner de ædle Orne,
 som vende Brystet mod deres Fiender. O du arrige
 Skalk, du ublu Forræder Hjørward! som fulgte din Hu-
 strus onde, blodtørstige Raad. — Men hvad nytter
 det at klage? Kongen er slagen, Byen er indtagen!
 Kom herud, du ædle Fyrstinde Rude! Her ligge din
 Broder og dine Venner døde. Mord og Blodstyrtning
 i hver Braa! Sværd og Dye fløve Hielm og Brynier.
 Lader os frimodeligt bruge vore skarpe Sværde! Hvi
 dvæler du Biarke? Kommer du ikke snart, da vil Il-
 den gieste dig. Eia følger mig nu! Vi ville inde-
 brænde disse Bjørne og sætte Ild paa Portene. Lader
 os tænke paa den store Gævmildhed Hrolf beviste, da
 han slog den gierrige Rørik, og deelte alt hans Liggens-
 defæ mellem sine gode Hirdmænd*). Aldrig var ham no-
 get saa fiært, at han jo delte det med sine Venner.
 Han agtede ikke Guld meer end Afke; thi han vidste,
 det var ikke Guld og Sølv, men et ærligt Rygte, der
 gav ham et langt Liv. Derfor, skiondt han nu er sla-
 gen, er han dog død som en mærkelig og navnkundig
 Herre. Dydig og deilig var han i Belmagt, rass
 som en Fugl, som en Hjort mod sine Fiender. See!
 her rinder nu Blod paa Gaderne, og Bækkene vælte de
 døde, afhugne Lemmer ud i Havet. Hjørward trodser;
 lader os døe, som vor Konge døde for os! — Men jeg

*) Hirdmænd: Hofmænd.

undrer mig over, at din Dør er lukket, Biarke! efter at jeg trediegang kalder dig.

Biarke svarede: Hvi raaber du saa høit, diærve Hialte? Vil du din egen Duelighed! Giv mig kun liden Frist. Nu omgiorder jeg mit Sværd, nu isører jeg mig min Brynie, nu sætter jeg Hielmen paa. Er jeg ikke rig, men kun født paa en liden De, skal jeg dog offre min døde Svoger ti Mænd; dem gav han mig i mit Skioldemærke. Eller, I frimodige Mænd, følger heller et bedre Raad! Afslægger Ederes Harnisk, kaster Skioldet paa Ryggen og strider med bart Bryst. Binder Armbaand om Ederes Hænder, at I kunne slaas des haardere til. Jeg drages ikke til Minde, at jeg var paa nogen Valplads, hvor saa drabelige Hug faldt, som her. Døde Kroppe omringe mig, som et høit Bierg. Hvor er nu den stortalende Mand, der før raabte saa høit, som om han havde tolv Mænds Styrke?

Hialte svarede: De have hugget og skudt mit Skiold saa tit igiennem, at jeg knap har saameget igjen, som jeg kan holde i min Haand. Har du tøvet længe, saa gør du nu lyst for dig, hvor du stævner.

Biarke sagde: Nu har jeg stor Lyst til at see den eenoiede Odin. Siig mig, Rude! kjære Hustru, seer du ham nogetsteds?

Rude svarede: Vil du have Lykke i Kamp, da løst dine Pine mod Himlen til Ham, som Magt og Seier haver at volde.

Biarke sagde: Kan jeg faae Friggas Mand at

see, neppe skal han komme skadesløs fra Leire, førte han end eengang saa skinnende Skjold, og reed han eengang saa hvid en Hest. Men lader os, medens Blodet endnu rinder varmt i os, lægge Vind paa at blegne som ærlige Mænd. Jeg vil dø ved min Herres Hoved; Hialte læg du dig ved hans Fodder! Det siger intet, at Navne og Orne fortærer vore Legemer, naar vi dø som oprigtige frimodige Krigsmænd, paa Ballestedet hos vor Konge.

[Saaledes blev nu Hrolf slagen med alle sine gode Mænd og troe Tienere, undtagen Bøggur.

Hjorvard, som glædte sig over at hans Forræderi lykkedes saa vel, gjorde et stort Giestebud, i hvilket han beklagede, at ikke een af Hrolfs herlige Kæmper levede endnu for at kunne tiene ham. Bøggur traadt frem i samme Stund. Hjorvard blev glad, og da han hørte at Bøggur vilde tiene ham, rakte han ham Odden af sit Sværd, til Troskabseden. Bøggur sagde, at Hrolfs Mænd pleiede at sværge med Haanden om Sværdhialtet. Hjorvard rakte ham Sværdet. Da tænkte Bøggur paa den Ed, han havde svoret Hrolf, og giennemboiede Hjorvard. Hjorwards Mænd sprunget til med stor Hast og slog Bøggur ihjel. Men han stillede sig villig og frimodig frem, og sagde sig at føle større Lyst ved deres Herres, den Forræders, Død, end Sorg og Banghed over sit eget Endeligt. Saa vendte sig da deres Giestebud til Graad, deres Fryd til Ufred, og deres forræderske Seier til en bedrøvelig Jordefærd.)

Hother.

Skiondt her en af den nordiske Gudelæres skionneſte Fabler af Saxo er forvandſket til et temmelig ubetydeligt Egentyr, meddeles det dog, da viſt flere Læsere ønske at kiende Kilden til vor ſtore Digter Ewalds: Balders Død.

Efter Hrolfs og Hiorwards Død, blev Hother Konge i Danmark og Sverrige. Han var opdraget hos Gevar i Norge, fra den Tid hans Fader, Hothbrod faldt for Kong Helge. Hother viſte ſnart ſit gode Nemme, ſin medfødte Etyrke. Han kunde ſaare vel ſvømme, ſkyde og fægte. Hans Forſtand var ſtørre end hans Alar og Alder. Der fandtes ikke Mange, der overgik ham i at spille paa Harpe. Med Sang og Strångeleg kunde han ſtemme Sindet ſom han vilde. For ſlige herlige Gavers Skyld fattede Nanna, Kong Gevars Datter, ſtor Kiærlighed til ham.

Engang gik Hother paa Jagt, blev forvildet i en Taage, og kom til nogle Skovjomfruers Bolig. De hilſte ham ved Navn; det undrede ham, og han ſpurgte: hvo de vare? De ſvarede: Vi drage uſynlige

i Krig og Orlog, og give dem Lykke, som vi unde vel. De fortalte ham at Valder*) elskede Nanna, men raadte ham fra at kæmpe med ham, da han var en Halvgud. De forærede ham en Kaabe, der skulde beskyrme ham, og i det samme bleve de borte med Huus og Alt.

Da Hother kom hjem, fortalte han Gevar hvad der var hendet, og beilede til Nanna. Gevar samtykte, men sagde tillige, at han frygtede Valders Brede. Dog — sagde han — veed jeg et Sværd som kan saare ham. Det eier en Bildmand Nimming. Han har ogsaa et Armbaand, som skaffer stor Rigdom. Men han boer, hvor intet Menneske lettelig kan komme, for Frost og Kulde. Spænd to raske Rener for din Slæde! de føre dig over sneeklædte Fielde. Naar du da kommer der, saa byg din Hytte nær ved hans Hule. Men skiul dog ikke Solen for ham, at du med alformegen Skygge driver ham strax ud af hans Leie. Hother drog afsted, traf Bildmanden, overvandt ham i Kamp og fik baade Sværdet og Armbaandet.

Imidlertid beilede Valder til Nanna, men hun sagde: Jeg er ikke din Jernlige; du er af Gudernes Slægt og intet dødeligt Menneske. Elet vilde slikt et Ægteskab vorde.

Siden førte Valder og Hother Krige med hinanden. Odin og Thor**) hjalp Valder; men Hother beskyrme-

*) Saxo kalder ham en Halvgud, efter den nordiske Gudelære var Baldur Fromhedens og Dydens Gud.

**) Thor var Gud for Tordenen og for Tapperheden.

des af den Kaabe, han havde faaet af Valkyrierne*). I en af disse Krige plagedes Balder's Folk af Tørst; han grov selv en Brønd; og skiondt den fast er udtørret, findes dog Spor af den endnu. Balder havde ingen No af Elskov til Nanna; hendes Billed stod for ham i Drømme og han tæredes hen af Længsel, saa at han entidlang maatte lade sig føre paa Vogn fra Sted til Sted. Dog fattede han atter Mod og slog siden Hother i tvende Slag. Herover blev Hother fortvovlet, sagde alle sine Venner Godnat, og gik ud i den mørke Skov, for at døe. Her mødte atter Valkyrierne ham, trøstede ham og aabenbarede ham: at det var en kraftig Mad som gav Balder sin Styrke; hvis Hother kunde formene ham denne Ret, vilde han fælde ham. Hother gik hemmelig til Balder's Leir; og da han opdagede, at tre andre Skovjomfruer havde bragt Balder den kraftige Spise, fulgte han deres Fodspor i Duggen og kom til deres Bolig, hvor de rortedes over Hother, der først udgav sig for en Harpespiller. De havde tre Hugorme af hvis Forgift de beredte Balder den kostelige Lægedom. De fromme Jomfruer havde ogsaa gierne givet Hother noget deraf; men den Ældste, som troede at kende ham, forbød de Andre det. Først da Hother forsikrede, at han ikke var Hother, men blot en af hans Krigsmænd, styrkede de ham med den kraftige Spise og gave ham et Belte der fornyede hans Manddomskraft.

*) Valkyrier: Krigsgubinder. De kaarede Valen: den der skulde falde i Kamp. Deraf kommer Valplads.

Saaledes mødte han Balder og gav ham Banesaar. Næste Nat kom Hel*) til Balder, og forkyndte ham, at han skulde være hendes Gæst. Hans Folk opkastede en stor Høi da han var død, og begrove ham der.

Mange Aar derefter prøvede en Mand ved Navn Harald at aabne Høien ved Nattetid, for at finde store Klenodier. Men der brød et Bandsfald ud, som nær havde skilt Graverne ved Livet. Siden den Tid har Ingen fordriftet sig til at grave paa dette Sted.

Efter Balders Død drog Hother til Danmark, og hans Søn Rørik Slyngebaand blev Konge efter ham.

*) Hel: Dødens Gudinde.

Umlæth.

I denne Saga, som Saxo fortæller, skildres den List, der i Oldtiden ofte forbandt sig med Vilddheden. List er den aandelige Magts første Udvikling; derfra gaaer den over til Klogskab, endelig til Wiisdom. Derfor er List det gamle danske Ord for Kunst, det vil sige: at kunne noget med Anden. I det tydske Ord: Leisten findes endnu Spor deraf. — Denne Saga har den engelske Digter Shakespeare frit benyttet til sin Tragødie Hamlet.

I Leirekongen Røriks Tid døde Gwendel Underkonge i Jylland. Hans to Sønner Hardvendel og Fenge satte Rørik i Faderens Sted. Hardvendel gif paa Vikingstog*), bragte Kong Rørik stort Bytte og beilede til hans Datter Gyrith. Han fik hende, og blev ved hende Fader til Umlæth. Men Fenge myrdede af Uvind hemmeligt sin Broder, og tog hans Hustru tilægte.

Da Umlæth var opvoksen, frygtede han for sin Faders Morder, og for at frelse sit eget Liv, stillede han sine Gierninger og sin Tale, som om han var affindig. Alle hans Ord og Svar vare latterlige og daarlige. Al hans Bedrift syntes at komme fra en Gial. Han lignede meer et Spøgelse end et Menneffe. Under tiden

*) Sørøveri.

sad han ved Ilden i Asken og seiede Kullene frem og tilbage. Undertiden gjorde han Trækroge, sveed dem i Ilden, og bøiede dem som Fiskerkroge, at de skulde holde des fastere, hvad man fastede dem paa. Da man spurgte: hvad han gjorde? svarede han: Jeg sfiærper Spyd, for at hævne min Faders Død! Mange, som nøiere eftertænkte hans Idræt, mistænkte ham for, at han var ikke saa affindig, som han syntes; men sfiulte meget mere Wiisdom under snild Eenfoldighed og trædsff Daarskab. De besluttede at udfritte ham ved en deilig Qvinde, der skulde lokke ham til Elskov og Fortrolighed.

Amleth gif ud i Skoven med hende; men en Ben, som fulgte ham med nogle Andre, gav ham Tegn, at han skulde tage sig vare. Det mærkede Amleth. Derfor, da man bad ham stige til Hest, satte han sig bagvendt, med Ryggen mod Hestehalsen og Ansigtet mod Halen. Der fæstede han Bidslet. Det var et underligt Syn, at see Hesten gaae, og Rytteren styre den ved Halen. Da de kom i Skoven, mødte dem en Ulv. Amleth spurgte, hvad det var? De sagde: En ung Fole. Han svarede: Af sflige Foler har Fenge kun saa i sin Gaard. Med sflig alvorlig Sfiemt ønskede han Straf over sin Stiffader, at Ulve og blodgierrige Dyr maatte hævne hans Faders Død. Men han lempede sine Ord, saa at han ikke sagde noget Usandt, og heller ikke blev greben i dem.

Siden kom de ned til Stranden; der laa et Roer

af et strandet Skib. De sagde: Her finde vi en stor Kniv. Han svarede: Der hører en dygtig Skinke til, hvor sliig Kniv skal bruges. De viste ham Sandet paa Strandbredden, og bade ham skue det deilige hvide Meel. Han svarede: Det er malet af Weirmøller og den hvide Fraade paa Havets Bølger.

I Skoven forlode de Andre ham og lode ham ene med den unge Dvinde. Men hans Ven gav ham atter et Bink, ved at fange en Bremse og stikke et Straa igennem den. Da Amleth saa det, mærkede han, at der var Forræderi paa Færde; men agtede det ei, og bad Pigen, da de vare alene, om et Kys. Hun havde fiendt ham fra Barndommen af, holdt af ham og kysede ham gierne.

Siden spurgte de Andre, om han havde kysset hende? Han svarede Ja! Paa Straaet af et Huustag, paa en Hestehov og en Hanekam. Alle disse Ting havde han nemlig hørt i Lommen med, og lagt under sin Fod, før han kysede hende. De Andre bleve ikke klogere af denne Tale, og Pigen vilde ikke røbe Amleth.

En af Fenges Venner raadte ham, at sfiule en Mand i Bærelset, naar Amleth talede alene med sin Moder, for at udspide ham. Vennen tilbød sig selv at være Speideren. Da Amleth næstegang var ene med Gyrithe, frygtede han for at man skulde belure ham. Først løb han omkring, som han pleiede, slog med Armene som Vinger og gøl som en Hane. Derpaa sprang han op paa et Halmknippe, hvor Speideren laa

fskiult, og da han mærkede noget Haardt, giennemborede han det med sit Sværd. Derpaa drog han Liget af Halmen, huggede det i Stykker og kastede det i Svinestien. Derpaa vendte han sig til sin Moder og sagde: Du slemme Skioge! som omfavner din Mand's Morder, og elsker Den, der gjorde din eneste Søn faderløs. Umælende Dyr leve saaledes, uden al Skiel og Fornuft. Du skal vide, at jeg ikke uden Aarsag gør mig galen. Den som ikke sparede sin egen Broder, skaaner heller ikke hans Søn. Min Faders Død ligger mig Dag og Nat paa Hierte. Kunde kun gives mig Lempe og Leilighed til at hævne den! Men der hører stor Forslagenhed til at fange grumme Boldsmand. Begræd ikke min Galsskab! Vil du sørge, da sørg over din egen Skam og Banære! — Med sllige skarpe Ord vendte han sin Moders Uldyd til Anger og Forbedring.

Da man siden spurgte Amleth om Speideren, svarede han leende: Svinene have ædt ham! Hvilket var sandt.

Fenge havde gierne aflivet Amleth; men han turde ikke for Morfaderen og for Gyritte. Derfor sendte han ham til Kongen i Bretland*). Da Amleth skulde reise, bad han sin Moder, at hun om Aar og Dag vilde siige, hun havde faaet Tidender om hans Død, og behænge Hallen med Tæpper, som til et Gravøl**). Til samme Tid vilde Amleth sikkert komme hjem igjen.

*) England.

**) Gravøl: Begravelsesgilde.

Til Bretland fulgte ham to Staldbrodre med Runestave, hvori der var ristet *) en Bøn til Bretlands Drot, at han skulde lade Amleth dræbe. En Nat paa Reisen fandt Amleth disse Stave, og forandrede Runerne derpaa saaledes: at Fenge bad Kongen i Bretland om at lade Staldbrodrerne hænge og at give Amleth hans Datter til Ægte.

Kongen tog venlig imod Amleth; men denne vilde hverken æde eller drikke noget af hvad der blev frembaaret. Kongen lod en Speider efterforske Aarsagen, og hørte nu at Amleth sagde til sit Følge: Brødet smagte som Blod, Ollet af Jern, Flekket af døde Mænds Udsæl. Han sagde: Kongen havde Dine som en Træl, at Dronningen skiftede sig i tre Ting som en Tærne.

Da Kongen hørte det, sagde han: Denne Mand maa enten være særdeles viis, eller en stor Daare. Han lod strax sin Foged kalde, som fortalte, at Ægene til Brødet vare vorede paa en Valplads. Kongen spurgte om Flekket? Det var af Eviin, som uforvarende vare komne til at æde af en henrettet Røvers Liig. Brønden, hvoraf Vandet toges, som man brugte til Ollet, blev undersøgt, og man fandt paa Bunden nogle rustne Sværd.

Da Kongen saa at Amleth havde Diet, lod han sin Moder kalde og spurgte hende i Cenrum om, hvad det vilde sige, at han havde Trællesine? Hun

*) Riste Runer: Skrive Bogstaver.

svarede, hun havde aldrig elsket anden Mand, end hans Fader. Men da Kongen truede med at lade hende pine, tilstod hun, at han var Søn af en Træl. Siden da han spurgte Amleth, hvi han lastede Dronningens Sæder, sagde han: I tre Ting teer hun sig som en Tienesteqvinde. Hun sfiuler sit Hoved i sin Kaabe; naar hun gaaer, drager hun Kiortelen op under Bæltet, og hun stanger sine Tænder efter Maaltidet.

Kongen lovede Amleths store Forstand, og gav ham sin Datter tilægte. Staldbrodrerne lod han hænge efter Fenges skriftlige Begiæring. Amleth lod, som om han blev vred, fordi der var skeet dem Uret, og Kongen gav ham en Sum Guld i Mandebod. Dette Guld smeltede Amleth, og fyldte dermed to hule Stave, hvilke han bragte hjem med til Danmark, da han havde været et Aar i Bretland.

Da han kom til Jylland afslagde han sine gode Klæder og klædte sig i Pjalster. I hans Faders Gaard fandt han Alle glade og lystige. Han gik ind i Hallen, hvor hans eget Gravøl blev holdt. Man spurgte ham, hvor hans Staldbrodre vare? Han drog sine Stave frem og svarede: Her ere de begge!

Siden gjorde Amleth sig til Skaffer for Gæsterne, for at faae dem mere drukne. Og for ikke at hindres i Gangen af sin side Kiortel, omgiordede han sit Sværd. Men Gæsterne kunde ikke lide, at han saa tit drog Sværdet og hvæssede det paa sine Negle,

thi sloge de et Søm tværs igiennem Balgen og Sværdet. Han skænkede for dem saa længe, til de segnede bevidstløse ned fra deres Bænke. Da lod Amleth alle de Tæpper og Sperlagenet, hvormed Hallen var behængt, falde ned over dem, og knyttede det fast med de Kroge, han havde gjort i sin Barndom, saa at Ingen kunde rykke sig løs eller undkomme. Derefter tændte han Ild paa Huset, og den hele Gaard stod i Luc. Nu løb han snelt hen til det Kammer, hvor Fenge sovende var henbragt af sine Tienere; Amleth tog hans Sværd fra Væggen og hængte sit eget hen istedet. Han vakte ham nu og raabte: Fenge! dine gode Mænd forbrænde til Aske; og her er Amleth med sine Kroge, for at hevne sin Faders Død.

Fenge sprang op, men som han greb det tilnaglede Sværd, stak Amleth ham ihjel med hans eget.

Siden lod Amleth alle sine Bedrifter male i sit Skjold. Dronningen af Skotland forlokkede ham til Elskov, og han trolovede sig med hende; herover fortorne des Kongen af Bretland, hvis Datter var Amleths Egtehustru. Det kom til en Krig; den første Dag gik det ham slet, og han vilde have tabt Slaget, hvis en List ikke havde reddet ham. Han lod Vagene af de døde Danske paa Balpladsen binde opreiste i Weirer til Stok og Steen. Herover forfærdedes Briterne, som troede, han havde faaet friske Hjelpetropper, og Amleth drog med meget Bytte til Danmark.

Men her var Kong Rørik død, og Wiglet var bleven Leirekonge efter ham. Han bebreidede Amleth, at han havde vundet sit Rige med Svig, og feidede mod ham i Sylland. Amleth faldt i Slaget, og Wiglet ægtede hans Hustru, den skotske Hermetrude, der havde forlokket ham.

Den Mark hvor han blev begravet, hedder endnu efter ham: Amleth's Hede.

Uffe hin Spage.

Denne og følgende Fortællinger i dette Bind, lige til Regnar Lodbroks Saga, ere tagne af Saxos Histories ni første Bøger. Her findes et smukt Heltebillede af sønlig og faderlig Kiærlighed; — den Stummes og den Blindes; — af pludselig Hands- og Legemsudvikling en rask Overgang fra Frygt til Haab, fra Fortvivlelse til Glæde.

Forfædrenes Agtelse for Baaben, og Trang dertil, — da de gode vare fiendne, — lyser ogsaa giennem denne Fortælling om den flere Uffe i de søndersprungne Pandscrplader.

Bermund blev Konge efter sin Fader Viglets Død. Han levede i langsommelig Fred, først i sin Alderdom fik han en Søn, og kaldte ham Uffe. Han vogte op og blev større end nogen Unden; men var taabelig, saa at han syntes uduelig til at vorde Drot. I sin Barndom legede han ikke, og var saa bly, at han aldrig loe eller taledede med Nogen.

Der var i de Dage en Konge i Sverrig, Utiisle, saa tapper at han aldrig afslagde sit Harniss. Han drog til Danmark, feidede mod Frovin, Underkongen i Slesvig og slog ham ihjel. Bermund indsatte Frovins Sønner i Faderens Sted. Utiisle kom igjen, og Rette,

Frovin's Søn, sendte sin Hovedsmand Folke til Kong Vermund, at melde ham dette. Han forkyndte Kongen, som sad tilbords med sine Benner, at Utisle kom med meget Krigsfolk; men Folke haabede nok at hævne Frovin.

Kongen bad ham vederqvæge sig efter den lange Reise; men da han undskyldte sig for Tidens Kortheds Skyld, rakte Vermund ham et Guldhorn; og da han havde druffet, gav han ham Hornet med de Ord: Saadant have reisfarende Folk behov; thi de kunne bedre ase af en Bæk dermed, end med Haanden. Folke takkede Kongen og sagde: at han skulde drikke saameget af sit eget Blod, som han nu drak af Hornet, for han skulde vende Kongens Fiende Ryggen. Disse Ord glædede Vermund meer, end hans Gave Folke.

I Krigen mod Utisle holdt Folke sit Løfte, Evensken maatte flye; men da sad Folke modig af Kamp og Saar paa Valpladsen. Som han forsmægtende af Hede og Tørst og ikke kunde forfølge den flygtende Fiende, tog han sit eget Blod i sin Hielm og drak. Vermund saae det og priste ham høiligen.

Da Kette siden undrede sig over, at Utisle var sluppen med Livet, da han dog altid var den Første til at begynde, og den Sidste til at forlade Striden, svarede Vermund: Du skal vide, der er altid fire Slags Krigsfolk. Det første Slags kæmper mandeligt mod Fienden, men blues ved at forfølge ham. Det andet Slags slaaer godt og uden al Barmhiertighed; det er

Ungdommen, der vil indlægge sig Pris og Ære. Det tredie Slags tør hverken drage frem for Rædsels, eller vige for Skams Skyld. Disse ere af velbyrdig Slægt, som følge med, paa deres Høiheds Begne. De hielpe mere til at fylde Tallet, end de overvinde Fienden med Magt og Styrke; gaae med for et Syns Skyld, og forfærde Fienden meer med deres Skygge, end med deres Waaben; bekomme tit stor Rigdom og ere ypperligere af Æt og Byrd, end af Mod og Hjerter. De elske Livet for deres Guds Skyld, og drives meer af Ladhed end af Høimod. Det fjerde Slags holder sig bagest; først til Flugt sidst til Kamp. Derfor forfølge de ikke Fienden, skøndt han flyer.

Altisle ilede til Sverrig og pralede af, at han havde dræbt Frovin. Det fortrod dennes Sønner Kette og Wigge; de droge til Sverrig, skulde deres Waaben, besøgte Altisle i en Skov, hvor han pleiede at leve uden Folks Omgængelse, og gave sig ud for Landsflygtige fra deres Fædreland. Altisle spurgte om Frovins Sønner? Kette svarede: De ere mig lige, baade i Aar og Styrke. Altisle sagde: Hvis de have deres Faders Sind og Hjerter, maa jeg vente mig Ondt af dem. Kette svarede: Den Sygdom, for hvilken der ei er Lægedom, helbreedes forgieves med Ord.

En Dag da Altisle gik ene i Skoven, snege de sig efter ham med deres Waaben. Altisle vendte sig om, saae dem komme, men vilde ikke flye med Skam og Vanære. Da de sagde, at de vilde hævne deres Faders

Død og straffe Utiisles hovmodige Pral, svarede han : Seer nu til, unge Mænd ! at I ikke styrte Eder selv i Vaade, Livsfare, og forkaste Eders Belfærd. Sparer Eders unge Mar ! Tager Guld og Sølv for Eders Faders Død, og agter det for stor Vre, at I have tvunget en berømmelig Helt, som mig, til at give Eder Mandebod. Jeg byder det ei af Rædsel, men for at skaane Jert unge Liv. — Kette udfordrede ham og bød ham ei at spille Tiden med Snak og ublu Penge-tilbud. Utiisle tilbød sig at slaaes paa eengang med dem begge, da de dog begge vilde hævne deres Fader. Kette raabte : ~~X~~han vilde heller døe, end tilståde Sligt. Det første de gif mod hinanden, giennemborede Utiisle Kettes Skiold, men nænte ikke at dræbe ham, og bad ham atter tage Mandebod. Kette hug til Utiisle, saa Sværdet fløvede hans Hielm og rørte ved Hovedet. Nu blev Utiisle vred, thi Blodet randt ham ned over Næsen ; han hug saa hardt til Kette, at denne sank i Knæ. Da kunde Wigge ikke holde sig længer tilbage, han sprang sin Broder til Hielp, og de sloge Utiisle ihjel med liden Umag, men stor Vanære ; hugge Hovedet af ham, og førte det paa en Hest ud af Skoven til næste Landsby.

Kong Bermund roste dem for denne Seier, og sagde, de havde giort en god Gierning ; men det var Had og Uvind til den Døde, der bragte ham til at rose dette Ridingsværk.

I sin høie Alderdom blev Bermund blind. Kon-

gen af Sagen sendte ham Bud, at Bermund skulde overlade ham Riget, da han baade var blind paa Dine og Forstand; hvis ikke maatte deres Sønner kæmpe om, hvo der skulde eie den Andens Rige. Vilde Bermund ikke det, da skulde Feiden udbryde strax.

Bermund sukkede dybt ved denne Tale. De Danske forfærdedes og vidste ikke, hvad de skulde sige dertil. Da traadte Uffe frem, og pludselig havde han faaet sit Måle. Han bad Faderen om Forlov at svare Sendebudene. Bermund spurgte om: Hvo der talede? Da man sagde ham det raabte han: Er det ikke nok at Fremmede spotte mig, skal jeg nu ogsaa her blues over min egen Søn? — Dog lod han ham tale. Uffe sagde til Sendebudene: Jeg vil kæmpe denne Kamp, ikke blot mod Eders Konges Søn, men endnu mod den Allerstærkeste der findes i hans Folk.

Sendebudene loe og gif. Ingen vidste, hvad han skulde tænke derom. Kongen, som troede, at en Anden havde givet dette høimodige Svar om at møde To, sagde: han vilde heller overlade denne Helt Riget, end den høimodige Fiende. Men da han hørte det var hans egen Søn, bad han Uffe komme til sig, at han med Hænderne kunde føle, hvad hans Dine ikke saae. Af de store, stærke Lemmer, mærkede han, at det virkelig var hans Søn, og spurgte, hvi han saa længe havde dulgt sin Tale? Uffe svarede: Jeg lod mig hidtil nøie med Eders Herredømme; men nu var det Tid engang, at tæmme disse Fremmedes Raadmundethed. Kongen

spurgte, hvi han udæffede To? Uffe svarede: For at søie Atisles Mord, da to Slesvigere dræbte ham. Bermund gav sin Søn Net, og raadte ham til at øve sig i Baa=benbrug, som han slet ikke var vant til. — Da de snørede Uffe i et Harnisk, brast alle Ringe og Nagler over hans brede, tykke Bryst; han var for stor til at bruge nogen Andens Rustning. Tilslidst lod Kongen hente sit eget Harnisk; og da det ogsaa sprang itu befalede han, at man skulde nagle det sammen i den venstre Side; Uffe maatte behjælpe sig med Skjoldet, der hvor Harnisket gabede.

Uffe bad nu om et godt Sværd, som han kunde forlade sig paa. Men de funde intet saa stærkt, at det jo i det første Dag faldt i smaa Stykker fra hans Hænder. Kongen havde selv et Sværd, som kaldtes Skrep, der var saa hvast, at det giennembeed Altting ved første Hug. Dette Sværd havde han gravet ned i Jorden, da han ikke længer kunde bruge det; og han troede, Sønnen ei fortiente det. Men nu lod han sig udlede paa Marken, og af visse Tegn fornåm han, hvor Sværdet laa. Da Uffe saa det var bedækt af Rust, spurgte han, om han maatte forsøge det, før han brugte det imod Fienden? Bermund svarede: Deres som dette Sværd kommer til Skade, da findes intet bedre i Landet; thi er det bedst at lade det uforsøgt.

Kæmperne mødtes paa en Ø i Eideren. Deres Hære stode ved Flodbreden og saae paa, hvilket Udfald

Kampen vilde faae. Bermund satte sig paa Broen, og vilde styrte sig ud i Floden, hvis hans Søn tabte. Den unge Tydsfer hug fast ind paa Uffe; han afbødede længe dennes Hug med sit Skjold, inden han turde bruge Sværdet, da han frygtede for at forlade sig derpaa. Han oppebiede en Leilighed til at give sin Modstander Banesaar. Faderen mente, det var af Rædsel, og flyttede yderst ud paa Broen, for at styrte sig i Vandet, saasnart han hørte sin Søns Ulykke. Men da Uffe saae sit Snit, traf han den unge Kongesøn, som han først havde udfordret, og hug ham tværs over.

Kong Bermund sagde: Der fornam jeg min Søns Sværd! hvem gjorde han Skade? De svarede: Han traf ikke paa et Ledemod, men tværs igiennem Harniss og Krop. — Da blev Bermund glad, rykte fra Vandet, og fik saa stor Lyst til at leve, som før til at døe.

Uffe vendte nu sit Sværd mod den Anden, saa han styrtede dræbt til Jorden. Bermund raabte: Nu hørte jeg Skrep andengang! Og da man fortalte ham, at hans Søn havde nedlagt begge sine Fiender, græd han af Glæde. Sagerne førte deres Kæmpers Liig hjem med Blussel og Harme. De Danske undfinge Uffe med Lyst og Gammen. Dermed stillede det onde Rygte for Utisles Døds Skyld, og Sagen kom under Danmark.

Grik den Beltafende.

Ildtiden hyllede sin Wiisdom i Gaader og forblommede Taler. Ogsaa det græske Drakel talede i Gaader, og Odipus befriede Theben fra Uhyret Sphinx, ved at løse en sig Gaade. — I Her-
vors Saga forekommer siden en saadan Samtale mellem Odin og Heidrek. Paa lignende Wiis taler Grik her med Kong Frode. Beltafendehed havde til alle Tider stor Magt, ogsaa over vore bedenske Forfædre. Forresten indeholder denne Saga ikke mange Taler, men viser Grik mere i Handling som den snilde Kriger.

Efter Friedleifs Død valgte de Danske hans femaarige Søn Frode til Konge, og tvende fornemme Mænd, Bestmar og Kolle, til at optugte ham. Kolles Hustru hed Gotvare; hun var navnkundig for sin Tale: hun kunde med den ligesaa let ægge til Brede, som til Forsoning. Bestmar havde tolv Sønner, de ældste vare Trillinger og hed Grib alle tre. Kongens Søster hed Gundvar; da hun voxte til, kaldte man hende, fordi hun var saa skøn: hin Bene. Kolle havde tre Sønner; de sloge sig sammen med Bestmars, og beskæmmede sig, igesom hine, med Raadhed og Letfærdighed. Der var in-

gen Blusfel eller Vre i dem. De misbrugte deres gode Nemme, Deilighed og Styrke til Ondskab og Skalkhed. Ingen Qvinder og Møer kunde være i Fred for dem. Den ene Broder Grib var endog saa dumdriftig, at han eftertragtede Kongens Søster; thi nødtes hun at flygte til sit Jomfrubur, hvor tredive gode Hirdmænd beskyttede hende.

De Bisere i Landet raadte Kongen, da han vorte til, at tage sig en Hustru. Der var tilsidst ingen Qvindfolk, som kunde toe for Kongen og Hirdmændene, og slikke deres Linned; man mente, naar der kom en Dronning i Kongsgaarden, vilde Alt faae en bedre Skik. Man foreslog ham Kongens Datter af Ungarn. Frode mente, det var ikke gavnligt at tage sig en Brud fra et saalangt bortliggende Land; men Gotvare overtalede ham, at sende Bestmar og Kollo did. Han bad hende følge med; først undskyldte hun sig, fordi hun var gammel, men lod sig tilsidst overtale, da Frode forærede hende en kostelig Guldfiaede. I hvert Led sad et Kongebilled, der kunde adskilles, og med en lønlig Traad drages sammen igien.

I Forstningen monne dette Verinde ikke lykkes; Kongens Datter vilde intet godt Svar give. Da fik Bestmar og Kollo Gotvare til at brygge hende en Elskovsdrif, der vendte hendes Hierte til Kierlighed; især da Gotvare fortalte, at Frode var saa ras og stærk, at han kunde svømme og fægte ligesaa godt med venstre Haand, som en Unden med høire. Da nu de danske

Kæmper æfede Kongen af Ungarn til Tvekamp, hvis han ikke vilde føie sin Datters Ønske, fandt han sig deri, og bragte hende selv til Danmark. Frode begavede ham med Guld og Sølv, hvorpaa han, efter at Bryllupet var holdt, drog tilbage igien. Frode levede nu i Ro og Fred i tre Aar, og mærkede ikke al den Skalkhed der foregik rundt omkring ham; ei heller, at den ene Broder Grib forførte hans Hustru.

Der kom mange Beilere til Gundvar. Grib bad Kongen om at maatte modtage og prøve dem; Alt blot for at skade Gundvar. Frode tillod det. Nu bleve Beilerne indbudne til Gæstebud; men uforvarende overfaldtes de, deres Hoveder bleve afhugne og satte paa Stager omkring Gundvars Somsrubbur, for at affrække Andre. Og dog fortørnede det ikke Kongen. Grib var hans daglige Omgang, og Ingen fik ham i Tale, som ikke i Forveien begavede Grib.

Da Kong Gøther af Norge spurgte disse Tiden=der, at de Danske vare saa misfornøiede med Frode, tragtede han efter hans Rige og vilde drage til Danmark, for at vinde Landet. Erik, en af Kongens gode Mænd, traadte frem og sagde: Vi have tit erfaret, at Den mister let sit Eget, som higer efter det Fremmede. Det skal være stærk Fugl, der tager, hvad en Anden har i Kløerne. Forlad dig ei paa, at de Danske ere usamdrægtige! Saa snart de see en fremmed Fiende, ville de vist endrægteligt staae ham imod. Ulven for=

liger ofte Sveinens Splid. Hvert Land elsker meer sin indfødte Konge, end en fremmed Herre. Undertiden rives og hugges Ornene, saa mages de igien. Vil du endelig forsøge de Danske, da udsend en af dine gode Mænd, men bliv selv i Fred og Ro! Smeden har Hammer og Tang, at han ikke skal brænde sine Hænder. Brug da dine Mænd, og begiv dig ikke selv i Vaade og Livsfare!

Gøther blev forundret over disse Ord, som han ikke havde ventet af Erik, og gav ham fra nu af Tilnavnet den Betsalende. Han overlod ham strax Skibet, og lovede siden at sende sin Hovedsmand Rask med en Flaade mod de Danske.

Kong Frodes Flaades Høvding var Odde. Han var saa snild, at Folk troede, han var en Troldmand, at han kunde forblinde Fiendens Øine, med den Ild der udgik af hans og hans Kæmpers Sværde. Odde slog Rask, og kun seks af dennes Skibe kom tilbage med den Tidende: at de Danske ikke vare saa let at tvinge.

Erik havde en Stifbroder Koller; han fik Lyst til at udspeide Tilstanden i Danmark, ved at give sig i Tjeneste i Frodes Gaard. Først fraraadte Erik ham dette, men da det var forgievet, fulgte han med. Deres gamle Fader Regnar tog dem ud i Skoven, og gav dem Liggendefæ, som han havde nedgravet. Koller blev sendt hjem, for at see, hvad hans Moder tog sig for. Da han kom til Huset, steg der en Røg

af Skorstenen; han sneg sig sagteligt frem, og saae nu, at hans Moder havde en grem Kiædel fuld af Bælling paa Ilden. Tre Hugorme hang i et lidet Reb, fra hvis Munde der flød Gift ned i Kiædelen. De to vare sorte; den tredie, graa og hvidspættet, hang noget høiere end de andre; den var bundet om Halsen, men de andre om Bugen. Koller mærkede vel, at her var noget Underligt paa færde; men vilde ikke tale derom, for ei at bringe sin Moder i Banrygte for Trolldom. Nu kom Regnar og Eriks og satte sig tilbords med Koller. Krage, som var Eriks Stifmoder, bar den underlige Ret frem og satte den for sine Sønner. De grebe og smagte først noget Lidet deraf; thi det havde forskiellig Farve, rød, guul og hvid, eftersom Ormenes Saft havde været. Eriks fornam strax, hvordan det havde sig, og vendte den hvide Bælling til Koller, den sorte til sig selv, idet han spøgende sagde: Saaledes vendes Skibene, ved deres Noer, i Storm for Bølgerne.

Da Eriks havde nydt denne Mad, blev han saa viis, at han kunde forstaae Dyrenes og Fuglenes Maal. Da Krage saae, hendes List var mislykket, bad hun Eriks, ei at forlade sin Broder i Nød, og ei at foragte ham. Eriks sagde: Naturlig Kiærlighed bød ham at gjøre sin Broder alt Godt; at det var en slem Fugl, der besmittede sin egen Nede.

Med tre Skibe traf Eriks Odde i Danmark's Strømme med syv. Han sendte en Speider, der havde dansk Udtale, til Odde, som om Speideren flygtede til ham.

Hin bragte Eriſ den Tidende tilbage, at Odde vilde overfalde ham næſte Morgen. Neppe hørte Eriſ det, før han om Natten i en liden Baad lod ſig roe hen til Oddeſ Skibe, giennemboiede dem, og vendte om igien. Eiden blev det ham let at overvinde de ſynkende Skibe. Der blev ikke en Danſk tilbage, ſom kunde hiembringe Tidenen derom. Derpaa ſeilede Eriſ til Leſſøe, hvorfra han hiemſendte de to af ſine Skibe; med det tredie drog han til Siælland, og gjorde Strandhug *); men bandt det ſlagtede Kiød i Touge og ſlæbte det i Vandet efter Skibet; ſaa at Bønderne, der kom at ranſage Skibet, intet fandt.

Saa Dage derefter landede Eriſ i en Havn hardt ved Kongens Gaard; da han betraadte Landjorden, ſnublede han. Dette Fald betyder Lykke! ſagde Eriſ. Kaalen kan gierne trives, fordi Evinene æde nogle af Planterne.

Da Grib hørte, Eriſ var landet, vilde han forſøge, om han virkelig var ſaa klog ſom Rygtet gif. Selv var Grib ei veltalende, men en ſaadmundet, unyttig Eliændegieſt. Nu foreſaldt følgende Samtale:

Grib. Hvad eſt Du for en Daare? Hveden kommer Du? Hvad er dit Forſæt? Hvor agter du dig hen? Hvo er din Fader? Bolde Mænd blive, hvor de bygge, og forlade ei Huus og Hiem.

Eriſ. Min Fader hedder Regnar; min Døt

*) Strandhug kaldtes det, naar Søroverne toge og ſlagtede det Dvæg, de fandt paa Strandbredden.

er at øve Hærværk og Beltalenhed, at forfare andre Landes Søder. Intet er skadeligere, end at holde for meget af sig selv; Intet kiedsommeligere end en Daare uden Skif og Maadehold; Intet forgiftigere end Løgn. Thi Løgn er et Uveir paa Landet, der fordærver Riger og Byer meer, end Stormen Skibene paa Havet.

Grib. Du opægger til Riv og Trætte, som en Hane opskraber Dyndet i en Møding. Det hjælper ei at fives med en forfængelig Ordgyder.

Erik. Den daarlige Tale styrter tilbage i Ordgyderens egen Hals. Naar man seer Orerne af Ulven, er Ulven selv ikke langt borte.

Grib. Du skal betale disse Ord med dit Liv, du lede, blinde Ugle! Ravne og vilde Dyr skulle snart fortære dig.

Erik. Rød Mand spaaer altid Ondt. Ond Willie kan ikke dølges. Hvo der ei er sin Konge tro, bliver heller aldrig sine Staldbrodre tryg. Hvo som opfoder en Ulv i sit Huus, styrker og foder sin egen Fiende.

Grib. Jeg har ei forlokket Dronningen, hvorfor Du vel vil besfylde mig. Jeg er kommen til min Rigdom og Ære i min unge Konges tro Tjeneste.

Erik. Nu mærker jeg, Du har en end Samvittighed. Den Skyldige er mistroftig i sine Ord. Den Herre bedrages, som holder sin Svend lige med sig. Sielden er Træl Vedling huld og tro.

Grib kunde intet ydermere Svar paaafinde; thi hug han Hesten med Sporerne og kom raabende tilbage

til Kongens Gaard. Kongen bad ham spørge sin Hidsighed; men Grib søgte nu ved Trolddom, hvad han ikke kunde naae ved Manddom. Da han havde blotet til sine Guder, tog han et Hestehoved og lod det bære paa en høi Stang til Stranden, for at forfærde Erik og hans Folk *). Da Erik mødte ham sagde han: Ulykken falde over Den, som bringer den! Og i det samme faldt Hestehovedet ned, og slog den Mand ihjel, som bar Stangen. Saa drog Erik frem mod Kongens Gaard. Paa Veien tog han et Stykke klart Is op og forvarede det under sin Kaabe.

Da de kom til Kongsgaarden, bad Erik sin Broder Røller at gaae næst efter ham. Kongens Tienere undfinge dem med stor Spot; de havde lagt vaade Huder inden for Døren, hvilke de trak bort med Snore, ligesom Erik traadte ind, saa han var snublet, hvis ikke Røller havde grebet ham om Livet. Erik sagde: Var er broderløs Bag! — Gundvar Kongens Søster lastede Daaden; men Frode sagde: Daarligt er det Sendebud, der ikke vogter sig for allehaande Skuf og hemmelig Ewig.

Midt i Hallen var en stor Ild, thi det var Vinter. Da Erik traadte ind, tudede og hylede Hirdsmændene, som vilde Dyr. Kongen bød dem tie stille. Erik sagde: Det er Hundeviis! naar een tuder, tude de alle. — Rølle, som pleiede at annamme Kongens

*) Efter den hedenske Overtro bildte man sig, ind at kunne bortstrømme Tienenden med en saadan saakaldet Ridsstang.

Gaver, spurgte Erik, hvad han havde med? Erik tog Isen frem af Kaaben og rakte den over Ilden til Kollo; men lod den falde i Ilden, gav Kollo Skylden, og spurgte, hvad hans Straf skulde være? Kongen raad= førte sig med Dronningen. Hun sagde: Kongen kunde ikke bryde sin egen Lov, som bød, at Den skulde miste Livet, som forvanskede hans Gaver. De Andre, som saa den skinnende Is, meente det havde været en kostelig Edelsteen, og dømte, som Dronningen. Nu maatte Kongen, saa nødig han vilde, lade Kollo hænge.

Siden gav Frode sig i Samtale med Erik, og sagde: Du stolte Mand, der berømmer dig af din Veltalenhed, hvordan est du kommen?

Erik. Jeg kom fra Rennesø og drog til en Steen.

Frode. Hvor drog du dernæst hen?

Erik. Jeg foer paa en Biælke fra en Steen og tog mit Herberge paa en anden Steen.

Frode. Hvor tog du saa din Vel? Hvor hvilede du om Natten?

Erik. Jeg reiste fra Klippen til en Steen, og laa der paa Stene.

Frode. Der vare mange Stene.

Erik. Ja flere end Sand i Havet.

Frode. Hvad gjorde du der, og hvor drog du saa hen?

Erik. Da jeg seilede fra Klippen, reiste jeg, og fandt et Marsvin.

Frode. Dette er en ny Tale! Dog begge findes i Havet. Men hvad Bei drog du saa?

Erik. Fra et Marsvin til et andet Marsvin.

Frode. Der vare mange Marsvin!

Erik. Ja mangfoldige, som Bølgerne.

Frode. Hvad hændtes dig da fremdeles?

Erik. Strax efter fandt jeg en Knub.

Frode. Hvor reiste du siden hen?

Erik. Fra Knubben til en Stubben.

Frode. Der maa have været mange Træer, siden du med dine Staldbrodre saa ofte giestede Knubber.

Erik. Fleer end i Skoven.

Frode. Hveden kom du da fremdeles?

Erik. Jeg hvilede i Skoven; og saae Ulvene, mætte af døde Mænds Kroppe, sugе Blod af deres Pile og Spyd. Der blev Jernet løst fra Leirekongens Stage.

Frode. Du forblinder mig med mørke Taler og Svar.

Erik. Saa har jeg vundet en Gave af dig, da du ikke kan løse min Gaade. Med disse Ord gav jeg tilkiende, at jeg har dræbt Odde med egen Haand.

Dronningen dømte, at Kongen burde give Erik en Gave for denne Seier. Kongen tog en kostelig

Armring af, gav Erik den, og bad ham sige, hvordan han før havde overvundet Grib? Erik sagde: Jeg sfieldeste ham ud for en Skiorlevner, og han kunde ikke nægte sit Levnet med din Dronning. Dronningen blev rød, Grib sprang op og vilde giennemstunget Erik; men Koller stødte sit Sværd igiennem Grib. Da sagde Erik: Bedst er Broders Hielp, naar Nøden er størst!

Gribs Brødre æskede Erik til Kamp. Han sagde: Jeg forlanger tre Dages Frist og en Kohud. Frode svarede: Den som faldt over en Hud, har fortient en Hud. — Erik bestemte Kamppladsen at skulle være paa Isen, da han ikke var vant til Landkamp. Derpaa gjorde han sig og sine Staldbrodre Støvler, og overstrøg dem med Sand og Lim, at de skulle staae desfastere. Siden da Talen var om Dronningen, sagde Erik: det var tilbørligt at see igiennem Fingre med skaffels Qvindfolk, hos hvilke der var nogen Forbedring at haabe. Saa tilgav Kongen hende hendes Brødre.

Om Aftenen, til Nadver, da Erik vidste, Kongen lod ingen Levninger bære frem igien, beed han i mange Stykker og kastede dem tilbage paa Fadet. Kongen spurgte: Hvad lærer jeg af denne din Overdaadighed? Erik svarede: Faa troe Dienere, ere bedre, end mange utroe. Kong Gøther har for Erik, at give sine Mænd Ol til Maden. Frode: Aldrig saa jeg driftigere Gæst, end du. Erik: Faa gjøre godt mod Den, som følger sin Træng.

I det samme traadte Kongens Søster frem med et stort Drikkehorn, Eriſ greb hende om Haanden og ſpurgte: Giver du mig, hvad jeg holder her, eller ei? Kongen troede, han meente Hornet, og ſagde Ja. Eriſ rykte Gunvar ned i Sædet til ſig. Kongen raabte: En Daare kiender man paa hans Gierninger. Det er ikke Eriſ i dette Land, ſaa driſtigt at omgaaes Jomfruer. Eriſ lod, ſom han vilde hugge Haanden af Kongens Søster, og ſagde: Hviſ jeg tog mere, end du gav, ſaa vil jeg neies med hvad jeg fik. — Kongen indſaae nu ſin Bildfarelſe, og lod Eriſ beholde hans Søster.

Næſte Dag overvandt Eriſ den ene efter den anden af ſine Modſtandere, da han havde Fodfæſte, men de kunde ikke ſtaaе paa den glatte Iſ.

Beſtmar vilde hæve ſine Sønners Død, og udfordrede Eriſ. De ſkulde drages i Baſtvidie; hvo der da drog den Anden til ſig, beholdt Seier. Eriſ drog af al Magt. Frode ſagde: Der hører Styrke til at drages med ſin Overmand. — Det er ſandt, ſvarede Eriſ, iſer naar han er trangbryſtet og puffet. Og dermed traadte han Bryſtet itu paa den ſtyrtede Beſtmar. Det var den Mandebod, Beſtmar fik for ſine Sønner.

Kongen, opbragt herover, hug efter Eriſ med ſin Daggert; men Eriſ, varet af Gunvar, bukkede ſig, ſaa Daggerten foer i Bæggen. Eriſ ſagde: Naar man vil unde ſin Ven en Gave, maa man ikke kaſte den ſaa vredeligt fra ſig. Havde jeg ſaaet Eſken med Daggerten, ſaa havde Gaven været mig eengang ſaa fiær.

Kongen rakte ham beflæmmet Skeden med. Saaledes blev ham til Gavn og Baade, hvad der skulde været ham til Fordærv.

Gunvar raadte Erik at flye; men først fordærvede han Kongens Flaade. Da Frode forfulgte ham, begyndte Skibet at synke; Frode sprang ud i sit Harnisk, og var ganske vist druknet, hvis ikke Erik og Røller vare svømmede ud til ham, og havde trukket ham op ved Haaret. Da han var kommen til sig selv igien og havde faaet tørre Klæder paa, spurgte de, om han begjærede Liv og Fred? Han raabte: Jeg anraaber Jer ved Himmels og Jord, at I ikke længer lade mig leve. Maa jeg ikke døe i Havet, dræber jeg mig med mit eget Sværd. Hidtil var jeg uovervindelig, nu er jeg overvundet af Erik, en ringe Mand. Hvi vil du give mig Livet? Du har berøvet mig min Søster, mit Rige, mit gode Navn og Rygte. Hvordan faaer jeg min Ære igien? Bruddet bliver aldrig heelt. I skulle lade mig drikke den Skaal, jeg vilde skænket for Eder! Havde jeg faaet Overhaand, saa havde jeg ingen Raade undt Eder.

Erik svarede: Guderne forbyde, at du skulde ende dit Liv med en skammelig Død. Vil du forkaste din Belfærd, fordi du er dyppet i Havet? Kan du ikke taale Vand, mindre vil du taale skarpe Sværd. Du est endnu en ung Mand, og kan virke mere Godt, end du har bedrevet Ondt. Vi have hiulpet, ikke fordærvet dig. Alle dine Skatte skal du faae igien! Tillade

du mig ei at ægte din Søster, saa finder jeg mig ogsaa deri.

Over disse Ord blev Kongen saa formildet, at han atter trolovede Eriks med Gunvar, og satte ham til Hovedsmand over sin Hær. Han skilte sig ved sin Hustru Harmunde, og vilde sende hende til hendes Fader. Eriks raadte ham, heller at give hende med hans Broder Røller, og at sende Røller og ham til Kong Gøther, for at beile for Frode til Kongens Datter Alvilde. Dronningen fandt sig i dette ny Givtermaal og sagde: Man burde ikke sørge; al den Sorg, man tog sig, kom kun af egen løs Mening og Tanke.

Saa drog de til Norge. Deres Moder Krage havde taget sig en anden Husbond efter Regnars Død. Gøthers Dronning var nylig død; han lovede, at Eriks skulde ægte hans Datter, hvis han maatte faae Eriks Hustru Gunvar igien. Eriks turde ikke ligesom afslaa ham det, men pønsede paa Raad. Da han var ene med Gunvar, fristede han hende, og spurgte, om hun ikke heller vilde have Kong Gøther til Mand end ham? Gunvar spurgte, om det var hans Alvor? Han forsikkrede hende det. Saa mærker jeg nok, — sagde hun, — at du vil beskiæmme mig. Du elskede mig, da jeg var Jomfru; nu vil du forlade mig og gjøre mig til Enke! — Eriks tog hende i Favn og sagde: Jeg vilde kun prøve dig; intet uden Døden skal adskille os. — Nu aftalede de en List. Naar Brylluppet skal staa med os alle, — sagde Eriks — da ville vi to sidde hver i sit

Kammer, for at Gøther ikke skal mærke, at du vender dig fra ham og seer paa mig. Saa ville vi nok finde paa gode Raad for at gielke ham.

Eriks Moder fulgte med til Bryllupsfærden, for at hielpe med sin Trolddomskunst. Hun havde fastet et Linflæde over sit Hoved, for at Ingen skulde kiende hende. Hun gav sig ud for Gunvars ældre Søster.

Erik sad i sin Hal, hos Kongens Datter Alvilde og sin Stivmoder Krage. Her udfrittede han Alvilde, og overtalede hende til heller at ægte Kong Frode. Krage gav hende en Drif, som vendte hendes Sind til Kiærlighed.

Gøther sad i den anden Hal med Gunvar; en Bæg adskilte Høisæderne. Gøther gik ind til Erik, for efter Bryllupsfesten at tale med Gæsterne. Imidlertid løsnede Erik en Fæl i Bæggen bag Tæpperne, og lod Gunvar smutte ind til sig. Gøther saa hende og faldt i den største Forundring. Erik sagde: det var Gunvars Søster, og at de lignede hinanden overmaade meget. Gøther vilde ikke troe det, og ilede ind i sin egen Hal; der sad Gunvar igien. Dette Spil øvede Erik saa længe, til Kongen troede det.

Men da Gunvar tilsidst fulgte hjem med Erik, maatte Kongen forgieves vente paa sin Brud. Han lod Bæggen undersøge, men kunde intet opdage. Han sendte to Kæmper hen i Eriks Huus; — der laa Erik i Gunvars Arme. De havde vist dræbt ham, hvis han, i det han vaagnede, ikke havde raabt sin Stivmoders

Navn. Neppe havde han gjort dette, før der faldt et Skjold ned af Bæggen og beskyttede ham. Han dræbte den ene, og den modige Gunvar den anden af Kæmperne. Derpaa rømmede Erik til sine Skibe, blæste i sit Horn, og gav sin Broder Røller et Tegn. Denne var strax ved Haanden; med kosteligt Bytte droge de til Danmark.

Siden stod Erik Frode bi paa et Tog mod Bønderne, hvor han atter vandt Seier ved en snedig List. Han lod de danske Skibe bedække med Løv og Grene. Paa Havet saa det saae ud, som en liden skovbevoget Ø. Selv vovede han sig med et eneste Skib hen til Bønderne, og flyede, da de forfulgte ham til Den; det vil sige: til den danske Flaade, der snart ødelagde Fienden.

Saaledes steg Frodes Velmagt bestandig meer; saa at han tilsidst, efter mange Seiervindinger, herskede med Fred i tredive Aar, og byggede Landet med vise Love. Paa denne Tid, da der var Fred over alle Lande, kom vor Frelser til Verden og annammede Kiød og Blod, for Menneskenes Saligheds Skyld.

Stærkodder.

I denne Fortælling finde vi den tappre, aandsfulde, men gnavne, strænge, ofte grumme Helt tegnet med alle hans Fortrin, uden at der lægges Dølgemaal paa hans Forbrudelser. For milde Følelser var Stærkoddens Hierte luft, en dyb Foragt havde han for Bøllst og Blødagtighed, og for de Runster, der, efter hans Mening, svækkede Helttemodet. Han foragtede Guldsmeden, Billedhuggeren og Spillemanden; men agtede Baabensmeden, og selv var han en ypperlig Skald. Ddin gav ham Held, imod at han tre Gange skulle begaae Riddingsværk. At Særo, som kristen Klærk, gierne har fortalt dette, er begribeligt; dog har han sikkert ikke opdigtet det. Alt i de hedenske Sagn om Ddin findes Meget, der modstrider de kristelige Begreber om Dyd. Ddin opfandt det Hexeri, der selv i Oldtiden ansaaes for Riddingsværk, at fuge Seid. I hans Glædeseventyr med Gunlode og Rinda forekommer meget Slet, naar man betragter hans Handlinger som menneskelige, og ikke som — hvad de vel vare — som Naturbilleder.

I en anden Saga fortælles, at Ddin, under Navn af Prosharsgrane, opfostrede Stærkodder. Thor kunde ikke lide ham, fordi han var af Jetteslægt, og nægtede ham Børn. Ddin gav ham tre Mænds Alder. Thor sagde: han vilde bedrive et Riddingsværk i hver. Ddin gav ham de bedste Baaben. Thor

nægtede ham Befiddelser af Land; Odin gav ham rigeligt Løse-
 ore. Thor sagde: han skulde aldrig faae nok; Odin gav ham
 Seier i hver Kamp. Thor bestemte: han skulde saares i hver
 Kamp; Odin gjorde ham til en stor Skiald. Thor sagde: han
 skulde glemme igien alt hvad han sang; Odin gjorde ham un-
 det af de Mægtige.

Den Pengegierrighed, der drev Stærkoder til Nidings-
 værk, findes ofte i de gamle Sagaer forenet med Tap-
 perhed.

I Frode den Gæmildes Tid led Stærkoder Skibbrud
 ved Danmark's Kyst, og undkom med Livet; men hans
 Staldbrødre druknede. Han skal være født østenfor
 Sverrig. Efter et utroligt Sagn var han af Zette-
 slægt og havde sex Hænder, da han blev født; men
 Thor rev de fire Hænder af ham, og siden voxte han i
 almindelig Mandsskikkelse.

Stærkoder havde gjort Guderne det Løfte, at han,
 som første Bedrift, vilde offre Kong Viger af Norge.
 Man siger at Odin hadede Viger, men vilde ikke selv
 aabenbare anfalde ham; derfor gav han Stærkoder Styr-
 ke, Mod og tre Mænds Alder, desligeste stor Vilddom
 til at øve Skialdskab, for at han skulde dræbe Kong
 Viger. Stærkoder indgik Benskab med Viger, og drog
 med ham paa Viking. Det hændte sig, at de fik lang-
 varig Modbør og laae stille et heelt Aar, uden at ud-
 rette noget. Da bleve de alle enige i, at fæste Lod
 om, hvis Blod skulde forøne Gudernes Brede. Da

Lodden faldt paa Vigør, flettede Stærkoder en Vidie, i hvilken Vigør skulde hænges, dog strax nedtages igien, saa at han kunde beholde Livet, naar han først havde forsonet Guderne. Men Stærkoder knyttede Vidien saa hardt, at Vigør kvaltes. For at forføre hans Pine, giennemborede Stærkoder ham med sit Sværd.

I Sverrig levede Stærkoder stille hos Kong Frøs Born i syv Aar; men da han ikke kunde lide den Dands og Vieldeklang, paa Offerdagene i Upsal, drog han til Danmark. Hersfra fulgte han Hakon til Island mod Kong Huglet, der var rig paa Guld og Solv, men saa gierlig og taabelig, at han aldrig begavede nogen ærlig Mand, men udøste sine Penge til Daarer og Bagvaskere. Tvende dygtige Kæmper havde han dog i Gegathe og Svibdag; de udtog sig i det ryggesløse Selskab, som Edelstene i Kul og Aske. Gegathe saarede Hakon, saa at Sværdet rorte ved Leveren; dette fortrod Stærkoder, han hug ind paa Gegathe, men fik af ham igien et Saar i Hovedet, der, (hvad han klagede over i en Sang), aldrig ret vilde læges. Da Kong Huglet var ihjelslagen, fangede Stærkoder saamange af hans Spillemand og Daarer, som han kunde overkomme, lod dem hudstrynge og bortjage.

Nu sendte Kong Frode Stærkoder til Venden, at tvinge dette Land til Lydighed. I Rusland ved Anasfields Klippe boede en berygtet Kæmpe Visin, som kunde døde Sværd og Pile; han dræbte Mand, vanærede

Dvinder, fort, gjorde alt det Ondt han kunde. Stærk-
odder æskede ham til Kamp, overtrak sit Sværd med et
tyndt Skind, saa at Bisins Frolddom intet mægtede
derimod, og gav ham Banesaar.

Imidlertid faldt Sagerne fra Danmark, og Frode
udfordredes til Tvekamp, just som Stærkodder kom atter
hiem. Han stred for Kongen, med den store Kæmpe
Hame. Hame, som saae, Stærkodder var en gammel
Mand, og selv var ung og ras, vilde brydes med ham.
Nær havde han slaaet Stærkodder til Jorden; men
Helten slog ham igien med knyttet Næve, saa han sank
i Knæ. Nu grebe de Sværdene, og Stærkodder dræbte
Hame. Frode belønnede Stærkodder derfor med mange
Ugre og Jordegods.

Ingild arvede Riget efter sin Fader, men overgav
sig aldeles til Fraadseri og Bellyst. Han glemte reent
at hævne Faderens Død; alle Rokke og Kielderjvende,
som kunde finde paa nogen lækker Nydelse, vare ham
kiære og velkomne. Waabenleg og Heltefærd kunde han
ikke lide. Herover væmmedes Stærkodder og drog til
Kong Halfdan i Sverrige.

Svertings listige Sønner gave Frode deres Syster
til Hustru, for at han ikke skulde hævne sin Faders
Død. Hans egen Søster Helga blev loffet til Elskov
af en Guldsmed. Da Stærkodder erfarede dette, drog
han til Danmark igien, for at hævne Frodes Skam.

Han satte sig i Hallen ved Døren, og havde skjult
sit Ansigt i en siid Hat. Da Guldsmeden kom og

saae ham i de pialtede Klæder, bød han ham gaæe ud af Hallen, til de andre Stakarle, og vente, til Almisen blev uddeelt. Den gamle Stærkoder holdt sig stille og spægede sin Brede. Guldsmeden lagde sit Hoved i Helgæs Skjød, og var heel ublu i sine Fagter. Helga, som havde hørt at Stærkoder var kommen, sagde: det var bedre nu at tænke paa Baaben og Bærgen Stærkoder sprang op, drog sit Sværd — men Guldsmeden flyede. Dog kom han ikke længer end midt i Døren, hvor Stærkoder hug Bagen af ham, saa at han sank halv død til Jorden. Men Stærkoder vilde, — sagde han, — ikke besmitte sine Hænder med denne Askeblæfers og Kulpusters Død. Hans Haar var kruset og flettet i Sølvsnorer; hans Kiortel og Skoe vare besatte med Perler; hans Kaabe skinnede med Guld. Bover du Askepuster — sagde Stærkoder, — som skraber Kullene med dine Hænder og tænder Ild med dine Skindbælge, at omfavne en Kongemø, lægge dit Hoved i hendes Skjød at hun skal børste og hege dig som en Trælleqvinde? — Helga slog han i Ansigtet og sagde: Har du vanæret dig, da est du værd at døe i en Mølle og sælges til fremmede Lande. — Dog foragter jeg ikke alle Smede; thi der er stor Forskiel paa dem, som paa andre Folk. De behage mig bedst, som smede Harnisk og Sværd, og hvad der hører til Hæltedaa. Men de, som støbe Billeder, smelte og blande Kobber og Guld, det er et letfærdigt Folk, de

de bedrive ofte Svig og Bedrageri og forblinde Menneskenes Dine.

Nogetid derefter, da Stærkodder var draget i Krig og Orlog, kom Kong Helge fra Norge og beilede til Helga. Masten paa hans Skib var forgyldt, Seilet belagt med Guld, Taffel og Loug vare meest af rød Silke. Ingild tilsagde ham sin Søster. Men da kom Ungantyr, (en Jarlesøn, som før havde beilet til Helga), med sine Brødre. Han udæffede, selv niende, Helge til Kamp mod dem alle. Helga raadte sin Brudgom at søge Hielp hos Stærkodder.

Først indbøde de ham ved et Bud til Bryllupsfesten; men herover blev Stærkodder vred, og spurgte, om de troede, han var en Fraadser, som loffedes med læckre Retter til fremmede Herrers Stegers?

Da kom Helge selv, fortalte ham alting og bad ham om Hielp. Stærkodder tog venlig imod Helge, bad ham bestemme Tid og Sted til Kampen, og lovede at møde der, som hans Staldbroder.

Uventet traadte han ind i Hallen en Dag, da de ni Kæmper sadde og drucke, medens de pralede af deres Grumhed og Styrke. Da de saae ham, hylede de som Hunde. Stærkodder straffede dem for deres Raadhed, og kaldte dem Druffenbolte og Ratteravne. De spurgte ham: om han turde slaaes med een af dem? Han svarede: med dem alle tilhobe. Nu mærkede de, det maatte være den Kæmpe, der havde lovet at staae Helge bi.

Kong Helge var da i Kammeret hos sin Brud, og havde sat sit Sværd for Døren, at ingen uforvarende skulde overfalde ham. I Dagningen vaagnede han og iførte sig sine Vaaben; men da han mærkede at det var endnu for aarle, lagde han sig atter til Hvile.

Stærkodder kom til Døren, og da han mærkede, at de sov sødt i hinandens Arme, vilde han ikke forstyrre deres Søvn, for at det ikke skulde lade, som han frygtede for alene at møde alle ni Kæmper. Han sneg sig sagte fra Døren, og satte sig ud paa Nolsyngshede, ved en Bakke, hvor Sneen og Blæsten stærkest kom, sine Fiender til Harm og Spot. Her tog han Klæderne af, ligesom midt om Sommeren. Bruden havde givet ham en kostelig Skarlagens Kaabe; den hængte han hen paa en Tornebush, og sad saa der og ventede. Kæmperne vare komne til den Side af Bakken, som laa i Lø, og gjorde Ild mod den store Frost og Kuld. Da Stærkodder ikke kom, sendte de en af deres Følge op paa Bakken, for at see efter ham. Denne saae en Gubbe sidde i Sneen til op under Armene; han spurgte: om det var ham, der skulde kæmpe? Stærkodder svarede: Ja! Brødrene spurgte nu, om han vilde slaas med Een efter den Anden, eller med Alle paa eengang? Han svarede: Naar mange Hunde anfalte mig, pleier jeg at slaas imellem dem strax, som det kan falde sig. — Nu sloges de alle. Først nedlagde han sex af dem, uden at de krumblede et Haar paa

hans Hoved; de andre Tre slog han siden ihjel, skøndt de gave ham sytten Saar, saa at hans Indvolde hang ham ud af Livet. I denne Tilstand vansmægtede han og tørstede over al Maade. Han frøb paa Hænder og Fodder til et rindende Vand, for at drikke. Men Ungantyr's Blod farvede Vandet; herover væmmedes Stærkodder, og før han vilde drikke det, vilde han heller døe af Tørst. Han lagde sig tværs over en stor Steen, og af Fordybningen deri, kan man endnu kiende hans Legemsstikkelse.

Nu kom der en veisfarende Mand fiørende. — Han spurgte Stærkodder om, hvad han vilde give ham, for at forbinde ham? Stærkodder, som heller vilde pine, end modtage Hielp af en uærlig Mand's Haand, spurgte ham om, hvad Hverv han drev? Da Stærkodder hørte, han var en Skattefoged, straffede han ham haardeligt, fordi han ikke tog sig andet for, end at skatte og forfølge fattige Folk, glædte sig, naar det gik ilde til, og lagde sig efter at lure paa hvad Brøst og Forsømmelse der fandtes hos Almuen. — Nu kom der en Unden, som havde ægtet sin Husbonds Tærne. Stærkodder sagde, han vilde ikke røres af en Træl, der havde vanæret sig med Givtermaal.

Derpaa kom en Qvinde og vilde læge hans Saar; men da Stærkodder hørte, hun var ogsaa Træl, og havde et spædt Barn hjemme, bad han hende gaae hjem og give sit Barn Die. Nu kom en ung Karl agende frem, og da Stærkodder hørte, det var en Bondesøn, som dyr-

fede sin Jord, roste han ham, lod ham forbinde sig, og gav ham den Raabe, han havde henkastet paa Tornebussen. Ungersvenden forbandt ham, satte ham Maaven ind igien i Livet, lagde en fast Vidie deromkring, og bragte ham paa sin Vogn til Kongsgaarden.

Disimellem formanede Helga sin Brudgom, at han skulde vogte sig for Stærkodder, der vist vilde straffe ham, fordi han havde taget vare paa Søn og Elskov, istedetfor paa Kamp og Løfte. Hun raadte Helge, at møde Stærkodder med Driftighed; thi det var den eneste Maade at vinde hans Venskab paa. Da altsaa Stærkodder ilede til Døren og stødte den ind, mødte Kong Helge ham og hug ham med sit Sværd imellem Dinene; men da han vilde fornye Hugget, sprang Helga til, og holdt sit Skjold mellem dem begge, saa at Helges Sværd sprang i Stykker. Nu tilgav Stærkodder ham, da han mærkede, det ikke havde været Frygt, som holdt ham tilbage.

Stærkodders Saar vare ikke saasnart lægte, før han drog til Sverrig, hævnedes der en Konges Død, og indsatte hans Søn Sigvald til Drot efter ham.

Her hørte Stærkodder, at Ingild levede i Venstab med Den, som havde dræbt hans Fader. Det fortrod Gubben, han drog atter til Danmark. Før han gik ind i Kongsgaarden, tog han en stor Sæk Kul paa sin Ryg. Man spurgte ham om hvad det var? Han svarede: det var Kul, hvormed han vilde hærde Ingilds Blødagtighed. Saaledes treen han i Hallen, og satte

fig øverst paa Bænk, som han havde været vant til i Frodes Tid.

Da Dronningen kom ind, blev hun fortørnet over at han besmittede de kostelige Tæpper og Hynder med sine sorte, grove Klæder, og straffede ham for hans Driftighed. Den gamle Stærkoder veg Sædet efter hendes Befaling, men kunde dog ikke sliule sin Harm; da han satte sig nederst i Salen med Ryggen mod Væggen, rystede det hele Huus.

Kort derefter kom Indgild fra Tagt. Han kiendte strax Stærkoder, men undrede sig over, at han sad saa stille som en Steen, og ikke rejste sig for at hilse ham. Han kiendte ham af de Skrammer, han bar paa sit Bryst, straffede Dronningen, fordi hun havde fortørnet ham, sagde: Stærkoder havde været hans Faders tro Tiener og optugtet ham selv i hans Ungdom. Han beføl, at man skulde bære Mad og Drikke for ham. Dronningen adlød Kongen, og søgte at formilde Gubben, men det var forgiæves. Hun rakte ham allehaande lækre Retter; men Stærkoder vendte sine Dine fra hende; thi han var en Helt som elskede Farvelighed, og aldrig overgav sig til Fraadseri og Drukkenskab. Han harmedes over slige fine Retter paa et Bord; haard Mad og roget Epise var hans ypperste Kost. Jo mindre fræsne Retter, jo større Sundhed! mente de gamle Forfædre.

Kong Ingild holdt ikke over denne sine Faders Wiis, men indførte, blandt anden letfærdig tydsk Skik,

ogfaa den, at man skulde æde mange, forskiellige Retter, og forvendte derved danske Mænd fra deres medgivne naturlige Styrke, til Qvindeblødhed. Selv var han saa nedsiunken i Belyst, at han ikke mere sukkede over eller tænkte paa sin Faders ynkkelige Drab.

Dronningen søgte at behage Stærkodder, ved at tage et kosteligt Flættebaand af sit Hoved, og lægge ham det i Skjødets. Men Stærkodder kastede hende det tilbage i Dinene, og holdt det for stor Foragt, at byde den Mand et Qvindesmykke, som fra sin Barndom af havde været vant til Jernhatte og tunge Stormhuer.

Da Dronningen saae, at hun intet kunde udrette med sine Gaver, befalede hun Spillemandene at lege de Stykker, som kunde mildne hans Hu og stille hans Brede. Stærkodder mærkede hendes Hensigt, og gav tilskjende, at et mandeligt Hjerte ei lader sig tvinge af Pibere eller løsagtige Sangere. Han sad saa stille som en Steen, og bevægede hverken Mund eller Dine. Men han greb et stort Been, af hvilket han havde opødt Riødet, og slog Spillemanden dermed paa sin opblæste, vanskabte Kind. Piberen græd nu og peeb paa en anden Maade. Men det var kun en Begyndelse. Nu ydmygede Stærkodder Spillemandene, ved at synge en skion Skjaldefang.

Ingild, for at dæmpe Stærkodders Forbittrelse, sendte ham en Ret fra sit eget Bord; men Stærkodder forsmaaede den og raabte: Jeg kom til Danmark for at finde Frodes Søn; men ikke Den, der fylder sin

Bug med lækkre Netter, efter tydsk Sædvane. — Han flagede over, at Indgild sad tilbords med sine Fiender; at han ikke holdt Alderdommen i Ære, eller mindtes, at om end Skiægget og Haaret vorder graat, forgaae dog derfor ikke altid Dygtighed og Wiisdom. I Kong Frodes Tid sad jeg øverst tilbords, — sagde han — nu er jeg forskudt og bespottet blandt de Ringeste. De vilde vel drive mig rent ud af Hallen, hvis jeg ikke havde Bæggen fat med min stærke Ryg. Jeg kom hid, for at høre, om du hævnede din Faders Død; men du overgiver dig til Løstaghed og Drukkenskab. Jeg finder Haren i Børnens Leie!

Dronningen tog forskrækket sit Hovedguld af, og rakte Stærkodder det, men han fastede det til hende paa forrige Wiis og sagde: Du fæder din Husbond, som en Galt paa en Spineski, at han skal forgiætte al Dyd over Bellyst!

Tænk paa din Fader, Kong Ingild! Tænk paa at hærne hans Død. Vi gjorde fordum vort Maaltid med Ravring og Spøgesflest; Kongen selv forlangte hverken Miod eller Wiin, men drak dansk Øl. Dengang vidste vi ei af saamange Netter at sige. De mange Drifkefar og malede Bakker kiendte vi heller ei. De gamle Fostbrødre lode sig ikke forsones ved Skienk eller Mandebod; mindre gave de sig i Slægtskab og Evgerskab med deres Fiender. — Nu maa jeg blues og sfiule mit Hoved under mit Skind, naar man besynger Heltes Manddom og priser deres Ihukommelse; thi jeg

finder Intet hos dig som er værd at fortælle i noget Drapa *). Hvor du hendrager, følger kun Banrygtet og Skam! Ligesom alt Dynd inden Skibsborde samles i Lasten ved Riølen, saa have alle Udyder taget Sæde udi dit Bryst. Hvor let kunde man her oversfalde og slagte dig, som man stinger et Kid eller et Faar!

Med saadan Dadel slog Stærkoder atter Modets Gnist frem i Kong Ingilds Hjerte, ligesom man med Staal slaar Ild af en Flintesteen. Ingild blev saa forbittret paa Svertings Søner, at han sprang op og dræbte med sit Sværd dem, som han nylig havde bevist Ven-
skab og Ære. De Borde og Bænke, hvorpaa før flød Mød og Viin, bestænkedes med Gæsternes Blod. Stærkoder hialp selv med egen Haand til at hæve Frodes Død.

Nu forsvinder den drabelige Stærkoder i fire Men-
neskealdere af Krøniken. Efter at være nævnt i Saga-
net om Ottar og i det om Eigne og Hagbarth, som
Den der ei vilde stride mod disse Helte, — fremtræ-
der han først mægtig i Bravallaslaget, hvilket han selv
har besjungen, og Saxo fortalt efter ham.

Han var selv fremmest i Sigurd Rings Hær, slog
flere af Harald Hildetands Kæmper ihjel, og hug
Haanden af Skjoldmøen Visne, saa at hun med den
tabte Hovedbanneret. Kong Hakon slog ham igien til

*) Drapa, Heltesang.

Jorden, afhug hans ene Finger, og saarede ham dybt ned i Skulderen, saa han maatte lade sig bære fra Slaget, og det varede længe, inden han kom til sin Førlighed igien.

Efter Harald Hildetands Fald, bade de Danske Kong Ring, at han vilde unde dem Jomfru Hæthe til Dronning. Han samtykte deri; men nogentid derefter begyndte det at fortryde Siællandsfarerne, at de skulde være en Dvinde underdanige; thi bade de Oluf, Kong Haralds Søstersøn i Skaane, at stille dem ved det forsmædelige Dvindeaag. Dette gjorde Oluf, men blev siden selv saa stræng og grum en Konge, at det angrede de Danske, der havde forskudt Dronning Hæthe. Men da Ingen dristede sig til at fælde Kongen, underkøbte de Stærkoder, at han skulde slaae Kong Oluf ihjel, naar denne gik af Bad. Da Oluf kom af Badet og saae paa Stærkoder, forfærdede han ham med sit Syn, saa hin ikke turde myrde ham. Da Oluf mærkede at Stærkoder ikke kunde taale hans Diekast, bedækkede han sit Ansigt, og bad ham sige sit Grinde. Idetsamme sprang Stærkoder frem og giennemboiede Oluf med sit Sværd. For dette Mord fik han hundrede og tyve Mark Guld. — Men det fortrod ham siden saa haardeligt, at han ikke kunde høre Olufs Navn, uden at græde bitterligt. Han dræbte ogsaa nogle af dem, der havde forført ham til Nidingsværket.

Tilslidst var Stærkoder saa alderstegen, blind og

ffrøbelig, at han ikke kunde tiene nogen Konge meer. Thi tænkte han, det var ham bedst, hvis han valgte en frivillig, ærlig Død; at ikke han, der havde fældet saamange Kæmper, skulde døe Straadød *). Det Guld, han havde faaet for Kong Olufs Mord, hængte han sig om Halsen, og lovede den ærlige Helt det, som vilde forkorte hans Alderdom. Han bandt sig et godt Sværd ved hver Side, og støttede sig til tvende Stave. Da mødte han Een, som bespottede ham, og raadte ham, at give det ene Sværd til en Fostbroder, der kunde forsvare ham. Stærkoder bad Manden komme nærmere, og giennemstak ham strax med det ene Sværd.

Derpaa gif Stærkoder hen i en Skov, hvor den unge Hather var paa Jagt. Hather var en Søn af hin Lenne, der havde forført Stærkoder til at myrde Oluf for Guldet, og hvem Stærkoder siden i sin Anger havde dræbt. Da Hather saae Stærkoder, sendte han tvende Ryttere hen til ham, at forfærde ham; men Stærkoder greb til sine Stave og slog dem ihjel begge. Hather ilede derhen, kiendte ham, og spurgte: om han ikke vilde bytte sine Stave imod en Bogn? Stærkoder kiendte ikke Hather, men svarede vred: Jeg mindes vel den Dag, da Ingen spottede mig ustraffet; men nu maa jeg lide for min Alderdoms Skyld. Ligerviis som et hastigt Vand flyder bort og ikke kommer igien, saa

*) At døe Straadød, var at døe af Sygdom.

forfvinde Menneffenes Aar, indtil Alderdommen ender Alt med Døden. Elde kommer med Bannilse! Den borttager Huld og Lød, Syn og Gang, Tale og Forstand; den udsletter mærkelige Kunsters og mandelige Gierningers Rygte. Her er Ingen meer, som bryder sig om mig gamle Mand; uden saa er, at Hather er for Haanden og vil hielpe mig. Hvem Han giver sin Tro, den elsker han af Hiertet uden Skræmt. Han er baade en duelig Kæmpe og rund Herre mod Tienere og Benner. Jeg har ogsaa været Krigsmand i unge Dage! Min største Lyst var at tage og give Hug. Jeg saae mangen vred Kæmpe, mangen ærlig lemlæstet Mand ædes af vilde Dyr paa Marken. Tit var jeg selv i stor Livsfare; nu fløvede man min Hielm, nu saarede man min Pande; Lever og Lunge hang ofte ud af mit Harniss. Med dette Sværd har min Haand skrabet og raget mangen Helts Hud og Haar af hans blodige Hoved.

Hather svarede: Hveden kommer du danske Skjald til os? Est du vorden saa magtesløs, at du ikke kan gaae uden Stav? Borte er nu al din Styrke, Lyst, Hukommelse, Røst og Deilighed; ligesom et Skib, der i lang Tid har været brugt, raadner paa det Sidste, og bliver aldeles afløgs. Du har nu den Giæst, du vidtberømte Graahoved! som forbyder dig at skiamte, lege Bold og plukke Rødder. Dig tiener intet bedre, end at sælge det ene Sværd, og kjøbe dig en Bogn eller Hest. Hvis du beholder Sværdet til

Unytte, kommer maaskee en Skalk over dig, tager det fra dig, og giver dig dermed din Bane.

Stærkodder svarede: Det flædte dig bedre, at du viste mig paa rette Wei, end at spotte mig gamle Mand. Dette Sværd er for godt, til at bindes ved en Evinchyrdes eller Fæhyrdes Side, som ikke forstaae andet, end at blæse paa Sækkepibe og drive Dvæg af Kornet; eller Een, som sidder ved Madgryden, dyp- per Brødet i det fede Sod og slikker Fingrene. Du kan vel bedre søve Middagsførn paa Bænken, og be- stille hvad Stegerset hører til, end bruge Bue og Sværd i Krig og Orlog? Hvi kom du ei og fordrede mit Sværd, da jeg tre Gange frelst Kong Omund Oluf- søns Liv? da jeg indlagde mig stort Ry ved Eventyr og Bedrifter? Da jeg lærte Evertings Søner at drikke bedske Drikke? Da jeg beviste mit Mod paa Bravalla Hede?

Men da Stærkodder hørte, at Hather var Lennes Søn, bed han ham det Guld, hans Fader havde gi- vet ham for Olufs Mord, hvis han vilde hugge Hovedet af ham. Thi han havde længe ønsket at falde for Vædlings Haand, og ikke for Træls. Han opmuntrede ham til at hærne sin Faders Død, og sagde: Hather gjorde Ret og kom Naturen til Hielp, idet han afhug det Træ, som ikke længer kunde bære Frugt. Dermed tog han Guldet af sin Hals og lagde det fra sig.

Hather lovede Stærkodder at opfylde hans Ønske,

og blev lystig og frimodig, baade ved at see det meget Guld og fordi han kunde hævne sin Faders Død. Stærkoder gav ham Sværdet i Haand, rakte dristig Halsen frem og bad ham hugge mandeligt til. Han sagde: hvis Hather kunde springe mellem Hovedet og Kroppen, for den faldt, da vilde han blive skudfri for hvert Baaben og Børge. — Om nu Stærkoder sagde dette i en god Hensigt, eller han vilde hævne sig paa Hather, ved at den styrte Krop skulde slaae ham ihjel, idet han sprang, — det kan ikke siges for vist. Hather hug Hovedet af Stærkoder; men sprang ikke efter hans Raad, da han befrygtede Ewig. Da Hovedet faldt, viste det endnu sin stærke, hevngierrige Natur, ved at bide i Græsset. — Siden gav Hather Stærkoder en hæderlig Jordejend, og begrov ham paa Nølvingshede i Skaane.

Sigrid.

Ovenpaa de vilde Heltebedrifter, følger her om Sigrid og siden om Hagbarth og Signe, Skildringer af Dvindlighed og Elskov. Sigrid er et Billede af oldnordisk Blufærdighed, tegnet med stærke Farver, som Aft fra Heltetiden. Den nyere Tid har intet smukkere Træk af Pigestoltthed, der smeltes af Kiærlighed, end Sigrid, der staaer her med Brudeblussæt i Haand, Piuler sine Taarer, og mærker ikke, at Lyset brænder hende, fordi en smerteligere Flamme brænder hendes Hierte.

Kong Sigvald havde en Datter Sigrid; hun havde mange Beilere for sin Deiligheds Skyld, men var saa undseelig, at ingen af dem fik hende at see; hun forlangte af sin Fader, at Ingen skulde trolove hende uden Den, som med milde Ord kunde faae hende til at blotte sit Ansigt. Saa stor var Blufærdigheden i gamle Dage hos danske Møer, at de ei saae diærvelig paa nogen Mand, paa det at Dinene skulde bevise,

hvad der boede i Hjertet, og Leslesyn ikke forarsage Letfærdighed og forspilde Tiden og et godt Rygte.

Othar Ebbeson, enten han nu stolede paa sit Hæstery eller sin Veltalenhed, vovede at beile til Sigrîd; men han stræbte forgieves, og maatte drage ærindeløs hjem.

En mægtig Kæmpe prøvede det samme. Men da han mærkede, at han ingen bedre Lykke havde, end Othar, udsendte han en Qvinde, der entidlang tiente Sigrîd, og endelig med List udlokkede hende engang fra hendes Faders Gaard paa Marken. Her greb Kæmpen hende, og førte hende ind i Bierget med sig. Nogle mene, at det var Kæmpen selv, der først havde forklædt sig som en Qvinde.

Da Othar fik dette at vide, holdt han ikke op med at søge paa Biergene, før han fandt Sigrîd; han slog Kæmpen ihjel og bragte hende hjem til sit Huus. Kæmpen havde saa underligt flættet Sigrîds Haar, at det var umuligt at opløse det, uden at stille det ad med en Kniv. — Othar forsøgte nu atter at bevæge hende, men da det ikke lykkedes, vilde han ikke tvinge hende, men lod hende gaae hvorhen hun lystede.

Hun foer vild, fandt hverken Huus eller By, og kom endelig i en Skov, til en grum og forfærdelig Qvindes Bolig. Denne tog hende til sig, og lod hende vogte sine Gieder. Othar kom atter og befriede Sigrîd igien fra denne Trældom. Han spurgte hende: Hvad tykkes dig, Sigrîd! at være bedst?

enten at give mig din Tro og Love, eller at omgaaes disse stinkende Gieder og Bukke? Forlad denne grumme Qvindes Tieneste, og skynd dig hurtig med mig til mit Skib! Kiære Sigr!d! vend dit Ansigt til mig og see mildt paa mig, efter min store Attraa og lange Længsel! Hvis du gjør det, da skal jeg bringe dig hjem til din Moder. Tænk paa, da jeg frelst dig fra den lede Rømpes Hule! Besind dig! Vil det ikke regnes dig til Vanvid, at du heller tiener denne Skovtrold og vogter hendes Gieder, end giver mig din Tro, og lever med mig i Gammen med Ære?

Sigr!d blev varagtig i sit Forsæt, og vilde ingenlunde opløste sit Ansigt for at see paa Othar. Da hun havde forladt ham, kom hun efter lang Vildfarelse til Othars Moders Huus, og da hun blueedes ved sin Armod og sit ringe Klædebon, sagde hun sig at være fattige Folks Barn. Men Othars Moder mærkede vel af hendes Deilighed, at hun ikke var af Trælleæt; thi undfik hun hende venligen og lod hende spise ved Herskabets eget Bord.

Da Othar kom hjem, lod han, som han slet ikke kiendte den fremmede Giæst, og spurgte: hvi hun stulste sit Ansigt med et Linklæde? Og for ret at forfare hendes Hiertelag, lod han alting besfikke i Huset, ligerviis, som om han vilde tage en anden Jomfru tilægte.

Da han gif til Brudekammeret, befalede han Sigr!d at bære Brudeblus for sig, og lod hende staae saalænge, til det brændte hende ned i Fingrene. Hun stod

alligevel stille, og rørte hverken Haand eller Hoved, indtil Othar bad hende spare sin Haand og vogte sig for Skade. Da saae hun mildeligt til Othar og fik ham fæst, gav ham sin Tro og blev hos ham. Da Kong Sigvald erfarede dette, blev han først fortørnet og vilde lade Othar hænge; men da han hørte hvorledes Helten havde reddet hans Datter fra Trolldene, gav han ham Sigrid til ægte.

Hagbarth og Signe.

I denne Saga fremtræder Kiærligheden stærk, midt imellem Kamp, Had og Hævn. Det Rørende bestaaer ikke i Signes ynkelige Død, men i hendes Heltetmod, at hun er klæk nok til at følge Hagbarth. Den Hævn hun derved (selv uvidende derom) faaer over hans Trivæl om hendes Trostfab, er ogsaa stien. Han føler sig ydmyget og smeltet. Det er ikke længer den stolte Helt, der trodser sin Fiende, det er den angrende Veiler, der følger sin Mo.

De skarpe Træk af Grumhed og Bisdhed i denne Fortælling; Hagbarths Forklædning og Møde hos Signe; at Signe tager alle sine Moer med i Døden; at hun, for at hævne Hagbarth, afbrænder sin Faders Gaard, — alt dette vidner om Dldtid. Men med historisk Bisdhed kan man intet sige derom; og flere Stednavne i alle tre nordiske Riger stride om den Hæ, at have været Skuepladsen for Hagbarths og Signes Elsker.

En Vaar seilede Alf i Norge med sin Broder Alger ud i Søen med hundrede Skibe, og kom isærd med Kong Hamunds tre Sønner, Helvin, Hagbarth og Hamund. De sloges den hele Dag, indtil den mørke Nat adskilte dem. De havde paa begge Sider lidt saa stort

Tal, at Ingen næste Dag kunde fortsætte Kampen; de sluttede Fred og Venskab, og fulgtes alle ad til Kong Sigar i Danmark.

Hans Datter havde da en navnkundig Beiler fra Tydssland, Hildigsløf, som mere stolede paa sin Skionhed, end sin Dyd og Duelighed. Signe kunde bedre lide Hakon, Kong Hamunds Søn, for hans Manddomsgjerninger, end hin anden Beiler. Hagbarth lod sig ikke mærke med for Signes Brødre, hvad han havde isinde; men da han saae Leilighed dertil, overtalede han Signe til at skienke ham Tro og Love. Men for at hun skulde blive umistænkt for Hagbarth, roste hun i Alles Nærværelse Hakon og sagde: Hvilken Forfkiel paa mine Beilere! Hakon er vel ikke saa faur og skion, men har desmeer Manddoms Styrke og Wiisdom. Hildigsløf stoler paa sine fagre Haar og prægtige Klæder; men jeg sfiotter ikke om Deilighed uden Dyd.

Uf saadan Tale mærkede man dog snart, at hun lovede Hagbarth under Hakons Navn. Hildigsløf, som maatte drage tørblødt og forhaanet fra Kongens Gaard, og give Hagbarth Rum, græmmede og harmede sig; han underkøbte en blind Mand ved Navn Bølwise, at denne skulde vække Brede og Had mellem Kong Sigers og Kong Hamunds Sønner. Kong Sigar havde to Mænd hos sig (hvoraf denne Bølwise var den ene), de vare hans ypperste Raadgivere. Den Anden, Bilwise, kunde stille Brede og forlige dem, der vare usamdrægtige;

Bølviſe, kunde derimod opægge, hvem han lyſtede, til Riv og Trætte. Med forgiftig Bagtale brød han Venſkabetſ Baand imellem diſſe unge Helte. Alf og Ulger ſeidede mod Hagbarthſ Brødre i hans Fraværelſe, og ihielſſøge dem i Hamundſfiord; men Hagbarth kom ſtrag med friſke Krigſfolk, nedlagde hine og hævned ſine Brødres Død.

Efter denne Kamp drog Hagbarth hemmeligt til Signe, ſom om der intet Ondt var ſkeet; og gav ſig ud for en af Hakonſ Skjoldmær, der bragte Bud fra ham til Kong Sigaſ. Derpaa modtoges han af Signe i hendes Jomfrubuur.

Om Aftenen, da hendes Tærner ſkulde toe Hagbarthſ Fødder, og han blev adſpurgt, hvi hans Been vare ſaa lodne og hans Fødder og Hænder ſaa haarde? ſvarede han: Lad det ikke forundre Jer, I gode Jomfruer! Jeg er opdraget i Krig og Orlog hoſ Hakon, min Herre. Derſom I vidſte, hvor ofte jeg er gaaet over det ſkarpe Sand, giennem hvaſſe Torne, over den haarde Iſ og de graae Klipper, da vilde I mere undreſ over, at mine Fødder ikke endnu ere opſlidte. Hvis I vidſte, hvor ofte Harniſſ og Jernſtøvler have trængt og tvunget mine Arme, Bryſt og Been, da vilde I ikke finde det ſelfomt, at min Krop ikke er ſaa blød ſom Ederſ, der daglig bærer Linflæder, Silke og Skarlagen. Der er i mange Aar hverken kommen Kol eller Feen i min Haand, men kun Piil og Glavind.

Signe ſamtykte ſtrag, og ſagde: Det kan ikke væ

re Andet, end at den Jomfru, som omgaaes med Baa-
ben og Børge, som maa seile og roe over Havet, at
hendes Vilkaar jo ere langt anderledes, end deres, der
drive Qvindesjæfel. Hvo vilde da klage over hendes
Høender og Fødder, at de ikke ere saa glatte og blø-
de som vore?

Da Hagbarth var alene med Signe i Fortrolighed,
sagde han: Hvis din Fader greb mig her og dræbte mig,
vilde du da, min Brud! holde den Troskab, du svor
mig? Jeg veed vist, at din Fader sparede mig ingen-
lunde. Siig mig, hvad vilde du gjøre efter min Død?
Signe svarede: Dersom Lykken blev os saa gram, at
du for min Skyld skulde miste dit Liv; tro mig, jeg
vilde ingen Dag overleve dig. — Af saadan Tale blev
Hagbarth saa frimodig, at han forgiættede at adskilles
fra Signe, og foragtede al den Fare, der spævede over
ham og snart overgik ham. Thi Tærnerne, som vog-
tede Kammeret, røbede Hagbarth, saa at Kongens
Mænd snart kom og grebe ham. Han værgede sig man-
deligen lang Tid, og slog Mange ihjel i Døren, før han
gav sig fangen. Paa det sidste maatte han dog over-
give sig, og blev ført for Kongens Raad. Her døm-
tes meget forskielligt om, hvordan man burde straffe
ham. Bilvise, Bølvises Broder, og nogle Andre,
gave det Raad, at man skulde lade Hagbarth leve; at
det var bedre at bruge hans Ungdom og Manddom i
Krig, end at myrde ham. Men Bølvis opstod og
sagde: Det er ilde giort, at formene Kongen sin Hævn

over Den, som har dræbt hans Sønner og besfiæmmet hans Datter.

Saa lod man da en Galge opreise for Hagbarth. Da man ledte ham ud af Hallen, rakte Dronningen ham et Drifkehorn med Miod og raabte: Drif nu, du hovmodige, trodsige Hagbarth! Drif nu sidste Gang af dette Hern, at du kan døe uden Rædsel og ile drukken til Herberge. Thi nu kommer dit Legem i Galgen og din Siæl til Hel. Hagbarth tog Hornet og sagde: Med denne Haand, hvormed jeg tager min sidste Drif, slog jeg dine Sønner ihjel. O du hevngierrige Qvinde! aldrig lever du den Dag, at du faaer dine Børn mere at see. Dem har jeg sendt paa Veien for mig, og døer ikke uhævnnet. Dermed kastede han han hende Drifkehornet i Ansigtet og gik.

Disimellem adspurgte Signe sine Møer i sin Banghed, om de med god Billie vilde gjøre hende Selskab, i hvad hun havde i Sinde? De svarede alle, at hvad hun gjorde, gjorde de med. Signe græd og sagde, at nu vilde hun følge sin Veiler i Døden; bad dem derfor, at de skulde sætte Ild paa Jomfruburet, naar dem gaves et Tegn, gjøre sig Snarer af deres Linflæder og Silkebaand, i hvilke de kunde hænge sig selv; og naar det var skeet, skyde Bønkene fra deres Fodder. De samtykte alle, og sørgede over al Maade. Signe gik selv omkring og skienkede Miod, fra den første til den sidste, for at de des frimodeligere skulde gaae i Døden.

Da Hagbarth kom paa Bakken, vilde han tilforn friste og forsøge sin Fæstemøes Trofskab. Han bad Bøddelen først ophænge hans Kaabe; thi han sagde sig at have stor Lyst at see, hvorledes det saae ud, naar han var hængt. Det skete efter hans Ønske. Nu mente Signe og hendes Møer i Jomfruburet, at det var Hagbarth selv, der hang; thi satte de Ild paa Huset og qualte sig i Silkesnorene, som før blev vedtaget.

Da Hagbarth saae Kongsgaarden brænde, sagde han: Nu er min Glæde større end min Sorg og Dval. Skynder Eder og haster med min Død! Jeg er hævnnet, Tro og Love ere mig holdne. Snart finder jeg min Brud igien, hvor vi skulde nyde Lyst og Hvile. Naar vi ere længe døde, skal Alverden endnu tale om vor Trofskab, Kiærlighed og Endeligt.

Med disse Ord gif Hagbarth frimodig i Døden, og blev hængt paa det Sted, hvor endnu Landsbyen har Ravn efter ham. Ikke langt fra Sigersted sees en liden Høi paa Marken; og Nogle have fortalt Erkebiskop Absalon, at de der have seet en Biælke, som var oppløiet af Høien.

Harald Hildetand.

Paa denne Konges sidste Levedag foresaldt det mærkværdige Bravallaslag i Skaane, det største i Hedenold. Fortællingen derom bærer Præget af den ældste Heltetid; det vil sige: af en Tid, hvori den hedenske Troes Kand endnu uforæroet virkede. Thi hin blodtørstige Hævngierrighed, hin Grumhed, der ofte udsprang af Sierrighed og Egenægte, tilhørte ikke den nordiske Gudelære. Hverken af Had eller Bindesøge vilde Odin at Heltene skulde kæmpe; men for at øve, styrke og prøve Kræften og Modet. At Døden fulgte derpaa, agtedes ikke, da Døden efter hin Tro kun var en hurtig Overgang til Valhalla, hvor Kæmperne daglig kunde slaae hinanden ihjel, leve op igien, og i største Samdrægtighed sætte sig til at spise og drikke ved Odins Bord; hvor Digtekonstens Gud Bragi besang deres Idretter. Det var denne Følelse, som paa Bravallaheden bevægede de store Skarer mod hinanden; og den bærer virkelig et Heltetræg, som man har ondt ved at finde saa stort igien i de fleste senere Krige.

Gyrithe, Alf's Datter, var i sin Tid den Sidste, der var tilbage af dansk Kongeblood. Hun besluttede at

leve som Jomfru, da hun ingen Brudgom fandt iblandt sine Lige. Drabelige Kæmper vogtede hendes Buur, dog sneg Halfdan sig engang derind, og beilede til hende. Gyrithé forekastede ham hans ringe Herkomst, samt et Nr ved Munden, som han havde faaet i Kamp.

Halfdan svarede: Jeg kommer ikke tilbage, før jeg har bødet paa disse Feil ved Bedrifter. Dermed brød han en stor Green af en Eeg, hug Grenene af, og nedlagde med samme Kølle tolv Kæmper.

I hans Traværelse beilede Sæterhøvdingen Sigvard til Gyrithé. Da Halfdan hørte det, ilte han tilbage fra Rusland. Paa den første Bryllupsdag gif han til Kongsgaarden og besol sine Folk, at ligge i Skiul, indtil de hørte Lyden af hans Sværd. Nu gif han ind for Bruden, og for ei at robes ved almindelig Tale, sang han: Da jeg drog af Landet, frygtede jeg ei Qvindesvig. Jeg har nedlagt alene en, to, tre, fire, undertiden fem, sex, syv, otte, ja elleve Kæmper paa een Dag. Nu kan Ingen dadle mig for min Byrd, eller min Lyde.

Gyrithé gav igien i Sang til Svar: Hvad skulde jeg Tivlstraadige gjøre? Jeg var baade bange og bedrøvet. Snart kom een, snart en anden Tidende om dig. Nu troede jeg, at du levede, nu, at du var slagen. Jeg gav tilsidst efter for mine gamle Formynderes Raad. Men hvad jeg har sagt, vil jeg holde, og leve og døe med dig, saalænge mig selv vindes Liv og Lykke.

Gyrithe havde neppe udtalt, før Halsdan havde giennemstunget Brudgommen. Men det blev ikke derved; hans Mænd kom ham til Hielp og dræbte alle Sagerne.

Derpaa tog han Gyrithe tilægte; men da hun var ufrugtbar, drog han til Upsal og offrede. Her fik han det Svar, at han skulde holde sin Broder et Gravøl. Det gjorde han, og blev snart ved Gyrithe Fader til Harald.

Ru søgte han at tvinge de danske Hørdinger til at adlyde sin Søn; men i et Slag mod Beset i Sieland faldt Halsdan. Gyrithe havde da klædt sig i Harnisk og var med i Slaget, for sin Søns Skyld, som hun inderligt elskte. Da hun saae at Folket flyede og forlod Harald, drog hun ham tilbage, bar ham paa sin Ryg, og undkom til næste Skov. Fienderne stode efter ham, en Pæl giennemboiede hans Riortel. Enddog Harald frelstes, bluedes han ved denne Frelse, meer end han glædedes, fordi han havde Dvindeflugt at takke derfor.

Harald var deilig og mandelig stærk frem for alle. Mange troede, at Odin havde givet ham den Gave fra Fodfelen af, at intet Vaaben kunde saare ham; hvorfor han ogsaa havde lovet Odin alle deres Siæle, som han ihjelslog. Han lod sin Faders Bedrifter kosteligt udhugge i en Klippe i Bleking.

Engang spurgte han, at Beset, hans Faders Vamemand, vilde holde Bryllup i Skaane; thi drog han

derover, forflædt som en Stodder. Da de alle vare drukne og i den dybeste Søvn, slog Harald Brudehuusdøren ind med en Bælke. Beset sprang op imod ham og stødte ham paa Kinden med en Stang, saa han mistede to Tænder. Men Lykken var ham saa blid, at der vogte to Kindtænder istedet; hvilke, da de sadde paa tværs uskikkelige ud over de andre, skaffede ham Navnet Hildetand. Andre mene, han har faaet dette Navn efter Hildur, en berømmelig forgudet Skioldmo.

Da Harald havde slaaet Beset ihjel og indtaget Skaane, drog han til Jylland og nedlagde Hather, efter hvem Hatherølev fik Navn indtil denne Dag.

Dernæst indtog Harald Leire, og samlede alle de Lande, der før vare under Danmark. I Norge hjalp han Kong Alsmund. Da Slaget skulde staae, iførte han sig en skøn Purpurkiortel og satte en Guldhue paa sit Hoved; thi han vidste sig at være skudfrie og gif derfor til Krig og Orlog som til Gæstebud og Dands.

Kong Inge i Sverrig feidede mod Danmark. Harald spurgte sine Guder, hvad Ende denne Krig vilde faae? Paa Veien mødte ham en gammel eenøiet Mand i lodden Kaabe. Det var Odin; han underviste Harald, hvordan han skulde stille sin Hær i Slaget. Han skulde dele sit Folk i tre Hobe, i det saakaldte Svinesylke*); i første Led to, saa tre, saa fire, indtil Bingerne**) jævnedes til tyve. Naar Hobene vare skiffede, skulde de unge Krigsmænd først komme, som vare raske og

*) Efter en Svinestryne.

**) Fløiene.

færdige i at flyde. Efter dem skulde de gamle Helte træde, for at styrke og sætte Mod i de Unge. Siden skulde han vælge et beqvemt Sted for Stageslyngerne, at de kunde faae ret Dræbning paa Fienden. Næst efter dem skulde den store Hob slaa sig løs. Endelig skulde han lukke sin Hær paa samme Maade til den modsatte Side, saa at de vendte Ryggen imod hinanden, og afværgede Fiendens Baghær. Naar Harald vilde til Orlog, befalede Odin ham at skille sin Flaade i to Dele, for at den ene kunde anfælde Fienden bagfra, og hindre hans Flugt, naar den første havde angrebet ham forfra.

Nu indtog Harald Sverrig. Kong Olaf i Throndelagen hjalp han imod tvende Skioldmøer Stifle og Rusile, hvilke han begge overvandt, og gav tvende Floeder Ravn efter dem. Han tvang ogsaa Benden og Aquitanien i Frankrige, samt England. Derpaa sad han i Ro og Fred i halvtredshindstyve Aar; men for at hans Kæmper ikke skulde fordærves af Orkesløshed, øvede han dem daglig i Hofværk og mandelige Gierninger. Nogle vare da saa udlærte og øvede i Fægtekunst, at de kunde hugge Diebrynene af hinanden, Ansigtet uskadt. Men hvis Nogen blinkede for saadanne Hug, da maatte han strax rømme Kongens Gaard, og mistede sin Løn.

Kong Harald havde en tro Mand ved Ravn Brune, der var opfødt med ham fra Barndommen af og var hans Fortrolige. Denne Brune brugte han og

Kong Ring i Sverrige, Haralds Søstersøn, i al lønlig Handel, med Bud og Breve indbyrdes. Det hændte sig, da Brune paa Reisen drukkede i en Flod, at Odin paatog sig hans Skikkelse, og lod sig ligeledes bruge som Sendebud imellem Kongerne, indtil han forspilte deres Forbund og Venskab. Han gjorde dem saa gramme paa hinanden, at det tilsidst udbrød til aabenbare Had og Trætte. — De udæskede hinanden til en Kamp, hvortil de udrustede sig i syv Aar. Mange mene, at det ikke var af Had eller for at vinde Land, men blot af Heltmod, at Harald feidede mod sin Søstersøn Kong Ring, for at falde ærligt i Marken som en tapper Gubbe, og fare til Odin. Da han var bleven en ældgammel Mand, tyktes nemlig Mange, som frygtede for hans forestaaende Svaghed, at han havde levet længe nok. Nogle Stormænd besluttede da, naar Kongen var i Karbad, at lægge Grene derover og fæste Stene derpaa, for at drukne ham i Badet. Men da Harald mærkede hvad de vilde, bød han dem føre ham bort fra Badet. Vel veed jeg, sagde han, at jeg er Eder for gammel; men mig tyktes dog, jeg har fortient at døe paa en ærlig Viis, ei at kvæles i et Bad, men kongeligt at ende mine Dage. Og nu foreslog han dem at drage i den store Krig mod Sigurd Ring, hvilket de Alle bifaldt.

Denne berømmelige Kamp, den største i Norden, har Stærkoder besjunget, og vi have endnu en Optegnelse, efter ham, paa alle de mange Hovdinger som

anferte Slaget, paa begge Sider. Men her maa det være nok at meddele noget af det Mærkværdigste, og hertil maa da regnes først de Dvinder, som deeltog i Kampen; nemlig paa Haralds Side Tomsfru Hethe og Wisne. Naturen havde givet dem Mandshierter. Beborg var ogsaa en af disse Skioldmøer. Wisnes Flok brugte smaae Skiolde, lange Sværde og blaat Harnisk. Naar de sloges, kastede de Skioldene paa Ryggen, eller hen i Skaren, og strede med bart Bryst. Mange af Haralds Kæmper havde forgyldte Sværdshalter. Havet var saa fuldt af Skibe, at man kunde gaae over dem, fra Siælland til Skaane.

I Sigurds Hær var en stor Flok udmærkede Helte, der fulgtes ad som Fostbrødre og skilte sig fra den almindelige Hob. Derpaa kom Normændene og adskillige Kæmper fra Island; saa Svenskerne. Kong Rings hele Flaade bestod af 2500 Skibe. Havet var saa opfyldt at man for Skibe og Seil ikke kunde see Bandet. De svenske Skibe finge god Bør, og kom did hvor Striden skulde staae for de Danske. Der sattes Folket i Land efter Kong Rings Bud og Slagtordenen var saa lang og bred, at den rakte hoit op i Landet med den ene Floi. Kurlændere og Estlændere satte han bagest, som Stag-slyngere.

Disimellem finge de Danske god Bør, og komme paa den syvende Dag ind for Kalmar, saa mangfoldige, at Skibe og Seil bedækkede Havet. Thi foruden anden Bistand kom ogsaa 7000 Mænd fra

Finland, Benden og Sagen. Skaaningerne, som kiendte Landets Leilighed, viste dem Vei.

Da begge Hære kunde see hinanden, beføl Kong Ring sit Folk at sætte sig til Hvile, saalænge til Kong Harald havde opstillet sin Hær. Han beføl, at man ikke skulde blæse i Luur*), før man saac Harald paa Vogn drage ud fra sit Hovedbanner. Ring gav sit Folk Mod og sagde: Vi haabe, at denne Hær, der anføres af en blind Mand, let skal adspilttes og forjages. Der er desuden kun faa Danske imod os; den største Part af Haralds Hær ere Sager og andre saadanne løse og blødagtige Folk. Tænker paa, at vi Nordlændere altid have havt Overhaand over Bender og Tydsfere. — Med saadan Tale satte han stort Mod i sit Folk.

Paa den anden Side stillede Odin, i Brunes Skikkelse, Haralds Hær i Slagorden. Han spidsede den mellemste Flok, satte Tomfru Hethe paa den høire, Hakon paa den venstre Floi, og antvordede Tomfru Bisne Kongens Hovedbanner. Harald raabte: Tænker nu paa, I ærlige danske Mænd! at I altid pleie at indlægge Eder Priis og Seier, at beherske de omliggende Lande, og ikke at tiene Nogen. Lægger Wind paa at beholde dette gode Navn! Den Vre, jeg vandt som Konge i min Ungdom, skal dette trodsige Folk ikke berøve min Alderdom.

Nu blæstes i Lurerne, og Striden begyndte saa grueligt og hastigt, med Bulder og Vaabenbrag, som

*) L u u r, store lange Krumhorn.

om Himmel og Jord skulde falde sammen. Der opstod en Røg til Skyerne af det meget varme Blod, saa det fordunklede Solens Klarhed. Pilene fløi saa tykke som Hagl i den mørke Nat. Da Skytterne havde affkudt, brugte man Sværd og Jernkøller. Man kunde høre langt borte, hvordan de bankede ind og stødte paa hverandre. Først vare de Svenske nær slagne; men Norbaggerne fra Throndhjem og Dalekarlene skiede uafsladeligt paa de Danske, og gjorde dem megen Skade.

Da den blinde Kong Harald, der ikke kunde see hvorledes det gik, mærkede af sit Folks Banghed, at Fienderne vare dem overlegne, spurgte han Brune (som han meente være sin Kiøresvend) hvorledes Kong Ring havde stillet sin Hær? Brune loe hemmeligt ved sig selv, og sagde: Ring havde spidset sin Hær i lige Hjørner. Da Kongen hørte det, forfærdedes han, og spurgte om: af hvem Ring havde lært denne Kunst, som Odin før ingen Anden havde lært, end ham? Da Brune taug, bares det Harald for, at det maatte være Odin selv, som nu kom, for at fælde ham. Han knælede, tilbød ham og anraabte ham om at være de Danske huld; han offrede ham jo alle deres Siæle, som faldt paa Balpladsen. Odin bønhoerte ham ikke; men fuldkastede Bognen, der var beslagen med skarpe Jernspiger og frogede Segle; han slog til Harald med hans egen Kiølv og knuste hans Hoved. Nu skedte der et stort Mandefald. En Hob døde Kroppe laae tilsidst omkring Bognen og skulste Hiulene og Stangen. Paa

Kong Ríngs Side faldt tolv tusinde Kæmper, paa Kong Haralds tredivetusinde i denne Krig.

Da Ríng hørte, Harald var død, gav han sit Folk Tegn at høre op, og gjorde Fred med sine Fjender, da han ikke vilde stride med en hovedløs Hær. Han lod Haralds Legem opsøge, for at det ikke skulde miste en hæderlig Jordefærd. Først efter at havde søgt en halv Dag, fandt man Haralds Liig og Stridskiold, som bleve lagte paa Vognen, for hvilken Kong Ríng lod spænde sin egen Hest. Og for at Harald skulde komme til Valhal for alle de andre døde Staldbrødre, tændte Ríng et Baal paa Haralds eget forgyldte Skib. Da Liget brændte, gif Ríng omkring til de andre Hovdinger og opmuntrede dem til at kaste rundeligt paa Ilden: Guld, Sølv, Vaaben og kostelige Smykker; at forære den ædle Herre, som havde forskyldt saa meget Godt af sit Land. Ríng samlede Haralds Aske i en Krukke, lod den bringe til Danmark og begrave i Leire, med Hest og Vaaben, efter Brug og Sædvane.

Enie.

Til et lystigt Træk fra Oldtiden knytter Saxo Sagnet om Langbarbernes Udvandring, om hvilken de Lærde forresten have forskjellige Meninger. En gammel Historieforfatter Paulus Diaconus fortæller Oprindelsen til Langbarbernes Navn paa følgende Maade. Bandalerne, deres Fiender, anraabte engang Ddin om Seier over dem. Ddin svarede, at det Folk skulde faae Seier, som han ved Solens Dvgang først saae. Gamba-ra (eller Gambaruk) Heltenes Ebbes og Kages Moder, gik til Freia, og bad om Seier for vore Landsmænd. Freia raadte hende, at alle Kvinderne skulde lade deres Haar hænge ned i Ansigtet, ligesom Skiæg, og være tidlig tilstede ligeover for det Bindue, hvor Ddin først pleiede at see ud imod Ost. Da Ddin nu saae Morgensolen flamme paa alle de skionne lange Guldhaar, raabte han forundret: Hvo ere disse Langbarber? (Langskiæggede) og deraf fik de Navn.

I Enies Tid indtraf den store Hungersnød, som man endnu veed at sige af indtil denne Dag. Jorden afgav ikke meer sin sædvanlige Grode, for utimeligt Veirlig's Skyld. Kongen forbød derfor over alt Rigeget, at Ingen maatte brygge Ol af Kernet, saalænge

denne Misvægt varede, og straffede Enhver haardt, som hengav sig til Drukkenskab.

En Dranker faldt paa et letfærdigt Indfald. Da det var forbudt ham at drikke, søbede han Ølet med en Skee, saalænge til han hverken kunde mere staae eller gaae. Da Kongen straffede ham derfor, sagde han: Jeg holder strængt, hvad I har befalet, Herre Konge! thi nu drikker jeg ikke umaadeligt som tilforn; men behjælper mig med en Skee i Ølet, det bedste, jeg kan. Kongen forbød ham ogsaa at søbe; hvorpaa han blødte Brød i Driften og aad sig fuld. Da Kongen nu herover blev saare fortørnet, og forbød ham under Livsstraf baade at drikke og søbe, lagde Drankeren ikke længer Baand paa sig, men overgav sig til Evis og Odselhed, uden alt Skul. Da han bragtes for Kongen, og denne spurgte ham, hvor han vovede at overtræde hans Befaling? svarede han: Herre Konge! det er jo Skik, at man drikker store Mænds Gravel, og I bliver sikkert den Første, der døer af Sult, siden I er saaa bange derfor; derfor fejrer jeg Ederes Jordefærd paa en hæderlig Viis. Kongen loe, og ophævede dette Bud, for ei at opbringe sine Undersaatter.

Da endelig Hungeren tog forfærdelig til, gave tvende af Kongens ypperste Helte Ebbe og Alage ham det Raad, at lade ihjelslaae alle gamle Folk og spæde Børn, og kun lade de raske Unge leve, der kunde dyrke Jorden. Men da deres Moder Gambaruk hørte dette gruelige Forsæt, sagde hun, at det ingenlunde burde have Fremgang; at

det sømmede sig langt bedre stærke, mandelige Kæmper, at sørge for deres gamle Forældre og smaae Børn, end at dræbe dem. Hun raadte til, siden Landet ikke kunde føde dem alle, at man skulde dele Folket i to Hobe, og kaste Lod om, hvo der skulde drage bort, eller blive.

Dette Raad fulgtes. En stor Skare stærke unge Mænd, som Loddet traf, indskibede sig, og kom først til Gulland; der offrede de til Gudinden Frigga, der, som Nogle mene, gav dem Ravn af Langbarder. Fra den Tid de forlode Norden, gjorde de sig vidtberømte. De gik igiennem Pommern, Tydskland, erobrede Lande, hvor de kom, og satte sig tilsidst ned i Italien, i det Landskab, som endnu bærer Ravn efter dem.

Regnar Lodbroks Saga.

Denne Saga indeholder, uagtet alt det Gramme, meget Skient, i Beskrivelsen om Kraka eller Aslaug, og Regnar's Elskov. I det Gramme ligne Heltene her næsten Beboerne af Serne i Sydhavet; dog ikke Kannibalerne. Det var ingen æffel Drift efter en affhyelig Næring, som ophidsede dem, men en høi Tanke: den Vre at vise et uroffeligt Heltetmod, som Smertor og Død ikke kunde betvinge. Og hvor stærkt er ikke ogsaa Sønnernes Kiærlighed til Faderen malet, i det stumme Dptrin, hvor Sendebudet bringer dem Budskab om hans Død.

Skiondt denne Saga har noget Eventyrligt, er dog Hovedsagen intet Hiernesvind. Hvad der fortælles om Regnar's og hans Sønners udenlandske Tog, stemmer fuldkommen overens med Normannernes Bedrifter under Hasting. Franske Krikskrivere nævne Viorn Jernside som Hastings Staldbroder. Navnet paa et Bisfilsborg, som Regnar's Sønner siges at have erobret, findes endnu i Schweiz. Skiondt London var mange Aarhundreder ældre end Regnar, kan han gierne have bygget en Borg der. Regnar Lodbroks Dødsang (hvoraf her kun meddeles sidste Vers) har længe givet Anledning i Udlandet til en Misforstaaelse, der er bygget paa en feil Oversættelse. Man vilde af Regnar's Dødsang berise den nordiske Gudelæres Barbari, fordi, efter den, Heltene i Valhal drak Miod af Tiendernes Hiernes-

faller. Men Ordbene: Ur biugvidum hausa betyde:
"af Horedernes krumme Træer, eller Bærter." Det vil sige:
Drifkehorn.

Herraud, Jarl i Gotland, havde en Datter Thora, der kaldtes Bergarhiort, fordi hun i Skønhed overgik alle Qvinder ligesaameget, som Hiorten alle Dyr. Jarlen lod hende bygge en Skemme *) med et Plankeværk omkring, og sendte hende ofte Et og Andet, der kunde fornøie hende.

En Dag fik hun en saare smuk lille Lindorm. Den satte hun i en Kiste og lagde Guld under den. Den vogte tilligemed det underliggende Guld, saa Kisten snart blev den for snæver. Den lagde sig i Ring rundt om Kisten, og da den tilsidst ikke kunde faae Rum i Tomfruburet, lagde den sig uden omkring det, saa at Hoved og Hale naaede hinanden. Ingen turde komme Lindormen nær, uden den Mand, som førede den; den aad en Dyr adgangen. Jarlen gjorde det Løfte, at han vilde give den Helt sin Datter, som dræbte Ormen, og Guldet skulde han faae i Medgift.

Paa den Tid herskede i Danmark Sigurd Ring, som havde overvundet Harald Hildetand paa Bravalla. Hans Søn Regnar var stor af Vægt, skøn og snild, høimodig mod sine Venner, grum mod sine Fiender, og alt berømt af Bedrifter. Han lod sig gjøre laadne Brog**) og en laadden Kaabe; dem lod han syde i Beg,

*) Bolig. **) Beentklæder.

og siden hårde. Nu lagde han ind ved Gotland med sine Skibe i en Lønvig, ei langt fra Jarlens Gaard, isørte sig sin Klædning, tog et stort Spyd i Haand og gik ene fra Skibene til Stranden, hvor han væltede sig med de begede Klæder i Sandet, tog Bladnaglerne ud af sit Spyd, og sneg sig aarle hen til Jomsruburet, mens Alle sov.

Han traf Ormen saa dybt, at Spydet gik af Skæftet, da han drog Stangen tilbage. Ormen døde med stort Gny. En giftig Blodstraale traf Regnar mellem Skuldrene; men Dragten hjalp ham.

De som vaagnede ved Gnyet ginge ud. Thora saae en stor Mand; hun spurgte om hans Navn? Han svad, i det han gik:

Boret har jeg Livet,
 Bise, fagre Dvinde!
 Jordens Fisk angreb jeg,
 Femten Vintre gammel.
 Hentet her var Døden,
 Var ei hurtigt Jernet
 Trængt den ringbelagte
 Hedelox til Piertet.*)

Jarlen undrede sig saare over det store Spyd, som fandtes i Ormen. Han lod stævne Thing, for at holde sit Løfte. Der kom mange Mænd, men ingen fiendtes ved Spydet. Regnar var ogsaa der; da Spydet kom

*) Jordens Fisk og Hedelox, ere poetiske Navne paa Slangen eller Ormen.

til ham, sagde han : Maaskee passer det her til Skafet !
og stak det atter paa Spydstagen.

Farlen gav ham sin Datter. Hun fødte Regnar
Erik og Ugnar, men døde ung. Regnar sørgede, og
søgte Hærværk for at adsprede sig.

En Sommer styrede han til Norge, og lagde
ind i en Havn, ei langt fra Gaarden Sprangarhede, paa
en Landtunge ved Lindsnæs. Did ginge Madsvendene,
at bage Brød. De traf en gammel Qvinde, der hed
Grima, hvem de bade være dem behjælpelig. Hun svarede :
Mine Hænder ere nu for stive; fordem kunde jeg
regne mig i skienne færdige Qvinders Tal. Men min
Datter Kraka skal hielpe Jer. —

Kraka var ude at vogte Faar, og da hun saa store
Skibe vare komne, badede hun sig, skjøndt Qvinden
havde forbudt hende det, for at man ikke skulde blive
hendes Skønhed væk. Thi Kraka var den fagreste
Mø; hendes Haar var saa langt, at det naaede til Tor-
den, og saa blødt som Silke.

Da hun kom hjem, spurgte Svendene : Er det din
Datter ? — Ei er det løiet, svarede Qvinden, at hun
er min Datter. Høist ulige ere I da ! sagde Svendene.
Hun er ligesaa mild, som du er mut. — Grima svarede :
Nu maa man ei see paa mig ; forandrede ere mine
Ansigtstræk, fra hvad de før vare. — Kraka hjalp
dem med at ælte Deigen ; men de havde aldrig Qvinden
fra hende og brændte Brødet. — Da de kom til Reg-

nar, undskyldte de sig med, at Møen var saa skøn, at de ikke havde kunnet agte paa deres Eysel, fordi hun havde fængslet deres Dine. Regnar sagde: han var dog vis paa, hun var ikke saa skøn som Thora havde været. De svarede: hun gav hende intet efter. Regnar sagde: Beder hende drage til mig! Men da hun er saa snild, som I paaftaae, saa siger hende: at hun hverken maa være klædt eller uklædt, hverken mæt eller umæt; ei skal hun fare ene, og dog maa intet Menneſſe følge hende. — Evendene røgtede deres Erind, og Kraka lovede at komme næste Morgen. Grima holdt Kongens Fordring for ugierlig, men Kraka sagde: Du har et Ortenæt, det vil jeg vifle mig i, og lade mine Haar falde derover, saa er jeg intetsteds bar. Jeg vil bide i et Løg, saa har jeg nydt noget, uden at spise. Og jeg vil lade min Hund følge mig; da farer jeg ei ene, men følges dog ei af noget Menneſſe. — Saaledes gif Kraka til Skibene; hun var deilig, og hendes Haar hang ned, som det fagreste Guld.

Kongen saae, hun havde opfyldt hans Villie. Kraka behagede ham vel, og han taledes til hende med Blidhed. Han bad hende drage med ham; men hun sagde: Det kunde ikke skee, før han kom tilbage fra den Færd, han havde besluttet; og tilføiede hun: Kan da hendes, at Ederes Sind er forandret. — Da kaldte Regnar paa sin Skatmester og bød ham bringe den guldborddyrede Dragt, Thora havde eiet. Kongen quod:

Vil du tage denne
 Særk, udsøet med Selvet,
 Som Thora Hiort har eiet?
 Godt vil den dig klæde,
 Hendes hvide Hænder
 Rørte disse Sømme.
 Tappres Konge var hun
 Elskelig til Døden.

Kraka svarede:

Ikke tør jeg tage
 Særk udsoet med Selvet,
 Som Thora Hiort har eiet,
 Ei med Pragt mig smykke.
 Jeg er kaldet Kraka;
 I fulsorten Badmel
 Drev, paa Gruus og Sandet,
 Gleder jeg ved Stranden.

Kongen drog nu dennegang bort; men snart hente han hende. Kraka gif den Morgen, han kom igien, til Gubbens og Qvindens Seng, og sagde: hun vilde ikke blive længer hos dem. Jeg veed, sagde hun, at I dræbte min Fosterfader Heimer; jeg vil nu ikke hævne mig paa Jer; dog ønsker jeg, at den ene af Eders Fremtidsdage maa blive værre end den anden, og den sidste værst. Dermed skiltes de ad.

Da Regnar kom hjem, vilde han strax holde Bryllup. Kraka quad:

Trende Nætter ville
 Vi tilsammen bygge,
 Bente først i Hallen,
 Før til Guder offres.
 Ellers vil til Skade
 Det mit Foster vorde.
 Altfor snart da fødes
 Den, som Been ei haver.

Men Regnar agtede ikke Krafas Raad. — Hun fødte et Svendbarn, som blev overøst med Vand og givet Navnet Ivar. Men denne Dreng var beenløs, og alt det var Brusk i ham, som skulde været Been. Forresten blev han saa stor, at der var Ingen hans Lige; han var ogsaa den Skønneste, og saa viis, at Ingen ligte ham i Forstand. De fik flere Børn; den anden Søn hed Biørn, den tredie Hvitserk, den fjerde Rognvald. Ivar lod sig bære paa Stænger; thi han kunde ikke gaa; men han var sine Brødres Raadgiver i Alt, hvad de foretog. I et Tog ved Hvitaby faldt Rognvald.

Der var stort Venskab mellem Kong Eisten i Upsal og Regnar. De besøgte hinanden hver Sommer. Eisten havde en Datter Ingeborg, saare skøn. Han foreslog Regnar, at tage hende tilægte, og ei længer at beholde Hyrdens Datter. Regnar besluttede det; men vilde dog først drage hjem, og forbød under Livsstraf sine Mænd at aabenbare Trolovelsen. Han havde ikke

siddet længe i Hallen, før Kraka kom ind til ham, satte sig paa hans Knæ, slyngede Armene om hans Hals og spurgte om nye Tidender? Han svarede: han vidste ingen. Der blev druffet i Hallen, og derpaa gik man tilsengs. I Sovestammeret spurgte Kraka Regnar igien om Nyt. Han sagde: han vidste intet; han var træt og vilde sove. Da skal jeg fortælle dig Nyt, sagde hun: En Konge har fæstet sig en Hustru, og Folk sige dog, han havde en Anden tilforn. — Hvo har fortalt dig det? spurgte Regnar. — Beholde skulde dine Mænd Liv og Lemmer, svarede Kraka, ingen af dem har sagt mig det. Men du maa have seet tre Fugle i Træet hos dig; de fortalte mig denne Tidende. Dog det beder jeg dig, at du ei reiser at fuldføre dette Givstermaal; thi jeg er en Konnings og ingen Bondes Datter. Min Fader var saa berømmelig en Mand, at hans Lige ikke fandtes; min Moder var den skønneste Qvinde; hendes Navn vil leve saalange Verden staaer. Regnar spurgte, om hun ei var Datter af den fattige Gubbe paa Spangarhede? Hun svarede: Jeg er Datter af Sigurd Fosnersbane og Brynhild Budlesdatter, hvilke mødtes paa Fjeldet; og da Brynhild nedkom med mig, fik jeg Navnet Uslaug. Da Heimdal spurgte Sigurds og Brynhilds Død, og at man vilde dræbe mig, deres Datter, som opfostredes hos ham, lod han sig giøre en stor Harpe, skulde mig deri, og vandrede til Norden. Naar jeg græd, spillede han paa Harpen, da taug jeg. Tilslidst kom han til den

lille Gaard Spangarhede og gav sig ud for en Tigger. Men Ake, saa hed Husbonden, mærkede, at en Stump kosteligt Klæde stak ud af Harpen, og at Tiggeren havde en tyk Guldarmring under sine Pialter. Grimma, Hustruene, lukkede Heimer inde i en Byglade, og da han var indsovet, æggede hun sin Mand Ake til at dræbe ham. Derpaa slog de Harpen i Stykker, og studsede ved at finde et Pigebarn deri. De spurgte mig om min Aet, men jeg svarede dem ikke et Ord. De besluttede at give mig ud for deres Datter; men for at mit Udsæende ikke skulde røbe mig, gave de mig slette Klæder og satte mig til det værste Arbejde. Saaledes opvogte jeg hos dem, og saaledes fandt du mig. Da svarede Regnar: Denne Uslaug's underfulde Fortælling vil aldrig gaae mig af Minde. — Du veed, sagde hun, at jeg er frugtsommelig; det vil vorde Svendebarn, jeg føder. Paa denne Dreng vil se's det Mærke, at det synes, som om en Orm ligger i hans Die. Hvis dette gaaer i Opfyldelse, beder jeg dig ei at drage til Everrig. Regnar lovede det.

Da Drengen var født, blev han baaret ind i Hallen og lagt i Regnar's Skød, paa hans Kaabe. Man spurgte om, hvad han skulde hedde? Regnar kvad:

Sigurd kalder Svenden!

Sag han ung skal holde;

Ligne vel sin Moder,

Faders Søn dog kaldes.

Man vil Dødsættens

Døermand ham nægne.

Den har Dm i Diet,
Som blier Andres Bane.

Nu traf Regnar en Guldring af sin Haand, og gav Dren-
gen den i Navnefæste. Men da han rakte ham Ringen,
vendte Barnet Ryggen til. Dette udlagde Regnar
saaledes, at Sigurd vilde foragte Guldet.

Der udbrod nu en Krig mellem Regnar og Kong
Eisten, fordi Regnar ikke ægtede hans Datter. De
Svenske offrede til en Ko Sibilja (den Altidbrølende);
den gik foran i Slaget, forvirrede Fienderne og stan-
gede mange ihjel. Erik og Agnar vare altid fremmest
i Fylkingen*). Agnar faldt; Erik vilde hævne ham, men
blev fangen. Eisten bød Erik Fred, men han for-
smaaede den og sagde: den kunde Eisten give hans
Mænd. Erik svad:

Jeg vil ei Bod for Broder,
Ei Rø for Guldet købe;
Ei høre, naar man kalder
Eisten Agnars Bane.
Mig ei begræder Moder!
Mænd mit Grævel drikke.
Thi lader kun Spydstagen
Mig toers igiennem stange!

Han mente, at de skulde kaste ham paa Spyd,
der vare plantede i Jorden. Eisten svarede: man
skulde opfylde hans Begiering, skøndt han valgte
det Værste.

*) Hærsafdelingen.

Erif quad:

Aldrig vil en Hovding
 Døe med større Hæder,
 Dg paa bedre Leie
 Daure byde Rarne.
 Dver Broderblodet
 Snart Blaaravnen skriger.
 Lenligt ei den Begges
 Lemmer sønderflider.

Han gif da did, hvor Spydene vare satte, tog
 en Ring af sin Finger, kastede den til sine Mænd,
 som havde faaet Fred, og quad:

Bud I Ksling bringe:
 Død fandt Erifs Kæmper.
 I den smækkre Dvinde
 Troe min Ring giengive!
 Min Svommoders Rummer
 Hendes tause Smerte,
 Da vil hendes Sønnen
 Erifs Død forkynde.

Nu blev han hævet op paa Spydene, og da han saae
 en Ravn flyve forbi, quad han:

Ravnen over mit Hoved
 Seer med gridske Dine
 Mine Dienstene! —
 Gaarets blodige Dine!
 Naar de af mit Hoved
 Diet ud mig hugge,

Slet da Lønnen vorder,
 For jeg dem har fedet.

Da Sendebudene kom hjem og Uslaug hørte Visen, fældte hun Taarer; men de vare som Blod, og haarde som Hagl, og var det første og sidste Gang man saae hende græde. Regnar's Sønner udrustede sig nu mod Eisten igien og droge til Sverrig. Moderen fulgte dem og kaldte sig Randalin (Skioldmo).

Da nu Sibilla blev løsladt og brølte, bød Ivar sin Hær at overdøve Brølet med Larm og Baabengny. Ivar lod sig bære henimod Koen. Men da den brølte igien, taug Hæren, stod stille, og derpaa vendte de Baabene mod hinanden indbyrdes. Ivar spændte sin Træbue og skød Pile paa Pile. Det klang som fra den haardeste Staalbue, og i hvert Die paa Sibilla fløi der en Piil. Nu lod han sig kaste over Koen. Han var dem, der bare ham, saa let som et lille Barn; men han faldt saa tung paa Tryllekoen, som en Klippe, saa hvert Been brødes i hende og hun fandt sin Bane. Da Tryllekoen var dræbt, blev det Brødrene let at vinde Seier og at dræbe Kong Eisten.

Ivar sagde, at han ikke vilde bekrige et hedsløst Land. Han og hans Brødre droge nu til Sydderriget *). De fik Underretning om en stor

*) Friesland, Gallien, Italien.

Borg: Bisfilsborg, som de erobrede. Dette gav dem Lyst til at drage videre. De standsede ei deres Færd, før de kom til en Borg Luna *). Da havde de næsten ødelagt hver Borg paa Beien, og det mindste Barn kiendte deres Navne. De besluttede nu at gaae til Romaborg, der var berømt for sin Størrelse og Folkemængde. Da mødte dem en gammel graahærdet Mand, der havde vandret vidt omkring i alle Lande; han spurgte de, hvor langt der var til Rom? Han svarede: Jeg kan vise Eder noget til Mærke. Disse Jernsko, som jeg har paa Fødderne, ere gamle, og de andre, jeg bærer paa min Ryg, ere opslidte. Men da jeg drog derfra, bandt jeg disse opslidte, som jeg nu har paa Ryggen, nye paa mine Fødder, og paa Beien derfra har jeg været siden. Da Gubben havde fortalt dem dette, fandt de, at de maatte opgive den besluttede Færd til Rom.

Imidlertid vilde Regnar ikke selv sidde ørkesløs hjemme. Han udrustede, imod Aslaugs Raad, to store Skibe, istedet for mange smaae; fordi han mente, det var ei berømmeligt at indtage et Land med mange Skibe. Før de skiltes ad, gav hun ham den Dragt

*) I Etrurien.

igien, han havde skænket hende i Brudegave, og
qvad:

Særken jeg dig under,
Ikke syet med Sømme,
Men med venligt Dnske
Bæret fint af Traade.
Egg vil dig ei bide,
Bunder ikke bløde;
Thi den hellige Raabe
Blev af Guder signet!

Der bruste saa heftig en Storm, at begge Reg-
nar's Knørrer*) sloges i Dvag mod Stranden. Kong
Ella mødte hans liden Hær. Regnar beredte sig til
Slag. Ifredetfor Brynie havde han kun den Særk
paa, som Uslaug gav ham ved Ekilsmis'sen; i sin
Haand holdt han det Spyd, hvormed han havde dræbt
Ormen, der fordum laa omkring Thoras Jomfrubuur. Han
havde intet Dækvaaben, uden en Hielm. — Skiondt
Regnar dræbte mange af Kong Ellas Folk, blev dog
Kampens Udfald, at han flemtes mellem Skiolde og
toges til Fange. Man spurgte ham: hvo han var?
men han svarede ikke. Kong Ella sagde: Denne Mand
maa sættes paa større Prøve. Kaster ham i Orme-
taarnet, og lader ham sidde der, til han siger sit
Ravn; at vi kunne vide, om det er Regnar; da skal
han udtages paa det snarest.

Regnar sad længe, og Ormene rørte ham ikke,

*) Skibe.

før man drog Silkesærken af ham, da bede de ham. Regnar sagde: "Grynne vilde nu Grisene, hvis de vidste, hvad Galten lider". Derpaa sang han et Drapa om alle sine Bedrifter, med Omqvæd: "Sværdene vi svunge!" Det sidste Vers lød:

Snæker jeg nu at ende!
 Siem indbyde mig Disar,
 Som fra Herjans *) Haller
 Har mig Dvin tilsendt.
 Glad skal El med Aser **)
 Jeg i Balhal ***) drikke.
 Livets Timer leed jeg,
 Og af Døden leer jeg!

Kong Ella sendte Mænd bort, at forkynde Regnars Sønner deres Faders Død; han bød Sendebudene nøie give Agt paa, hvad Indtryk denne Tidende gjorde paa enhver af Brødrene især. Sennemændene kom til deres Borg. I Høisædet laa Ivar; Sigurd Orm i Die og Hvitsærk hin Kasse sadde ved et Brætspil; men Bjørn Ternside skræbde et Spydstkast paa Gulvet midt i Hallen. Sendebudene traadte nu ærbødigt frem for Ivar og sagde: De kom

*) Herjans, Herrens, Dvins.

**) Aser, Guder.

***) Balhal, Dvins Sal i Himlen, hvor man troede, de døde Helte kom.

fra Kong Ella, for at forkynde Sonnerne deres Faders Død. Sigurd og Hvitsærk lode Brættet falde og hørte meget opmærksomt til. Biørn stod og støttede sig til sit Spydkast. Da nu Fortællingen kom dertil, at Regnar havde sagt: "Grynne vilde Grisene" — da fattede Biørn med sin Haand saa fast om Spydkastet, at der sad Mærke deri, hvor Haanden havde klemt. Da Fortællingen var endt, svang Biørn Spydet saa hardt, at det sprang i Stykker. Hvitsærk holdt en Tavlbrikke, som han havde taget, og krystede den saa fast, at Blodet sprang ham ud af Neglerodderne. Men Sigurd Drm i Die holdt paa en Kniv og skræbde sin Negl; og da disse Tidender bleve fortalte, hørte han saa nøie efter, at han ei tog sig i Agt for Kniven, saa den gik ind i Benet; og dog kunde Ingen mærke det paa ham. Men Ivar spurgte paa det Noiagtigste om Alt, og hans Ansigtssfarve var snart rød, snart bleg. Nu tog Hvitsærk til Orde, og sagde: Hævnen skulde strax begynde med at de dræbte Kong Ellas Sendemænd. Men Ivar raabte: det skulde paa ingen Maade skee; hine skulde fare i Fred, og hvis der manglede dem Noget, skulde han skaffe dem det.

Da Sendebudene kom hjem og fortalte Kong Ella, hvad Indtryk Tidenden havde gjort paa enhver af Brødrene, sagde han: Det maa man vente, at enten behøve vi at frygte for Ivar, eller for Ingen.

Da Brødrene siden holdt Raad sammen, hvordan de vilde udføre Hærvæsen, sagde Ivar: Ingen Deel vil jeg have deri. Det gik med Regnar, som jeg havde tænkt. Han angreb Kong Ella uden Marsag; derfor vil jeg modtage Pengebøder, hvis de bydes mig. Men Brødrene sagde: Aldrig ville vi begaae slikt Riddingsværk, at lade vor Faders Død uhævnet! — De drog derpaa med en Hær til England; men Ivar deeltog ikke i Slaget, og Regnars Sønner maatte tage Flugten. Ivar begav sig siden ærbødigt til Kong Ella. Han sagde: Jeg er kommen for at indgaae Forlig med dig. Da jeg ikke er dig voksen, vil jeg heller modtage den Hæder, du viser mig og mine Mænd, end jeg vil for-
 gaae. — Ella svarede: Det vil Folk sige, at det er ikke raadeligt at troe dig. Du taler ofte smukt, naar du tænker svigfuldt. Ivar svarede: Mine Fordringer ere ikke store; jeg vil kun, at du giver mig saameget af dit Land, som en Oxehud kan omfatte, og at deromkring tillades mig at anlægge en Vold. — Da Ella havde tilladt Ivar det, lod denne en Oxehud udbløde, tre gange udspænde og sfiære i saa smalle Riemme, som muligt. Paa den Plads, som Riemmene indfattede, byggede han Lundunaborg (London), den største og berømmeligste af alle Borge i Nord. I lang Tid sad han der i Fred og viste Ella Venskab, indtil denne troede ham. Da sendte Ivar Bud til sine Brødre, at de skulde give ham hans Faders Løse. Med dette Guld og Sølv bestak han de mægtigste Mænd i Landet, saa det blev

Regnarðs Sønner let, da de kom med en stor Hær, at overvinde Ella og fange ham.

Da sagde Ivar, som var i Nærheden: Nu skal den Mand, som er færdigst i at stinge med Odd, mærke en Orn i Ellas Ryg! — Denne Straf bestod i at Ribbenene bleve tagne fra Rygbenet, og udbøiede, som Vinger paa en Orn.

Derefter droge Hvitsærk, Biørn og Sigurd hjem til deres Rige, men Ivar blev tilbage og beherskede England. Deres Moder Uðlaug blev en gammel Kone. Da Hvitsærk engang i Østerleden ikke kunde holde Stand mod Overmagten, valgte han at døe paa et Baal af Mandehoveder fra Balpladsen. Fra Sigurd Orm i Die stammede en stor Æt. Hans Datter hed Uðlaug, Moder til Sigurd Hiort; Sigurd Hiort var Fader til Ragnhild, Harald Haarfagers Moder.

Da Ivar blev dødsyg, sagde han, man skulde jorde ham paa Stranden, hvor Landet var meest udsat for Farer; thi der, haabede han, vilde Fienden ei faae Seier. Der fortælles, at da Kong Harald Sigurdson kom til England, landede han, hvor Ivar var jordet, og faldt paa dette Tog. Men da Wilhelm Bastard (Erobreren) kom til Landet, opbrød han Ivars Hoi, og fandt et Liig der ligge usorraadnet. Han brændte det paa Baal, og fik nu Seier. Fra Biørn Jernside

nedstrammede mange Helte. Men da alle Regnars Sønner vare døde, adspredtes den Hær, der var fulgt dem, til forskiellige Steder; og Ingen, som havde været hos Regnars Sønner, syntes om at tiene andre Hovdinger.

Ogmund hed en Mand, som blev kaldet hin Danske. Han foer engang med fem Skibe, og lagde til ved Munarvig. Der fortælles, at Madsrendene steg i Land, at lave Maden, men de andre gik til Skoven, for at more sig. Der funde de en gammel Træmand, som var fyrgethye Allen høi, berøret med Mos. De talde indbyrdes om, hvo der vel havde ofret til denne store Afgud? Da quod Træmanden:

Egd ved Søen
 Her mig satte
 Ledings diæroe
 Lodbroks Sønner.
 Da blev blotet *)
 Til Heltes Bane,
 Her paa Samsø
 Søndre Kyster.

Stranden taalte
 Manden stande,
 Her ved Tiernen,
 Mosberøret.

*) Offeret.

Ku styrte paa mig
 Skyens Taarer;
 Hverken varme mig
 Hud eller Klæder.

Det tyktes dem underligt, og de fortalte det til
 Andre.

Hervors Saga.

Sværdet Tyrving, der, naar det droges vilde lædse sig i Menneskeblod, er et Billed paa Grumheden og Blodtørstigheden. Denne Saga har noget Dybtrostande. Endog den grumme Angantyr vilde redde Menneskeslægten, ved at tage Sværdet med i Graven; men — hans Datter henter det der, uden Banghed for den Døde, uden Uresfrygt for Gravheien. At Dvinden, naar hun overtræder Naturen, er værre og farligere end Manden, antyder alt dette gamle Billed. I Hervors Samtale med Angantýrs Gienfærd, finde vi de første Træk af et nordisk Sørgespil. Heidrek faaer Sværdet af Hervor, og er længe grum og ond. Endelig beslutter han at forbedre sig; han offerer til Fredens Gud Freier, istedetfor til Krigen Dvin. Da hævner Dvin sig. Efter en Gaadestrib, spørger han ham om en Hemmelighed, som kun Dvin selv veed. Heidrek ophidses paany til Misdingsværk; imod sin Ed overtræder han atter Freden, hugger med Sværdet efter den Ubevæbnede, og maa til Straf falde for Trællehaand.

Dvin havde mange Sønner, hvis Efterkommere alle bleve mægtige Mænd. En af disse, Sigurlami, var Konge i Garderike *). Hans Søn hed Svafurlami og herskede efter Faderens Død. — Det hændte sig

*) En Deel af Rusland, som dengang var beboet af vore Forfædre.

engang, at Svafurlami red paa Jagt i en Skov, satte efter en Hiort, og naaede den ikke før seent i Qvæld. Ved Solens Nedgang saae han en stor Klippe, ved hvilken stode to Dræge. Han forhergede dem med et Maaljern, hvori der var præget Trylleruner, og svang saa Sværdet over dem. Den ene kaldte sig Dyrin, den anden Dvalin. Da Svafurlami vidste, de vare de kunsterfarneste Smedde, paalagde han dem, at de, for at løse deres Liv, skulde smedde ham det bedste Sværd, de mægtede: Hialtet af Guld og Balgen beflagen med Guld. Han forlangte, at dette Sværd aldrig skulde brydes, aldrig ruste, bide i Jern og Sten som i Klæde, og have Seier i Slag og Tvekamp, hvor der end bar det. Svafurlami fik det, men Dvalin sagde til ham: Dette Sværd vorder en Mands Bane, hvergang det drages; der skal udføres tre store Nidingsværker dermed, og det vorder ogsaa din Bane. — Svafurlami hug efter Drægen, saa Sværdet foer dybt i Stenen, men Dvalin forsvandt i Klippen.

Nogetid derefter hærjede Værsærken Angrim paa Svafurlamis Rige; i Kampen vristede hin Sværdet, som var kaldet Tyrping, af Svafurlamis Haand, og dræbte ham. Han ægtede hans Datter Eivor og drog hjem til Volm. De havde tolv Sønner; Angantyr var den ældste og stærkeste, et Hoved høiere end alle de andre. Alle vare de store Værsærker. Angantyr fik Tyrping. Naar de fik Værsærkegang, gif de op i Land og hug i store Stene eller Træer; thi det Uheld

var hændet dem engang, da Bærserkegangen kom over dem, at de havde dræbt deres egne Mænd og ryddet deres Skibe. De havde Seier i hver Kamp.

Nu hændte det sig en Juleaften, at de gjorde Løfter ved Bragabægeret.*) Da svor en af Brødrene Hiorvard, at han vilde vinde den skionne Ingeborg, Datter af Yngve, Kongen i Upsal. De reisste da til Upsal, og han beilede til den vene Mø. Hos Yngve vare tvende andre Kæmper: Hjalmar hin Modige og Odd hin Bidtsfarne, som ogsaa kaldtes Drvar=Odd. Hjalmar sagde til Kongen: Nu beder jeg Eder, Herre! at I giv mig Eders Datter, til hvem min Hu stedse har staaet, og ei til Bærserken, som kun har bedrevet Misgierninger. Kongen svarede: Jeg vil ingen af Eder nægte Svogerskabet; lad min Datter vælge! Ingeborg sagde: hun vilde heller have en Mand, som hun kun kiendte af det Gode, end Een, som kun var berøgtet af det Onde. — Da Hiorvard hørte det, udsøfede han Hjalmar til Holmgang**) sønder paa Samø, og bød ham være hver Mand's Ridning, hvis han ægtede Moen, før Tvekampen var holdt. Imidlertid ægtede Angantyr Svafa, en Datter af Biartmar Jarl, der herskede over Aldeigeborg. Da Gildet var forbi, beredte Urngrim's Sønner sig til deres Færd paa Samø. Den sidste Nat før de fore afsted, havde Angantyr en Drøm, som han fortalte Jarlen. — Mig tyktes, sagde

*) En Skaal for Brogi, Digtekunstens Gud.

**) Holmgang: Tvekamp paa en liden Ø.

han, at vi Brødre vare paa Samsø og fandt der mange Fugle, som vi dræbte. Siden kom tvende Orne; det forekom mig, som havde jeg en haard Kamp med den ene. Vi satte os trætte ned; men den anden Orn stred mod mine elleve Brødre, og var dem alle overlegen. Brødrene, som hørte Drømmen, brøde sig ikke derom. Alle maae fare, naar Døden falder, sagde Tarsen; og dermed endtes Samtalen.

De beredte sig nu til Holmgangen; deres Fader ledsagede dem til Skibs og gav dem gode Vaaben. Da Brødrene stode paa Samsø, kom Bærsærkegangen over dem, og de hug i Træerne efter Sædvane. Hjalmar landede paa den anden Side af Øen, i den Havn, som kaldes Unavaag. Han havde to Afskibe, og paa hvert hundrede diærve Mænd. Urngrim's Søner, da de bleve disse Skibe vaer, blottede Sværdene og bede i Skiolderandene. Bærsærkerne gik se ud paa hver Afsk, og dræbte alle Kæmperne, der vare ombord. Hiorvard sagde: Dengang gif vor Fader Urngrim i Barn-dom, da han mente, Hjalmar og Odd vare de tappreste Kæmper. Ungantyr sagde: Kanskee Hjalmar og Odd endnu ikke ere døde. — Disse vare gangne op paa Øen, for at see efter Bærsærkerne. Bærsærkegangen havde nu forladt Kæmperne, og efter den følte de sig mindre stærke, som efter en Sygdom. Da Hjalmar og Odd fandt deres Skibe tomme, sagde hin: Bore Mænd ere faldne, og det tykkes mig rimeligt, at vi ville gæste Odin i Asten. Det var det eneste Angstord, han taledes. Odd

svarede: Ei skal jeg giæste Din i Aften; men alle Diise skulle i Aften være døde, og vi To skulle leve.

Odd fra Norge var en stor Bueskytte. Hans Dragt var en rød Skarlagens Kiortel, et smuk Belte, smukke Strømper og Skoe, et Guldsmykke havde han om sit Hoved, Pilefogger paa Ringen, Bue i Haand; andre Vaaben brugte han ikke. Han talede venligt med alle Venner og var almindelig yndet. Engang paa sine Eventyr var han draget igiennem en Skov; han fandt der en Buss, som var meget løsere end de andre, drog den op og saae en Dør under Bussen. Drvarodd gik ned i Hulen, hvor der vare syv Qvinder, den ene skjønnere end den anden. Den Skjønneste vilde han bortføre, men hun raabte: Jeg vil betale dig, Odd! hvis du lader mig med Fred; thi mig mangler ikke Kostbarheder. Jeg vil ikke have dine Penge! sagde Odd. — Saa vil jeg forære dig en Skjorte, vedblev hun. — Skjorter har jeg nok af, sagde Odd. — Nok har du, svarede hun, men ingen som denne: af Silke, borderet med Guld, uden Lige. I den skal du aldrig lide Kulde, hverken i Land eller paa Sø; Svømning skal ikke udmatte dig, Hunger ikke plage dig, Tjern ikke bide paa dig. Kun i eet Tilfælde kan jeg ikke beskytte dig, — hvis du tager Flugten. — Denne Skjorte havde Drvarodd ogsaa paa i Kampen her. Da de traf Ungantyr og hans Brødre, sagde denne: Jeg vil stride mod Odd. Han har en Skjorte, som intet Tjern bider paa; men jeg har Tyrving. Hjalmar tog til Orde og sag-

de: Jeg vil slaaes med Angantyr; thi jeg har en Brynie med firedobbelte Ringe, i hvilken jeg aldrig har faaet Saar. — Odd svarede: Da gjør du ilde; thi det vil gaae os godt, hvis jeg strider mod Angantyr, men ellers ei. — Da sagde Angantyr: Om Nogen falder i denne Kamp, da skal det være vor Aftale, at Inngen skal berøve ham hans Vaaben. Hvis jeg dør, vil jeg have Tyrsking i Jorden med mig; Odd skal beholde sin Skiorte, og Hjalmar sin Brynie. — Til denne Kamp havde Odd hugget sig en Kulle i Skoven. Nu deelte Brødrene sig i to Hobe. Men Hjalmar og Odd dræbte dem alle; Angantyr faldt tilsidst for Hjalmar. Men Hjalmar gif hen til en Tue, satte sig bleg paa den og segnede tilbage. Da gif Odd hen til Hjalmar og qvad:

Hvad fattes Hjalmar?
 Du skifter Farve.
 Jeg seer dig mattet
 Af store Bunder.
 Din Hielm er kloyet
 Din Brynie brusten.
 Nu vist med Livet
 Det snart er ude.

Hjalmar.

Saar har jeg sexten,
 Og brusten Brynte.
 Jeg kan ei gaae; det
 For Diet fortner.

Anganths Ærving
 Mig Hiertet saared;
 Det brasse Glavind,
 Med Edder hærdet.

Nu har jeg lidt saadan et Tab, sagde Orvarodd, ved
 dit Etivfind, at det aldrig kan erstattes. Ellers havde
 vi faaet Seier, dersom jeg maatte raadet. Hjalmar
 sagde: Nu skal du bringe dette Qvad fra mig hjem til
 Everrig.

Det skal ei spørge
 Landets Qvinder,
 At jeg sparede,
 Hug at stifte.
 Glæde sig over
 At jeg kæmped,
 Vil ei den ædle
 Biv i Sigtun.

Billig drog jeg
 Fra den Fagres
 Glædesange
 Til Bedrifter. —
 Spaaede den lyse
 Fyrstedatter,
 At jeg aldrig
 Kom tilbage.

Det vil den Fagre
 Wolde kummer,
 At hun aldrig
 Seer mig mere.

Hjelm og Brynie
 Bære, forbuggede,
 Du til Mærke
 Frem i Hallen!

Drag mig hin røde
 Ring af Haanden!
 Ingeborg du
 Ringen bringe!
 Det vil den Fagre
 Bolde kummer,
 At hun aldrig
 Seer mig mere.

Derefter døde Hjalmar. Da traf Odd Bersærkerne hen i en Dynge, og stablede en stor Deel Ved udenom dem. Det var ikke langt fra Søen. Han lagde deres Waaben og Klæder ved Siden af dem, og berøvede dem Intet, kastede Sand over dem og lagde Græstørv paa. Der fortælles, at man endnu den Dag idag kan see Mærker af den Hoi, Orvarodd har opkastet.

Han bar Hjalmars Liig paa sin Ryg ned til Stranden, bragte det ud paa sit Skib og seilede dermed til Upsal. Her lagde han det udenfor Døren, gik saa ind i Hallen med Hjalmars Brynie og Hjelm, som han lagde ned paa Gulvet for Kongen, og fortalte hvad skeet var. Siden gik han ind til Ingeborg; hun sad paa sin Stol og var isærd med at sye Hjalmar en Pandferfkiorte. — Her er en Ring, sagde Odd, som Hjalmar sendte dig paa sin Dødsdag, tilligemed sin Hils

sen. — Hun tog imod Ringen, saae paa den, svarede intet, men segnede strax død tilbage paa Stolen. — Da sfoggerlo Odd og sagde: Nu maa man glæde sig over dette! Nu skulle I have hinanden i Døden, uagtet Skiæbnen nægtede Eder det i Livet. — Derpaa tog han Ingeborgs Liig, bar det ud hvor Hialmars laa, og lagde hende i hans Favn. Dernæst skiffede han Mænd ind til Kongen, og bad ham komme ud og see, hvorledes man havde lagt dem. Kongen modtog Odd med Hæder og lod ham sidde i Højsædet hos sig; han lod drikke Urveol og opkaste en Hvi for Hialmar og Ingeborg. Da bleve ogsaa Hialmars Hielm og Brynie frembaarne og hans Heltedaad berømt. — Næste Vaar drog Odd paa nye Eventyr.

Da Biartmar Jarl spurgte Arngrims Sønners Fald, tyktes det ham stor Skade. Hans Datter Svafa var da frugtsommelig; hun sørgede meget over sin Mands Ungantørs Død. Da Tiden kom, fødte hun et skönt og stort Møbarn. Mange raadede, at Barnet strax skulde tages af dage; man sagde: at der neppe kunde være Qvindesind i hende, hvis hun kom til at slægte sine Fædrefrænder paa. Hun blev overøst med Vand og kaldet Hervor. Hun var saa stærk som en Dreng; da hun kom ret til Kræfter, vænte hun sig mere til at bruge Bue, Skiold og Sværd, end til at sye og bordyre. Hun gjorde ogsaa oftere Ondt end Godt.

Da hun engang havde slaaet en Træl, sagde denne: Du onde Hervør! Jarlen forbyder os at sige, Hvo der er din Fader, fordi det tykkes ham Skam, at en Svinehyrde loffede din Moder. Du er deres Barn! —, Hervør blev forbittret over disse Ord, gik strax til Jarlen og qvød:

Slægtens Hæder
 Gi tør jeg rose,
 Hvis min Moder
 Frodmar loved,
 Hæderlig Fader
 Troede jeg have;
 Nu er nævnt mig
 En Svinehyrde!

Jarlen qvød:

Man beløi dig,
 Og dig haaned;
 Hoi blandt Kæmper
 Var din Fader.
 Dødt med Kuldet
 Stander Angantørs
 Grav, paa Samsøes
 Sendre Kyster.

Hervør.

Nu mig lyfter,
 Fosterfader!
 De henfarne
 Brønder at giæste.

Gie maae de
 Regen Rigdom.
 Den jeg henter,
 Hvis jeg lever.

Nu man hurtig
 Mig berede
 Fine Linned,
 Før bort jeg drager.
 Det er vigtigt,
 Man imorgen
 Skjærer mig baade
 Særk og Kaabe.

Snelt udstyr mig,
 Prude Kvinde!
 Ret som om
 En Søn jeg var dig.
 Sandt nok, at mig
 Drømme varfled.
 Fryd saasnart vel
 Faar jeg neppe.

Hun drog nu bort i Mandsklæder og faldte sig
 Hjørvard, heriede vide om Land og styrede tilsidst til
 Samsø. Da Bifingerne vare i Havn, sagde hun til
 sine Folk, at hun vilde gaae op paa Den, da man
 kunde vente, der var Gods i Høien. Alle raadte hende
 derfra, da Den var fuld af onde Aander. Men da Sol
 var gaaet ned, gif hun op i Land; der traf hun en
 Hyrde, som raadte hende, ei at være ude efter Solens
 Nedgang. Hun sagde: Siig mig, hvor Angantyrss

Høi er! Manden svarede: Faa spørge^e efter den, midt om Dagen; thi en flammende Ild fraaer derover, saas snart Solen er gaaet ned. Hyrden vedblev: Jeg seer, du est en modig Mand, skiondt uforstandig. — Nu høretes en stærk Dundren paa Den og Ildsluerne blussede op. Da løb Hyrden forfærdet bort. Men Hervor saae Høiilden brænde og Høiboerne stande udenfor. Dog ræddedes hun ei, uagtet alle Høiene brændte paa hendes Bei, og hun vadede som i en mørk Taage, indtil hun kom til Bærsærernes Grave. Da vendte hun sig til den største Høi og quad:

Baagn op, Angantyr!
 Hervor kalder,
 Eneſte Datter
 Af din Svafa.
 Ræk mig af Heien
 Hraffen Glavind!
 Dværge den ſmeded
 Til Svafarlami.

Hiervard! Hervard!

Angantyr! Nane!

Eder jeg maner

Fra Skovens Rødder.

Med Skjold udrustede,

Skarpe Sværde,

Helm og Brynse,

Blodige Landſet.

I tre nu alle
 Arngrim's Sønner,
 Mægtige Kæmper,
 Til Muld forvandlet.
 Bygge Jer Myrer
 I Barmen Tuer!
 Preis I ei Dørgenes
 Sværd mig rætte.

Ungantyr.

Hervor, Datter!
 Daarligh du raaber
 Rædselsordet
 Til Fordærv dig.
 Gal est du vorden,
 Uden Samling;
 Bæffer i Vanvid
 Bildt den Døde.

Ikke min Fader
 Her begrov mig,
 Heller ei Frænder,
 Fremmede var det.
 Tyrking toge de
 To, som leved.
 Een dog tilsidst blev
 Giermanden.

Hervor.

Sandt du ei taler. —
 Straffe dig Ddin!
 Glemmer i Høien

Du ei Tyrking?
 Træg est du vorden,
 Blege Fader!
 Gnefte Barn du
 Arv ei under.

Da aabnedes Høien med luende Ild, og Angantyr
 qvad:

Dødens Døre,
 Høien sig aabner!
 Dens Koster
 Luende vifses,
 Ud fra Høien
 Dødningsen gange.
 Skynd dig, Datter!
 Til dine Skibe.

Hervor.

Ikke saa salt mig
 Brænder Baalet,
 At jeg ved Gders
 Flamme ræddes.
 Skælver ei Møens
 Modige Hierte,
 Saae hun end Gienfærd
 I Deren stande!

Angantyr.

Hør mig, Hervor!
 Række Datter!
 Hvad der med dette
 Sværd skal hændes.

Denne Tyrting —
 (Tro mit Barsel) —
 Ræsten hele din
 Et udrødder.

Søn du føder,
 Der skal siden
 Tyrting bære,
 Paa Styrken stole.
 Ham vil Folket
 Heidreke kalde.
 Bældig i Brimlen
 Bøder Helten.

Hervør.

Jeg tryller Eder,
 Døde Kæmper!
 Dybt i Dybsen
 Til at forraadne;
 Hvis du ei rækker mig
 Ud af Høien
 Hjalmar's Bane,
 Farlige Glavind.

Ungantyr.

Ungmø! du ei
 Menneſter ligner,
 Som tør til Høien
 Om Ratten vandre.
 Stander med Spyd,
 Med Sværd ved Belte,

Hjelm og Brynie,
 For Gravens Indgang.

Hervor.

Mand jeg tantes
 Saa fuldt som Nogen,
 Inden jeg gjæstede
 Eder's Sale.
 Næk mig af Høien
 Bryniers Hader!
 Dværgenes Arbeid
 Gi du skule.

Angantyr.

Under min Skulder
 Hialmars Bane
 Ligger, af Ilden
 Trindtomgivet.
 No der ei lever
 Over Jorden,
 Som tør Lørfing
 I Hænder tage.

Hervor.

Jeg den glemmer,
 I Hænder tager,
 Hoasse Glavind,
 Om jeg faaer den.
 Ikke jeg frygter
 Brændende Flamme.

Luerne sagtnes,
Naar jeg seer dem.

Ungantyr.

Gal est du Hervor!
Overmodig,
Springer i Luen
Med aabne Dine!
Heller jeg rækker dig
Sværdet af Høien,
Kan det ei, Ungmø!
Dig længer nægte.

Hervor.

Vel du handled
Bifingers Vtling!
Da du mig Sværdet
Af Høien rakte.
Bedre nu tykkes mig,
Første! Gaven,
End om jeg hele
Korrig eied.

Ungantyr.

Ikke reed jeg,
Arme Dvinde,
Ubesindige!
Hvad dig glæder.
Denne Lyrfing —
Tro min Spaadom! —

Kæften hele din
 Åt udbrødder.

Hervær.

Nu jeg ganger til
 Søens Heste*)
 Fyrstelig Ro,
 Med freidigt Hierte.
 Lidt bekymrer mig,
 Søn af Jarler!
 Hvad mine Sønner
 Siden vorde.

Angantyr.

Du den eie,
 Den nyde længe!
 Hold dog i Balgen
 Hjalmar's Bane!
 Rør ei Eggen!
 Gædderhærdet.
 Meen er i Sværdet,
 Værst af alle.

Farvel Datter!
 Jeg dig giver
 Tolv Mand's Liv!
 Hvis du vil troe mig.
 Styrke, Raskhed!
 Alt det Gode,

*) Skibene.

Som Arngrims Sønner
Efterlode.

Hervor.

Sover nu Alle

(Bort jeg længes)

Roligt i Heien!

Did jeg iler.

Truende tykkes mig

Faren vore.

Ilden brænder alt

Trindt omkring mig.

Hervor gif nu ned til Stranden. Da det dagedes
saae hun at Skibene vare borte; thi Vifingerne, hendes
Følge, vare blevne forffrækkede, da de hørte Drøs-
nene og saae Ilden paa Den. Hun blev da paa Sam-
sø, til hun kunde komme bort med et andet Skib.
Næste Vinter opholdt hun sig hos Kong Godmund paa
Glæsisvæl, og udgav sig for en Kæmpe. Hun blev sær-
deles vel imodtaget. Kong Godmund var næsten hun-
drede Vintre gammel, men stærk og rørig. Hans Søn
Hofud styrede Riget. En Dag, da Godmund spillede
Skaf, var han nær ved at blive mat. Hervor hialp
ham med Raad, og snart havde han Fordelen igien.
Hun havde lagt Tyrfing i sit Sæde, mens hun gif til
Spillet; en Mand tog Sværdet, blottede det og syntes
særdeles vel derom, thi det lyste som Solens Straaler.
Da Hervor saae det, greb hun Sværdet af hans Haand,

dræbte ham og gif ud. Godmund sagde: Værer stille! Jeg troer vist, denne Mand var en Qvinde; men med det Vaaben, hun har, vil denne Qvinde vorde Eder dyrefiøbt, inden I faae Livet af hende. Der blev da ikke sat efter hende; hun gav sig fremdeles i Tog med Vikinger og kaldte sig Hiorvard. Siden var hun paa Krigstøge, og meget seiersæl. Da hun blev kied af det, drog hun til sin Morfader Viartmar Jarl, teede sig som andre Møer, lagde sig efter at bordyre og andre qvindlige Sybler.

Hun blev nu giøt med Hofud, Kong Godmunds Søn, og ved ham Moder til Angantyr og Heidrek. Den første var god, den anden ond; Faderen elskede den første, men Moderen den sidste meest. Det morede denne at ægge Hirdmændene til Uenighed og Strid i Hallen; han sagde: at Gildet var desto anseeligere, naar den røde Bædffe randt over Dugene. Faderen jog ham tilsidst i Landsflygtighed; men gav ham dog disse gode Raad paa Veien med: Hielp aldrig den Mand, som sviger sin rette Herre! Giv aldrig den Mand Fred, som har myrdet sin Staldbroder! Tillad ikke din Kone for ofte at besøge sine Frænder! Siig ikke din Trille dine Hemmeligheder! Riid ikke den bedste af dine Heste, naar du har Hastværk! Føstre aldrig fornemmere Mandes Barn, end du selv er. Bryd aldrig dit Løfte! For aldrig mange fangne Trælle med dig! — Heidrik agtede til sin Skade kun lidet disse Raad. Moderen og Broderen fulgte ham paa Veien, og Hver gav ham ved

Uffæden Sværdet Tyrving. Heidrek overtalede sin Broder Angantyr til at følge sig længer. Angantyr forærede ham en Pung med Guld, og Heidrek sagde: Stor Forfkiæl er der paa vore Forældre; min Fader landsforvifer mig, men min Moder skienkte mig Tyrving! Og skal jeg nu giøre det, som huer min Fader mindst. Derpaa drog han Sværdet, og det lyste med funklende Gnister. Han snyste da stærkt, og Bærserlegangen kom over ham; men eftersom Brødrene vare ene sammen, og Tyrving skulde være en Mands Bane, hvergang den blev draget, hug han sin Broder Banesaar og bedrev saaledes strax Ridingsværk med Sværdet.

Engang paa Beien mødte Heidrek nogle Mænd, som førte en lænkebunden Mand til Døden; Heidrek betalte en halv Mark Guld i Bøder for ham; men vilde dog ikke have ham i sin Tieneste, da han hørte, at han havde sveget sin Herre. En anden Ildgierningsmand, der havde myrdet sin Staldbroder, købte han ogsaa løs med en halv Mark Guld. Dette gjorde han blot for at trodse sin Faders Raad.

I Reidgotland ægtede han, efterat have udført flere Bedrifter, Kong Haralds Datter Helga. I et Hungersaar sagde Spaamændene, at den fornemste Dreng i Landet maatte offres til Odin. Nu opstod der en Strid mellem Kong Harald og Heidrek, om hvilken Søn der var den fornemste. Sagen blev indstillet til Kong Høfuds Kiendelse, og da denne holdt sin Sonnenen for den fornemste, reddede Heidrik Drengen ved et andet Ridings-

værk. Han sagde: han vilde finde sig i Offeret, naar hver anden Mand i Kong Haralds Hær blev hans Mand. Da dette var ham tilstaaet, anfaldt han med disse Kæmper, der havde svoret ham Troskabsæed, Kong Harald, der faldt med sin Søn. Heidrek mente nu, at der var offret Odin nok for een Dreng, og lod Gudealterne bestryge med de Faldnes Blod. Nogetid derefter ægtede Heidrek Olof den Fagre, Datter af Alage, Kongen i Særland. Medens Heidrek var paa sine Tog, lod han hende reise hjem og besøge sine Forældre; men da han selv der en Aften vilde overraske hende, fandt han en Træl med et stort og fagert Haar hos hende. Kongen skar en Lok af den Sovendes Haar og tog den med. En Mand, som fulgte ham, sagde: Du er vant til at hævne ringere Fornærmelser! Men Heidrek lod sig dennegang nøie med at stræve Thing og samle alle Mænd i Borgen. Da de nu vare der, sagde Heidrek: Ei er endnu den Guldhaarede kommen. Man fandt Trællen i Riskenet med et Bind om Hovedet. — Her kunne I see, sagde Heidrek, hvem Kongens Datter elsker meer end mig! — tog Haaret frem, satte det til Lokken og det passede. Heidrek nøiedes med at forskyde Olof, da Alage Faderen, havde beviist ham Tienester. Trællen blev landsforviist.

Heidrek fik atter Lyst til at handle tvært i mod sin Faders Raad, og modtog en Søn af Røllaug, Kongen i Garderike, til Opfostring. Engang kom Heidrek forrigfuld hjem fra Tagt, og da hans Trille spurgte ham

om Marsagen, betroede han hende: Jeg forfulgte en Wildorne, da hændtes mig den Ulykke, at jeg brød mit Spyd; jeg drog Tyrping og dræbte Dyret. Nu kom mig først Sværdets Egenskab i Hu, at det maatte ladeskes med varmt Menneſſeblod, og da der ingen anden var tilſtede, end min Foſterſøn Herlaug, var jeg nødte til at dræbe ham. — Denne Hemmelighed forraadte Frillen til Kong Herlaug, ſom ſnart overfaldt Heidrek og hans Mænd. Heidrek ſlog ned for Fode med Tyrping. Da bød Herlaug ſine Mænd, at ſtænge Heidrek inde mellem Skjolde og Træer. Der gif da to Mænd hen og lagde ham med ſtor Voldsomhed i Fiæder; og det var netop de To, ſom han havde kjøbt løs fra den velfortiente Død. Han ſkulde brændes paa Baal; men da hørte man Lurer og Waabenbrag; Heidreks Hær kom og befriede ham. Nu ſluttede Røllaug Fred med ham, og gav ham ſin Datter Hergerde tilægte.

Heidrek levede entidlang i Fred og blev en venneſæl Hovding. Han lod opføde en Galt, ſaa ſtor ſom den ſtorſte Oxe, og ſaa ſkion, at hvert Haar syntes at være Guld. Paa denne Freiers Galt lagde Heidrek ſin Haand og ſvor, at han i Fremtiden vilde bygge Landet ved Lov og giøre Enhver Ret og Skæl. Paa den Tid døde Hervor, og fik en hæderlig Begrøvelſe.

Men der var en Mand ved Navn Geſt, med Tilnavn hin Blinde, en mægtig Herſe i Reidgothland. Han tilbageholdt en Skat, Kong Heidrek ſkulde have, og der var ſtort Fiendſkab imellem dem. Geſt offrede

til Odin, for at han skulde hielpe ham. Odin, som var fortornet paa Heidrek, for hans sidste Ridingeværk, da Drengen skulde offres, paatog sig at gaae til Heidrek for Gæst i dennes Skikkelse. — Da Odin som Gæst traadte ind i Hallen til Heidrek, saae Kongen vredt paa ham. Herre, sagde han, jeg er hidkommen, for at forliges med Eder. — Vil du underkaste dig vise Mænds Dom? spurgte Kongen. — Gives der ikke andre Maader at løse sig paa? spurgte Gæst. Kongen vedblev: Hvis du kan fremsætte Gaader, som jeg ei kan raade, da vil jeg skænke dig Fred. — Gæst var hertil strax villig og spurgte: Hvad er Det, som baade faaer Folk til at snakke og til at tie? Heidrek: Det er Ol! Gæst: Da jeg reiste hid, saae jeg Bei under mig, Bei over mig, og Bei paa Bei. — Heidrek: Fiske svam under dig, Fuglen fløj over dig. Du stod paa en Bro. — Gæst: Hvad var det for en Drif, som jeg drak igaar? Hverken Vand eller Viin, hverken Miod eller Ol, eller Sobemad, og dog slukkedes min Tørst. — Heidrek: Det var Natteduggen, som kjoled din Gane. Gæst: Hvo er den Lærner, som altid gaaer Bei om igien, der er broslagt med Guld, og som kysser noget stærkt med tvende Munde? — Heidrek: Det er Guldsmedens Hammer. — Gæst: Hvad var det for to Døde, der dog havde et stærkt Mandedræt, og kogte Saarleg^{*)}? Hei-

*) Soerde.

drek: Det var Blæsebælgene. Gest: Jeg saae et Underdyr! Det havde otte Fodder, fire Dine, Knæene høiere end Bugen. Heidrek: Det var Bævernes Konge, Vedderkoppen, der vævede Traad af sine Tarne. — Gest: Jeg saae en Blind ride paa en Blind over Bølgerne. — Heidrek: Du saae en død Hest drive paa et Stykke Is. — Gest: Hvilke Mænd gaar altid enige til Thinge, men nypper der fiedse Klammeri? — Heidrek: Skafbrækkerne i Posen, Skafbrækkerne paa Brædtet. — Gest: Hvo er det, som sover i Afkehoben? Hans Fader er af Steen. — Heidrek: Det er Gnisten i Asken, som udsprang af Flintestenen. Gest: Hvad er det for en Kæmpe, som altid beskytter Folk med blodig Ryg og egen Livsfare? — Heidrik: Det er Skjoldet. — Gest: Hvad er det for Hoppere, som lege lystigt over Land, med hvidt Skjold om Vinteren, sort om Sommeren? — Heidrek: Det er Ryper; de skifte Fiærenes Farve efter Aarstiden. — Gest: Hvad er det for Mær, der følges i flokketal; med lyse Haar, hvidt Hovedtoi? Ingen Mænd kan ave dem. — Heidrek: Det er Bølgerne. — Gest: Hvo er den store Kæmpe, der hjælper Folk, naar han vender Hovedet ned i Afgrunden? — Heidrik: Det er Ankeret. — Gest: Hvo var det der drak tiende, medens Driffekarret skreg? — Heidrik: Det var Grise, der pattede den gryntende So. — Gest: Hvo beboer det høie Fjeld? Hvo falder i dyben Dal? Hvo lever aandeløs? Hvo tier aldrig? — Heidrek: Ravn beboer det høie Fjeld; Dug falder i dyben Dal;

Fisken er uden Mande; Føssen tier aldrig. Gest: Fire Hængende, fire Giængende, To vise Bei og bortholde Hunde. Een slæber sig bagefter. Heidrek: Koen gaaer paa Fire; dens fire Patter hænge; Hornene beskiærne; Haslen slæber efter. — Gest: Jeg saae et Underdyr, med ti Tunger, tyve Dine, syrgethye Fodder. — Heidrek: Slagt Soen derude, som gaaer i Gaarden! — Da blev den slagtet efter Kongens Bud, og man fandt, at den gik med ni Grise. — Nu spurgte Gest: Hvad sagde Odin Baldur i Dret, før han bares paa Baal? —

Heidrek, som blev forbittret over, at han ikke kunde løse denne Gaade, blottede Tyrting og vilde dræbe Gest; men denne forvandlede sig til en Falk. Sværdet traf Gumpeskiærene og hug dem af, i det Falken floi bort; og derfor bærer Falken bestandig siden Stiertens stækket. Men Odin raabte: Fordi du Heidrek vilde dræbe mig, og brød dit Lovte, skulle de værste Trælle werde din Bane!

Og saa skete det. Hans egne Trælle dræbte ham en Nat paa en Reise, da han sov i sit Telt. Hans Søn fik vel Sværdet igien; men kom i blodig Krig med sin Broder, hvori mange Tusinde tilfattede Livet. Siden den Tid vidste man ikke, hvor Sværdet var, men sporede ofte dets Virkninger.

Volsunga Saga.

Særliges mærkværdig er denne Saga, hvis grumme men høie Bæsen bærer Præget af Hedenstæbets ældste Tid. Den er udarbejdet tidligt, efter endeel Sange i Edda, hvoraf mange ere tabte. Eddas Digte ere bevisligt senest fra det ottende Aarhundrede, og, som det hele røber, Umdigtninger af endnu langt ældre Sange. Sigurds Bedrifter vare beundrede over hele Norden og Sydland. De gave naturligviis ogsaa Anledning til tydske Digte, da Hændelserne meest foregik i hint Land. Af tydske Oldsange har man endnu det berømte "Nibelungenlied", hvilket dog først blev digtet i det trettende Aarhundrede, og aldeles bærer Præget af det kristeligt Riddertige. Her i Volsungasaga er intet Slikt. Alt er hedenst Grumt. Dog findes Træk af dyb Gressfølelse og dyb Kiærlighed, i Brynhildes Sorg og Selvopoffrelse, naar hun har kiolet sin Hævn.

Herer, af Odins Et, havde ingen Børn. Da horte Odin og Frigga *) hans Bøn. Odin sendte sin

*) Frigga, Odins Hustru.

Onskens *) med et Æble til Kongen. Hun fløi i en Krageham, traf Herer paa en Høi og lod Æblet falde i hans Skød. Kongen bragte Dronningen Æblet, hun spiste deraf og blev frugtsommelig. Men hun gik saaledes i sex Aar, og Barnet blev saa stort, at det maatte udsfiæres af hendes Side. Det kyskede sin Moder, før hun døde, og blev kaldet Vølsung. Vølsung fik siden ti Sønner og een Datter. Den ældste Søn heed Sigmund, Datteren Signe. Vølsung lod bygge en skion Hal, giennem hvilken et stort Træ voxte, og flyggede med fagre Grene over Hallens Tag.

Gottlands Konge Siggeir beilede til Signe; hun tyktes ikke derom, men adlød sin Fader. Da de sadde til Bryllups i Hallen om Aftenen, traadte en Mand derind, som Ingen kjendte. Han havde en spraglet Raabe paa, var barbenet, og de linnede Brog vare sammenbundne om Benene. Han gik til Træet, drog sit Sværd og stødte det med saadan Kraft i Bulsen, at Sværdet gik lige ind til Hialtet. Han sagde: Den der drager Sværdet ud igjen, skal eje denne Gave, og han skal sande, at aldrig har han bedre Sværd.

*) Drindeligt Sendebud, som udførte Gudens Bllie.

Ingen kunde rokke det; først Sigmund, Volsungs Søn, drog det ud, som om det havde siddet løst for ham. Siggeir tilbød Sigmund, at opveie Sværdet med tregange saameget Guld. Du kunde have dette Sværd ligesaa let, som jeg, hvor det stod, sagde Sigmund; nu faaer du det ei for alt dit Guld. Siggeir blev gram i Hu, men sfiulte sin Brede og tænkte paa Hævn.

Det brød ogsaa snart ud til Krig mellem ham og Volsung. Denne faldt med alt sit Folk, undtagen hans ti Sønner, som Siggeir fangede og vilde dræbe. Signe sagde til ham: Jeg beder for mine Brødre, at du ei saa hastig lader dem dræbe, men heller sætte i Fjæder *); thi det gaaer mig, som Ordsproget lyder, at Diet ynder, saalænge det skuer **); men jeg beder ikke længer for dem; thi jeg veed, det nytter ei. — Kong Siggeir svarede: Affindig est du, at du ønsker mere Modgang over dine Brødre, end at de blive dræbte.

Han lod nu de ti Brødre sætte i Fjæder dybt i Skoven, og der sadde de til ud paa Natten. Ved Midnat kom en gammel Elg (Elsdyr) beed en af Brødrene ihjel, aad ham op og gif bort. Signe fik det at vide, og græmmede sig saare. Den gamle Elg

*) Fjæder. En Træblof med Huller, hvori Fodderne bleve spændte.

**) Dette gamle Ordsprog ligner det Yagre: „Ud af Diet, ud af Sind.“

kom i ni Rætter efter hinanden, indtil de alle vare opædte, paa Sigmund nær. Nu sendte Signe en tro Svend til Sigmund, for at oversmøre hans Ansigt med Honning, og give ham noget deraf i Munden. — Da nu Elgen kom og lugtede Honningen, slikkede den Sigmunds Ansigt, og stak ham Tungen i Munden. Sigmund bed ham i Tungen og udrykkede den; hvorved Elgen fandt sin Bane, efter at den først, ved fortvivlet at sparke med Fødderne, havde fløvet Træstofften, og saaledes befriet Sigmund. Nogle mene, at denne Elg har været Kong Siggeirs Moder, der var en stor Trold kvinde.

Signe skulde sin Broder i en Hule, og Siggeir troede, at alle Vølungerne vare døde. Siggeir fik to Sønner med sin Kone. Da den Ældste var ti Aar, sendte Signe ham til hendes Broder, at denne skulde yde ham Bistand, hvis han vilde hævne sin Fader. Drengen drog til Skoven, og kom silde om Aftenen til Sigmunds Hule. Sigmund tog vel imod ham, og bød ham, at han skulde lægge Deig til deres Brød. Jeg vil imidlertid hente Brænde, — sagde han — og gav Drengen en Meelbælg. Men da han kom tilbage, havde Drengen ikke ættet Deigen. Han sagde: Jeg turde ikke røre ved Bælgen, thi der laa noget Levende i Melet. Da Sigurd hørte det, dræbte han Drengen, fordi han var feig. Næste Vinter sendte Signe sin yngste Søn til Sigmund, og ham gif det ikke bedre.

Signe fik igien en Søn, han blev kaldet Sinfjotle, var stor, stærk og skion, og slægtede Vølsungerne paa. Da han var ti Vintre gammel, sendte hun ham i Hulen til Sigmund. Hun havde gjort den Prøve med sine første Sønner, da hun sendte dem, at hun syede dem Riortelen paa Armene fast til Hud og Riød. De udholdt det ikke, og skrege derved; men da hun flaaede Riortelen af Sinfjotle, saa at Huden fulgte med, forandrede han ikke en Mine derved; og da hun sagde: det vilde blive ham smertefuldt, svarede han: Elig Smerte agte Vølsungerne ringe. — Drengen gif nu til Sigmund, der bad ham ælte Deig, ligesom forðum; men da han kom tilbage med Brændet, var Sinfjotle færdig med Bagningen. Sigurd spurgte: om han ikke havde fundet Noget i Melet? Sinfjotle svarede: Det forekom mig, som der var noget Levende; men jeg æltede, uden at bryde mig om, hvad det var. Sigmund loe og sagde: Ei tillader jeg dig at æde dette Brød; thi du har der æltet den værste Vædderorm. — Sigmund var en saa drabelig Mand, at han kunde æde Gift, uden at det skadede ham. Sinfjotle taalte vel, at den kom uden paa ham, men han udholdt ikke at æde eller drikke den. Sinfjotle blev nu hos Sigurd. De gif i Skoven sammen og levede af Røveri. Da Sinfjotle havde naaet sin modne Alder, troede Sigmund at have prøvet ham tilstrækkeligt. Det varede da ei længe, før Sigmund vilde sege at hærne sin Faders Død. De droge en Dag bort fra Hulen, og kom til Kong Siggeirs

Gaard filde om Aftenen; de gik ind i Forstuen, der vare Olskar, bag hvilke de sfiulte sig. Dronningen vidste, hvor de vare, gik til dem, og da de kom sammen, toge de det Raad, at søge Faderhævnen, saasnart det nattedes.

Signe og Kongen havde to smaae Børn, som gik og legede med Guldringe paa Gulvet. En Guldring trillede ud i Forstuen, hvor Sigmund og Einfiøtle vare. Drengen, som løb efter Ringen, saae to store barske Mænd sidde der, med hvide Hjelme og hvide Brynier. Drengen løb ind og sagde Faderen det; han fattede Mistanke; men Signe stod op, tog begge Børnene, bar dem ud i Forstuen til Frænderne, og sagde: de skulde straffe Drengene, fordi de havde forraadt dem.

Sigmund vilde ikke dræbe Signes Børn, men Einfiøtle gjorde det og kastede dem ind i Hallen til Kongen. Kongens Mænd løbe strax til, de To bleve overmandede og satte i Fiader. Kongen vilde lade dem levende begrave, saaledes at de skulde føle deres Tilstand saalænge som muligt. De bleve satte i en Høi, og en stor flad Steen mellem dem, saa de kunde høre hinanden tale. Men da Folkene vare ifærd med at tildække Høien med Græstov, kom Signe med et Halmknippe, hvilket hun kastede i Kamret til Einfiøtle, og bade Trællene, ei at lade Kongen det vide; hvilket de lovede. Derpaa blev Høien tilluftet. Da Natten kom paa, sagde Einfiøtle: Ei venter jeg, at der for det forste vil mangle os Mad; thi Dronningen har kastet

Flekk ind i Høien og viflet Halm derom. Nu fælte han atter paa Knippet, og mærkede, at Sigmunds Sværd, hvilket han kiendte paa Hialtet, var stukket deri. De toge da ved begge Ender af dette Sværd, giennemsaugede Stenen og grove sig ud af Høien.

Nu bare de Ved til Hallen, hvor Alle sov, og antændte den. Kongen vaagnede og spurgte: hvo der raadede for Ilden? — Her er jeg og min Søstersøn Einfiotle, sagde Sigmund; vi øgte at lade dig vide, at Vølfungerne ere ei alle døde. Han bad derpaa sin Søster gaae ud og modtage hæderlig Medfart af ham; men hun svarede: Du skal vide, at jeg har straffet Kong Siggeir for Vølfungs Drab. Men nu vil jeg ei heller leve, og døer ligesaa villig med ham, som jeg nødig levede med ham. — Derpaa kyssede hun sin Broder Sigmund og Einfiotle, bad dem Farvel og gif ind i Ilden. Der døde Signe med Kong Siggeir og alle hans Hoffinder.

Sigmund drog tilbage til sit Fædterrige og ægtede Berghild. Einfiotle dræbte paa et Tog Borghilds Broder. Hun gjorde et Urveol for denne, indgif for Einfiotle med et stort Horn og sagde: Drif nu! Han tog imod Hornet og sagde: Uklar er Driften! Da sagde Sigmund: Ræk mig Hornet! og drak. Dronningen spurgte Einfiotle: Hvi skulle andre Mænd drikke for dig? og rakte ham et andet Horn. Da Ein-

fiøtle sagde: Svigfuld er Drifken! tomte Sigmund ogsaa det. Sinfjøtle fik nu det tredje Horn og sagde: Vedder er i Drifken! Sigmund, som var drucken, sagde: Lad os sie den imellem Læberne. — Sinfjøtle drak og styrtede strax død til Jorden.

Sigmund græmmede sig næsten tildøde derover. Han tog Liget i sin Favn, gik til Skoven, kom til en Fiord og saae en Mand i en liden Baad; Sigmund spurgte: om han vilde sætte ham over Fiorden? Manden svarede Ja. Baaden var saa lille, at den ikke kunde bære dem alle paa eengang; derfor blev Liget først ført over, men Sigmund gik langs ad Floden. Da forsvandt pludselig Baad og Mand for Sigmunds Bine. Han gik derpaa hjem og forskiod Dronningen, som døde kort derefter. Siden ægtede han Hiørdis, en Kongedatter, skjøndt han var til Alders. Noget Tid derefter blev han overfaldet af sine Fiender. Hiørdis førte under Slaget ind i Skoven med en Trælleqvinde. Skjøndt Sigmund var gammel, stred han dog tappert. Men i Slaget kom en Mand til ham med en siid Hat paa, i en blaa Kaabe. Han havde et Spyd i Haand; med dette berørte han Sigmunds Sværd, og det brast i Stykker. Da faldt Kong Sigmund.

Natten efter Slaget gik Hiørdis hen paa Valpladsen og spurgte Sigmund: om han stod til at læges? Han svarede: Mange komme sig igien, skjøndt der var liden Forhaabning; men Lykken er nu vegen fra mig, og jeg vil ei lade mig helbrede. Ikke vil Odin,

at jeg længer skal svinge Sværd, siden dette brast. Jeg feirede saalænge det behagede ham. — Hun sagde: Min Fader er falden med dig; men intet mangler mig, hvis du lader dig helbrede og hævner ham. — En Anden er dertil bestemt! sagde Kongen. Du gaaer frugtommelig med et Evendbarn; opdrag ham vel! Han vil blive den Ypperste i vor Æt. Forvar vel Stykkerne af mit Sværd! Deraf skal smeddes et godt Sværd, kaldet Gram; med det skal vor Son øve Storkæmpe, der aldrig vil glemmes saalænge Verden staaer.

Da Sigmund var død, sagde Hiørdis til sin Trællevinde: Nu ville vi bytte Klæder og Navn. — Viskfingerne saae fra Søen det store Mandfald, og at Qvinderne ilte til Skoven. Hin Flaade styrede Alf, Kong Hjalpreks Son, fra Danmark. Han lod Qvinderne hente; Trællevinden maatte sige ham, hvor Kongens Skat var skjult; han bragte den og begge Qvinderne til Danmark. Dronningen hans Moder undrede sig over, hvi den fagreste af disse Qvinder bar de færreste Ringe og de sletteste Klæder; hun sagde: Jeg troer, Den er den fornemste, som du holder i mindst Ansæelse. — For at prøve dem, spurgte Alf dem engang ved Drickebordet: Hvilke Mærker have I paa, hvad Tid det er, naar Ratten lider, og det ikke er stjernelyst? Trællevinden svarede: Det Mærke har jeg derpaa: i min Ungdom var jeg vant til at drikke meget tidligt om

Morgenens, og siden jeg led af med det, vaagner jeg ved samme Tid. Det er mit Mærke. — Kongen smilede og sagde: Elet var Kongedatteren vant! — Nu udfrittede han Hiordis, og hun sagde: Min Fader gav mig en liden Guldring, som besidder den Egenskab, at den kiser mig paa Fingeren i Morgenstunden. Det er mit Mærke! — Kongen sagde: Overflodighed af Guld var der, hvis Trællekvinder det bare. Og have du nu længe nok været skjult for mig! — Han tilbød sig at ægte Hiordis; og skal jeg give dig Morgengave, sagde han, saasnart du har født dit Barn.

Hiordis fødte et Svendbarn, som blev bragt til Kongehjalspræk. Kongen blev glad ved de hvasse Dine, Drengen havde i Hovedet, øfte Band paa ham og gav ham Navnet Sigurd. Sigurd vogte op, og Alle elskede ham; hans Moder blev trolovet med Alf. — Keigin hed Sigurds Fosterfader, han lærte ham Idrætter, Runer og Brectspil samt mange Tungemaal, efter Kongesønners Skik i de Tider. — Engang da de vare ene, spurgte Sigurd Keigin, om han vidste, hvor stor en Skat hans Fader havde eiet, og hvo der forvarede den? Keigin sagde: Kongerne forvare den. Troer du dem fuldkommen vel? Sigurd svarede: De kunne bedre beskytte den, end jeg. — En andengang sagde Keigin: Underligt, at du vil være Kongernes Hestedreng, eller rende som deres Løber for dem. — Det er ei saa, saa

rede Sigurd; jeg raader over alting og kan tage hvad jeg onsker. Beed da Kongen give dig en Hest! sagde Reigin. Den kan jeg strax faae, sagde Sigurd og frembar sit Onske for Kongen. Kongen sagde: Vælg den selv! Dagen efter mødte Sigurd en gammel fremmed Mand med langt Skæg. Han sagde: Jeg vil hjælpe dig at vælge Hest. — Man drev nu Hestene ud i Aaen; de Andre vilde strax i Land igien, undtagen Een, graa af Farre, ung af Alder, stor og skion. Den skiæggede Mand sagde: Denne Hest stammer fra Sleipner, Odins egen Ganger. Opfød den omhyggeligt; den vil overgaae enhver anden. — Derpaa forsvandt Manden. Sigurd kaldte Hesten Grane. Men det var Odin selv, som havde raadet ham. — En andengang sagde Reigin til Sigurd: Altfor lidet Guds eier du; det bedrøver mig, at du løber her som en Bydreng. Jeg skal vise dig en stor Skat, som du kan vinde. Den som forsvarer den, hedder Fafner, ei langt herfra paa Gnitahede. — Sigurd sagde: Jeg har hørt at Ingen tør nærme sig denne underfulde Drm, formedelst dens Størrelse og Grumhed. — Det er ei saa, svarede Reigin, den ligner en Vngorm i Bæsten. Skionde du er af Volsungernes Vt, har du dog ikke deres Sind; thi de vare størst i Bedrifter fremfor Alle. — Kan vel være, svarede Sigurd, at jeg endnu ikke har deres Ræmpemod og Enille; men jeg er ogsaa endnu kun kommen lidet over Barndomsalderen. Hvi hidser du

mig saa svart? Herom er en Fortælling, sagde Keigin.
Lad mig høre den! sagde Sigurd.

Keigin fortalte: En Mand hed Reidmar, mægtig og rig; Fafner hed hans Søn, en anden Oter; jeg var den tredje, ringest i Legemsfærdighed og Udscende, men en god Smed. Min Broder var en Fisser, han sad daglig i en Odders Skiffelse ved Vandet, snappede Fiske op med Munden og aad dem med tillukkede Dine, fordi han ikke kunde taale at see, naar han var paa Landjorden. Men Fafner var den grummeeste, og vilde tilægne sig Alt. — Der var en Dverg i Fossens ved Ravn Andvare, i en Gieddes Lignelse. Guderne Odin, Loke og Hæner gif engang paa Eventyr, som Mennesker, forbi Andvare-Fos: Oter havde da fanget en Lag, og aad den med lukte Dine paa Strandbredden. Loke slog Odderen ihjel med en Steen, Uferne flaaede Bælgen af den. Samme Aften kom de til Reidmar og viste ham Fangsten. Da toge vi dem til Fanger, og fordrede i Boder og Løsepenge, at de skulde fylde Bælgen og bedække den udvendig med røden Guld. Loke gif til Ran, Havets Disa *), laante hendes Ræt og fangede Andvare i en Gieddes Lignelse.

Han maatte nu give Loke alt sit Guld for at vorde fri, kun en liden Ring vilde han beholde; men

*) Disa: Gudinde.

den tog Løse ogsaa fra ham. Da gif Dværgen ind i Bierget og sang: at Ringen og Guldet skulde vorde til Død for Enhver, som eiede det.

Nu fyldte Aserne *) Oddebælgen med Guld og bedækkede den dermed; og da der endnu var et Mundhaar blottet, som Reidmar bød dem skjule, lagde Odin Undvares Ring derpaa. Da qvad Løse: **)

Guld er dig nu givet!

Siengield du haver

Herlig for mit Hoved.

Din Søn er ingen

Lykke beskaaren.

Det vorder Eder begge til Bane!

Siden dræbte Fafner sin Fader Reidmar, for at faae Skatten, vedblev Reigin; jeg fik Intet deraf. Fafner blev saa gierlig, at han drog bort fra alle Folk, blev forvandlet til den værste Orm, og ruger nu paa sit Guld, ude paa Heden. Jeg blev Kongens Smed. Jeg har mistet min Fædrearv og Bøderne for min Broder. Men jeg skal smedde dig et Sværd, hvormed du kan dræbe Fafner.

Reigin smeddede Sigurd et Sværd; denne slog det i Ambolsten saa Klingen brast, og bad Reigin smedde et Andet. — Det er en vanskelig Sag at smedde for dig, sagde Reigin, og gjorde ham et

*) Aserne: Guderne.

**) Der vare to Løse; een i Jetteverdenen og een i Valhalla.

nyt Sværd, hvilket det ikke gif bedre. Nu hentede Sigurd Stumperne af sin Faders Sværd, og bad Reigin sammenhamre dem. Reigin blev vred over den evige Smedden; men foiede ham dog, og da han bar Sværdet fra Etsen, tyktes det Smedesvendene, at der brændte Ild fra Eggen. Dette Sværd brast ikke paa Ambolsten; Sigurd roste det meget. Han gif til en Na med en Tot Uld, kastede den i Vandet, og da Ulden drev af Strømmen mod Sværdseggen, skares den itu. Da gif Sigurd fornøiet hjem.

Nogentid derefter rede Sigurd og Reigin opad Heden paa den Bei, Fafner var vant at krybe, naar han drog til Vands; thi den Klippe, han laa paa, var tredive Favne fra Vandet hvoraf han drak. Sigurd sagde: Du fortalte mig, at denne Drage ikke var større end en Lyngorm; men her synes mig, at Sporet er saare stort. — Gjør en Grøft, sagde Reigin, sæt dig deri, og naar Ormen kryber tilvands, sting den da i Hjertet, det vil vorde dig til stor Berømmelse. — Men, spurgte Sigurd, hvorledes skal jeg beskytte mig mod Ormens Blod, at det ikke oversvømmer mig? — Ei kan man give dig Raad, svarede Reigin, hvis du ræddes for Alt. Lidet slægter du da dine Fædre paa. — Nu reed Sigurd hen til Heden, men Reigin sneg sig bange bort. — Com Sigurd var ifærd med at gjøre sin Grøft, kom en gammel Mand med et sidt Skæg til ham og sagde: Dette er uforsigtigt! Gjør flere Grave,

at Blodet kan rinde deri; sæt dig selv i den ene, og sting saa Ormen i Hjertet!

Da Ormen krøb til Bands, blev der et stort Drøn og Jorden sfiælvede. Ormen sprubede Edder trindt omkring; men Sigurd var ikke bange, og borede den Sværdet under den venstre Bøv lige ind til Hialtet. Derpaa sprang han op af Grøften, og rykkede Sværdet til sig, saa han fik Armene blodige lige op til Skuldrene. Da nu den store Orm følte sit Banesaar, slog den med Hovedet og Halen, saa at Alt hvad den traf, brast sønder. — Hvo est du? spurgte Fafner, da han følte Saaet. Hvo er din Fader? Af hvad Et stammer Den, der har Mod til at overfalde mig? — Sigurd nævnte sit og sin Faders Navn. Fafner sagde: Jeg maatte vel formodet, at hvis du var voget op hos disse Frænder, var du bleven gram i Hu; men fangen Mand er sielden tapper til Kamp. — Sigurd svarede: Saa fangen jeg er, saa følte du dog at jeg var løs! — Da raabte Fafner: Wiid, at det Guld, jeg har eiet, skal worde din Død! — Sigurd svarede: Enhver ønsker sig Formue til den sidste Dag, men tilsidst skal dog Alle døe. — Nu raader jeg dig, sagde Fafner, at tage din Hest og ride bort, som snarest; thi mit Guld vorder din Bane. Sigurd svarede: Hiem skulde jeg ride og give Elip paa alt det meget Guld, om jeg vidste, at jeg da aldrig skulde døe; men en Helt vil gierne eie Formue til sin Døds-

dag. Krymp du dig nu i Dødskampen, til Hel henter dig! — Da døde Fafner.

Derefter kom Keigin til Sigurd og sagde: Hil være dig! En stor Seier har du vundet, der vil mindes saa længe Verden staaer. Men da Keigin havde talet disse Ord, stirrede han ned paa Jorden og udbroød med Harne: Min Broder har du dræbt; og neppe er jeg uskyldig i denne Daad. Sigurd tørrede sit Sværd af i Græsset og sagde: Fiern var du, da jeg udførte denne Daad; du laa bag Lyngbussen, og vidste hverken af Himmel eller Jord. — Keigin svarede: Denne Orm havde længe kunnet ligge paa sit Leie, hvis du ikke havde benyttet det Sværd, jeg smeddede dig med egen Haand. — Sigurd sagde: Naar Mænd kæmpe, gielder det mere mandigt Hjerte end skarpt Sværd. — Da skar Sigurd Hjertet ud af Ormen. Keigin drak Blodet og sagde: Gak til Jorden med Hjertet, steg det, og giv mig det at æde! — Sigurd stegte det paa et Spyd; men da han stak Fingeren i Munden, for at smage om det var stegt nok, og da Ormeblodet kom ham paa Tungen, forstod han Fuglens Sprog. Evalerne quiddrede fra Bussen. — Hvis Sigurd selv aad Fafners Hjerte, quod den Ene, saa blev han visere, end enhver Unden. — Der ligger Keigin, quod den Unden, og vil svige Den, som ham troer. — Han bør hugge Hovedet

af Keigin, quad den Tredie, selv tage Guldet fra Fafners Leie, og saa ride til Hindarfield, hvor Brynhild sover; der vil han lære Viisdom. — Forstandig var han, hvis han fulgte Eders Raad, quad den Fierde; thi Ulven er nær, naar man seer dens Dre.

Da sagde Sigurd: Ei skal Keigin vorde min Bannemand; før skulle begge Brødrene fare een Wei. Dermed drog han Sværdet Gram, hug Hovedet af Keigin, aad et Stykke af Ormens Hierte og glemte det Øvrige. Derpaa reed han efter Sporet til Ormens Leie. Alle Dørene vare af Jern. Sigurd fandt der en stor Mængde Guld, Sværdet Hrotte, Skækkeshielmen og Guldbrynien. To store Kister fulde pakkede han paa Hesten Grane, og vilde lede den ved Tømmen; men den gif ikke, alt hvad han piskede den. Da mærkede han, hvad den vilde, sprang op paa Ryggen af den, gav den Sporerne, — og den løb nu som om den havde været uden Byrde.

Sigurd reed til Hindarfield, hvor der brændte klar Ild, blussende mod Himlen. Han traf der en Skjoldborg med et Banner over. Der sov en Kæmpe i fuld Rustning. Sigurd løste ham Hielmen af Hovedet; da saae han, at det var en Kvinde, iført en Brynie, der sad saa fast, som om den var voxet til Kroppen. Sigurd sønderskar den forsigtig fra oven til neden,

faa let som et Klæde, med sit Sværd. Hun vaagnede og kiendte strax Sigurd af Volsungernes Vt paa denne Daad. Sigurd sagde, at han var kommen til den mægtige Kongedatter, for at see hendes Skionhed og erfare hendes Wiisdom. Brynhild fortalte, at hun havde dræbt en Helt i Kamp med Odins Villie, og at han til Straf havde stukket hende med en Sørvort, og sagt: hun skulde aldrig meer faae Seier, men giøte sig. Men jeg — sagde hun — gjorde det Løfte: aldrig at ægte Nogen som kunde ræddes. — Sigurd sagde: Lær mig Wiisdom i høie Ting! — Brynhild fyldte et Bæger, rakte ham det og qvad:

El jeg bringer dig, *)

Kampens Hording!

Med Styrke blandet.

Læge = Runer,

Seiers = Runer, —

Borde dig alle

Snilletz Gaver!

Brændings = Runer

Dierge paa Søen dig

*) Hele dette Digts Indhold er lutter Tvertro, hidrørende fra den høie Mening om Runernes (Bogstavernes) stulte Kræfter, som Folk nærrede paa en Tid, da Bogstavskrift var noget usædvanligt og kun en Hemmelighed hos Faa.

Seilets Heste *)

Paa Starn de ristes,

Paa Rorets Flade.

Brænd Runer i Naren!

Saa brat er ei Brænding,

Saa mørk ei Boven, —

Du fresser dig dog.

Maal = Runer du funne,

Skal Ingen din Harm

Med Hævn giengielde.

Omvind dem, væv dem,

Hvor Mænd paa Thinge

Drage til Doms!

Ol = Runer du funne!

Skal ei dig Dvinden

Trofskab svigte.

Dem du paa Hornet,

Paa Hæanden riste,

Tegne paa Negl!

Slæt du signe,

Faren afvende.

Bland Leg i Driften!

Da smager du aldrig

Meenblanden Mød.

Hielp = Runer du funne;

I Dviden de lindre

Varselsqvinder.

*) Skibene.

I Haand du dem riste,
 Om Leddet dem spænde.
 Væd Diser om Hielp!

Green = Runer du kunne,
 Vil du, som Læge,
 Saar helbrede.
 Paa Bark de ristes,
 Paa Træets Dviste,
 Hviis Lev staae mod Dst.

Sinds = Runer du kunne,
 Vil du i Blisdom
 Dig udmærke.
 Dem først opfandt,
 Dem først risted
 Alfader selv.

Det er Bog = Runer,
 Det er Hielp = Runer,
 Kraft = Runer klare!
 Hvo som kan dem
 Uforvildede,
 Ufordærvede,
 Til Held dem vender. —
 Nød hvad du næmmed,
 Til Verden forgaaer!

Sigurd sagde: Aldrig fandt man visere Qvinde end dig; lær mig flere kloge Raad! Da vedblev hun: Vær kiærlig mod dine Frænder! Vær ei let til at hævne deres Fornærmelser! Vær over med Taalmod! det vil skaffe dig Roek. Lad dig ei forvirre i Samtale med uwise Mænd.

De tale ofte om hvad de ikke vide og forstaae. Vær ikke frygtsom imod dem; at man ikke skal troe, de have talt Sandhed. Vogt dig for onde Vætter*), hvis du reiser forbi, hvor de boe, ophold dig ikke længe der! Lad dig ei forlokke af fagre Qvinde ved Gæstebud, saa det hindrer din Søn! Forfør dem ei med Kys og Kiærtegn! Træt ei med drukne Folk! Sligt bliver Mange til Sorg og Bane. Kæmp mod dine Fiender og vær ikke feig! Sværg ikke falsk Fed! thi skrækkelig Hævn følger Fredsbruddet. Tal velstænkende om døde Mænd, hvad enten de ere døde i Sygdom, paa Søen eller for Baaben. Stød deres Liig omhyggeligt til Jorden! Tro ei Den, hvis Frænder du har dræbt, om han end er ung! thi en Ulv kan tidt boe i en ung Søn. Vogt dig for svigefulde Rænker! Lidet kan jeg forudsee dit Liv, dog frygter jeg for dine Svogres Had. — Sigurd sagde: Ei findes der forstandigere Qvinde end du; og det svarer jeg, at jeg vil ægte dig, da du er ganske efter mit Sind. Hun svarede: Dig ønsker jeg helst, om jeg maatte vælge blandt alle Mænd. Sigurd: Ei er nogen skønnere Qvinde født. Brynhild: Det er ei klogt at sætte sin Lid til Qvinde, thi de bryde ofte deres Løfter. Sigurd: Det vil være mig den lykkeligste Dag, naar vi faae hinanden. Brynhild: Ei er det saadan af Skæbnen bestemt. Jeg er en Skioldmøe; men du skal ægte Gudrun, Glufes

*) Vætter: Nander.

Datter. — Sigurd gav hende en Guldtring og svor, ei at ville eie anden Kvinde end hende.

Nu reed han bort. Brynhild bordsyrede Sigurds Bedrifter i Teppe indvævede med Guld. Paa Sigurds gyldne Skjold var der malet en Drage, foroven mørkebrun, lysebrun forneden. Samme Mærke bar hans Hielm. Hans Haar var brunt og faldt i store Lokker; Skægget var tykt og kort, af samme Farve, Næsen høi, Ansigtet stort og fyldigt, og hans Dine vare saa skarpe, at saa turde see ham under Brynene. Hans Skuldre vare saa brede næsten, som om man saae to Mænds, Legemet i Forhold hertil. Heraf kom det Sagn, at naar han, omgiordet med Gram, syv Spand langt, gik igiennem en Rugager, da naaede Dupskoen af hans Sværd ned til Toppen af Kneene.

Giuke hed en Konge der boede sønder for Rhinen; han havde to Sønner: Gunnar, Høgne, og en Datter Gudrun; hans Hustru hed Grimhild den Troldfyndige. — Sigurd drog nu afsted, til han kom til Kong Giukes Hal. Da han reed ind i Borgen, saae en af Kongens Mænd ham og sagde: Det tykkes mig, at her kommer ridende en af Guderne. Giuke modtog ham vel og kiendte hans Bedrift. Dronningen, som fandt, at Ingen kunde sammenlignes med ham i Tapperhed, Skionhed og Rigdom, gav ham ved Gildet en Drik, hvorover han glemte Brynhild; Grimhild aftalte med Kongen, at de vilde saae

ham til at ægte deres Datter Gudrun. Denne skienkede ofte for Sigurd, og han fandt, at det var en fager Kvinde, belevet i Alting. Han blev et Par Aar hos Giuke, og holdt derpaa Bryllup med hans Datter.

Nogetid derefter gif Grimhild til sin Søn Gunnar og raadte ham til at beile til Brynhild, Kong Budles Datter, Søster til Atle. Gunnar tyktes vel derom, og Sigurd fulgte med. Kong Budle optog deres Erinde vel, men sagde: Brynhild vilde kun ægte Den, der reed giennem den flammende Ild, der omgav hendes Hal. Gunnars Hest vilde ikke frem i Ilden; Sigurd laante ham da Grane; men Grane vilde heller ikke gaae giennem Luerne med Gunnar. Da skiftede Sigurd og Gunnar Udseende, hvilket Trylleri Grimhild havde lært dem. Da Grane følte sin Herres Sporer, løb han rask frem. Da blev der stort Gny, Ilden blussede høit, Jorden skælvede, den røde Lue stod imod Himlen. Det sortnede for Sigurds Dine, som om han reed i Mørke. Da sagtnedes Ilden; Sigurd sprang af Hesten, gif ind i Borgen, og da han stod midt i Hallen, støttede han sig til sit Sværd, og røggede sit Erinde, som om han havde været Gunnar selv. Hun sad paa sit Sæde med Sværd i Haand, Hælm paa Hovedet, Brynie paa Brystet, tungsindig, som Svanen paa Bølgen. Han mindte hende om hendes Løfte, at ville ægte Den, der havde været at ride giennem Ilden for at vinde hende. Hun gav ham Ret, og modtog ham venligt; men undrede sig dog over, at An-

dre end Sigurd turde vove sliig Bedrift. Han blev tre Nætter hos hende, og lagde sit Sværd draget imellem dem begge. Han sagde: saaledes var det bestemt at han skulde holde sit Bryllup, ellers blev det hans Død. Hun gav ham Andvares Ring, og fik igjen en anden Ring af Fafners Arv. Derpaa reed Sigurd bort over den samme Ild, og skiftede atter Udseende med Gunnar, som derpaa kom virkelig selv og hentede sin Brud. Hun drog med sin Fader og sin Broder til Kong Gjukes Rige, til et stort Giestebud. Sigurd fik nu pludselig sin Hukommelse igjen og mindtes den Eed, han havde svoret Brynhild; dog led han, som om intet Sælsomt var skeet. Gunnar og Brynhild sadde i Fryd og Gammen og tømte Brudebægeret.

Det hændte sig en Dag, at Brynhild og Gudrun ginge til Floden at tvætte deres Linned, da vadede Brynhild længst ud. Gudrun spurgte, hvorfor? Brynhild svarede: Hvi skulde jeg ligne dig heri mere end i andre Ting? Min Fader er mægtigere end din Fader, og min Husbond har udført Heltegierninger og er redet giennem Ilden, medens din kun var Kong Hjalpreks Træl. Gudrun svarede: Klogere gior du, hvis du tier, end at du løfter min Mand, med hvem Ingen kan maale sig. Han var din første Veiler, han reed giennem Trylleluen, da du troede, det var Kong Gunnar; han var hos dig og tog af din Haand Ringen,

som har tilhørt Andvare; her seer du den! — Brynhild gienkiendte Ringen og blev bleg som et Liig. Hun gik hjem og taledes ikke et Ord om Aftenen. Da Sigurd var ene med Gudrun, spurgte denne: Hvi er Brynhild forrigfuld? Sigurd svarede: Jeg veed det ei ret endnu, men det aner mig, vi faae det snart at vide. — Næste Morgen sadde Qvinderne i deres Kammer; Brynhild var taus. Gudrun sagde: Vær munter, Brynhild! Bedrøver vor Samtale dig, eller hvad staaer din Glæde i Veien? — Idel Ondskab bringer dig til at spørge saa, sagde Brynhild; du har et slet Hierte! — Tro ei saa, svarede Gudrun, men siig det kun! — Brynhild: Du har godt ved at være fornoiet, hvem Alting gaaer efter Dinse. Gudrun: Allfor tidligt brystede jeg mig deraf, og dette er vist et ondt Varsel. Hvad fortørner dig paa mig? Jeg gjorde dig Intet til Bedrøvelse. — Brynhild: Det skal du undgielde, at du fik Sigurd; thi jeg under dig hverken ham eller hans Guld. — Gudrun: Ei vidste jeg Eders Aftale, og maatte vel min Fader sørge for mit Givtermaal, dig uadspurgt. — Brynhild: I vidste vel, at I bedroge mig. Det skal jeg hævne. — Gudrun: Du er bedre givet end du fortienner; dit Overmod vil faae en slet Ende. — Brynhild: Lad os ei fordølge det! jeg troer ikke din Moder Grimhild vel. — Gudrun: Bagtal hende ikke! Hun er imod dig, som imod sin Datter. — Brynhild: Hun gav Sigurd ondt Af, saa han glemte mig. Men lad os opføre med denne unyttige Samtale! Jeg taug længe

med den Harm, som boede i mit Bryst, men jeg elsker dog din Broder. Lad os tale om andre Ting. — Saaledes opkom der stor Ulykke af, at de gif til Floden og at hun kiendte Ringen.

Efter hin Samtale blev Brynhild syg og lagde sig tilfængs. Gunnar spurgte: hvad der fattedes hende? hun svarede ikke, men laa som død. Endelig spurgte hun: Hvor gjorde du af den Ring, jeg gav dig? Sigurd reed giennem Ilden; men det gjorde du ei, Gunnar! du blegnede som et Liig og er en slet Kæmpe. Det Løfte gjorde jeg hos min Fader, at ægte den berømmeligste Helt; men det er Sigurd, og du har gjort mig til Meenederske. Dog det skal jeg lønne dig og Grimhild, den hierteløse Kvinde. — Derpaa vilde hun dræbe Gunnar, men Gunnars Broder Høgne kom og satte hende i Lænker. Gunnar sagde: Ei skal hun lækes! — Hav ingen Bekymring derfor! svarede hun; thi aldrig seer du mig mere glad i din Hal; aldrig vil jeg mere drikke eller spille Bretspil, eller tale med Eder, eller virke Guld i Silke, eller give Eder Raad. — Derpaa senderslog hun sin Kamme, og bød dem lukke Døren op, at man langt borte kunde høre hendes Jammerkrig. Hun vilde ei smage hverken Miod eller Viin. — Nogle Dage derefter, da Sigurd kom fra Dyrejagt, sagde han til Gudrun: Det har anet mig, at denne Forvirring vil for-

aarsage store Ting, og Brynhild vil døe. — Gudrun sagde: Hun har nu sovet syv Døgn, uden at Noget torde vække hende. — Ei har hun sovet, svarede Sigurd, snarere pønser hun paa stor Hævn imod os. Han gif ind til hende, for om muligt at stille hendes Bredde, fandt Salen aaben, løstede Tæppet af hende og sagde: Vaagn op, Brynhild! Solen staaer høit over-Borgen. Du har sovet for længe; ryst Sorgen af dig, og bliv glad! — Hun svarede: Hvi est du saa dristig at besøge mig? Mig var Ingen værre i denne Evig end du. Sigurd: Fortryllet est du, hvis du troer, at mit Sind er grumt imod dig; men Han er din Mand, som du ud-
 faarede. Brynhild: Ei reed Gunnar giennem Ilden til mig. Jeg undredes over den Mand, som treen i min Sal. Mig tyktes, jeg kiendte dine Dine; dog kunde jeg ei sfielne med Visshed, formedelst det Tryllesfiul, der laa for min Skiæbne. Du, Sigurd, overvandt Ormen; men det formaaede ei Giufes Sonner. Sigurd: Det er underligt, ei at elske sliq en Konge; mig tyktes, hans Kiærlighed maa være dig meer end Guld. Brynhild: Sigurd! hvad der smerter mig mest i min Sorg, er at jeg ikke kan faae et skarpt Sværd farvet i dit Blod. Sigurd: Klag ei derover! Ei vil det vare længe, før et skarpt Sværd staaer i mit Hierte, og kan du ikke ønske dig det værre; thi du vil ikke længe overleve mig. Brynhild: Store Varsler indeholde dine Ord, men siden du sveg mig, agter jeg ikke Livet. — Lev du, vedblev Sigurd, og elsk Kong Gunnar

og mig! Alt min Rigdom vil jeg give dig, at du ei skal døe. Brynhild: Ei kiender du ret mit Sind! Du overgaaer alle Mænd; men ingen Qvinde er dig mere forhadet end jeg. Sigurd: Andet er sandere! Jeg elsker dig høiere end mig selv. Men jeg var fortryllet, og kæmpede forgieves derimod. Bliv du Min igien! — Brynhild: Ei sømmer sig saadan Tale! Ei vil jeg have to Konger i een Hal. Før skal jeg lade mit Liv, før jeg sviger Kong Gunnar. Du har glemt vor Eed paa Fjeldet, og derfor vil jeg ikke længer leve. Da svulmede Hjertet saaledes i Sigurd, i det han gik bort, at hans Brynie-Ringe brast. I Hallen mødte ham Gunnar, som spurgte, om han vidste, hvad der gik Brynhild imod, og om hun havde faaet sit Mæle igien? Sigurd sagde, hun kunde tale.

Gunnar gik atter ind til hende. Da sagde hun: Sigurd har bedraget mig, og ei mindre dig, da du lod ham gaae i dit Sted. Jeg vil ikke have to Mænd! Det skal worde Sigurds Bane, eller din, eller min. Han har fortalt Alting til Gudrun, og hun spotter mig derfor.

Gunnar var mismodig og vægelsindet; dog syntes det ham størst Skændsel, om hans Hustru forlod ham. — Brynhild er mig fiærere end Alt, sagde han til sin Broder Høgne; hun er den fagreste Qvinde; før skal jeg miste Livet, end hendes Kiærlighed. Jeg vil dræbe Sigurd; thi han har sveget mig. Vi ville op=

hidse min Broder Guttorm imod ham; Guttorm er ung, ubesindig og ei bunden ved Eed. Høgne svarede: Det Forsæt tykkes jeg lidet om. Vi ville faae Siengiæld, før at have sveget en saadan Mand. — Sigurd skal døe! sagde Gunnar, eller ogsaa jeg. — Han bad nu Brynhild staae op og være fornoiet. Hun stod op og sagde, Gunnar maatte ei omfavne hende, før Alt var fuldbyrdet. Gunnar meente: det var en gyldig Grund til Sigurds Drab, at han havde sveget Brynhild. De toge en Drm, samt noget Ulvekied, og gave Guttorm det at æde. Ved denne Epise og ved Brynhilds Overtalelser blev han saa ophidset, at han lovede at udføre Daaden.

Han gif ind næste Morgen til Sigurd, som laa i Sengen; men da han saae paa ham, turde Guttorm ikke overfalde ham, og gif ud igien. Ligesaa gif det andengang; thi Sigurds Dine luede saa skarpt, at kun Faa udholdt deres Blik. Trediegang var Sigurd flumret ind; da giennemborede Guttorm ham med Sværdet, saa at Odden fæstede sig i Bolsteret under ham. Sigurd vaagnede ved Saaet, og da Guttorm søgte Døren, fæstede Sigurd sit Sværd efter ham og dræbte ham. Gudrun, som var indsovet i Sigurds Favn, vaagnede med usigelig Sorg, flydende i hans Blod. Sigurd hørte hendes Jammerffrig, reiste sig fra Hovedgiærdet og sagde: Græd ikke! Nu er det fuldbyrdet, som længst er spaaet. Ingen kan modstaae sin Ekiæbne. Dette forvoldte Brynhild, som elsker mig frem for hver anden Mand; men det sværger jeg: Al-

drig fornærmede jeg Gunnar og aldrig misbrugte jeg min Kiærlighed til hans Hustru. Havde jeg vidst dette før, og stod jeg paa Fodderne med mine Baaben, Mange skulde da miste deres Liv, før jeg faldt; alle disse Brødre skulde vorden dræbte, og vansffeligere var det blevet dem at dræbe mig, end den største Bøffel eller Bildorne. — Sigurd lod derpaa sit Liv, og Gudrun udstrødte høie Skrig; det hørte Brynhild og løb til hendes Hølfen. Da sagde Gunnar: Ei leer du af Glæde. Hvi skifter Du Farve? Du er heel oprørt i Sindet, og det lader til at Døden er dig nær. — Ingen kunde ret see paa Brynhild, om hun glædede sig eller sørgede. Endelig sagde hun: Jeg drømte, Gunnar! at jeg havde en kold Seng, men at Du reed i dine Uvenners Bold, og at det vil gaae hele Ederes Et ilde, da I ere Meen- edere og glemte, at Sigurd og Du havde blandet Blod sammen.*) Han holdt sin Eed, da han kom til mig, og lagde sit skarpe Sværd imellem os, hardet i Vedder. Da jeg sad hjemme hos min Fader, og havde alt hvad jeg ønskede, kaldte Atle mig til sig, og spurgte, om jeg vilde eie Den, som reed paa Grane? Han var dig ikke lig; jeg lovede mig til Kong Sigmunds Søn, men til ingen Anden; og ei vil det gaae Eder værre, om jeg end deer. — Da reiste Gunnar sig, slyngede sine Arme om hendes Hals og bad, at hun skulde modtage

*) Høstbrødrene blandte deres Blod i Jorden sammen i et Jødsper, til Tegn paa Venstabsels Uadskillighed.

Forsoningsbod og leve. Men hun stødte ham fra sig, og sagde: hendes Beslutning var uroffelig. Høgne sagde til Guunar: Lad hende døe! thi hun vorder dog hverken os eller noget Menneſſe til Held, ſiden hun kom her. — Hun bød nu, at der ſkulde fremtages meget Guld, og at Alle ſkulde komme, ſom ønskede ſig Guds. Derpaa greb hun et Sværd og ſtaf ſig under Armen, ſaa hun ſegnede hen paa Volſtret og udbrød: Tager nu Guld, hver ſom tage vil! — Alle taug. — Brynhild ſagde: Tager nu Guldet og nyder det vel! Her, Guunar, gjør jeg dig den ſidſte Bøn: Lad ſtable et ſtort Baal paa aaben Mark for os alle; for mig og Sigurd, og dem, der bleve dræbte med ham! Slaa derover et Telt, rødtfarvet i Menneſſeblod, og lad mig brændes paa den ene Side af Kongen, men mine Mænd paa den anden Side; to ved Hovedet, to ved Fødderne, deſligelte to Høge; thi da er det ret fordeelt. Lægger derimellem et draget Sværd, ligesom forðum, da vi ſtege i een Seng! Da kunne vi kaldeſ Ugtefolk, og Døren falder ham ei paa Hælene, naar jeg følger ham; og ikke er da Hensarten ynkelig at ſkue, naar ſem Trællekvinder følge ham, og de otte Trælle, ſom min Fader gav mig, og de brændes tillige, ſom bleve dræbte med Sigurd. Mere ſkulde jeg tale, hvis jeg ikke var ſaaret; men nu ſagtnes mit Mandedræt og mit Saar aabner ſig; dog talde jeg ſandt! Der blev nu tændt et ſtort Baal, og da det blusſede, blev Sigurd Faſnersbanes Liig lagt derpaa.

Og da Baalet luede, gif Brynhild ud derpaa, og sagde til sine Tærner, at de skulde tage det Guld, som hun havde givet dem. Derpaa opgav hun Nanden og brændte tillige med Sigurd. Saaledes endtes deres Liv.

Gudrun sad en Dag alene i sin Stue og sagde: Bedre var Livet, da jeg eiede Sigurd. Han overgik alle Mænd, som Guld overgaaer Bær, Løget andre Urter, og Hjorten andre Dyr. Men mine Brødre misundte mig en saadan Mand. Høit hvirindskede Grane, da den saae sin Herres Ligg; siden taledes jeg med den, som med et Menneske; men den lod Hovedet synke og vidste, at Sigurd var død. — Derpaa undveeg Gudrun til Skoven; hun hørte trindt om sig Ulvetuden, og ønskede sig heller Døden end Livet.

Gudrun drog langt afsted, til hun kom til Kong Halfs Borg, sad syv Halvaar hos Thora Hakonsdatter i Danmark, og nød stor Ære. Hun indvævede Sigurds Bedrifter i kostelige Tæpper.

Da hendes Moder Grimhild havde opdaget, hvor hun var, taledes hun med sine Sønner, der vare villige til at give Gudrun Guld i Bød for hendes Mand og Søn. De kom med et anseeligt Følge: Langbarder, Franker og Sager, i røde Riortler, førte Brynier, støbte Hjelme, omgiordede med Sværd, og de havde brune Lokker. De bragte gode Gaver til deres Søster, og Gunnar gav hende en svigefuld Drif, der fik hende til at glemme, hvad der var foregaaet. Denne Trylle-

drif var blandet af Søvand og Blod, og paa Hornet vare ristede alsskens Runer, bestrogne med Blod. — Grimhild sagde: Hil være dig, Datter! Jeg vil giøte dig med Kong Atle hin Mægtige. — Gudrun svarede: Ei kan jeg glemme Sigurd, thi han overgik alle Andre. Hin Konge er dig bestemt, vedblev Grimhild, og ingen anden Mand skal du eie. Byd mig ei denne Konge, sagde Gudrun, fra hvem idel Ulykke opstaaer for din Slægt. Men stræffelig Hævn vil ramme ham. — Endelig gav dog Gudrun efter, drog til Kong Atle og holdt Bryllup med ham.

En Nat vaagnede Kong Atle og sagde til Gudrun: Jeg drømte, at jeg blev giennemboret af et Sværd. Gunnar sagde: Det betyder Ild, naar man drømmer om Jern, samt den Daarsskab, at Du anseer dig for tapprere end Andre. — Saaledes forklarede hun flere Drømme, han havde havt. Tiden led frem, og de levede ikke vel sammen. Atle grundede over, hvor alt det meget Guld var, som Sigurd havde eiet. Han formodede, at Gunnar og dennes Broder Høgne glemte det, og besluttede at indbyde dem til Gæstebud. Dronningen, som anede Forræderiet, ristede Runer, tog en Guldring, bandt et Ulvehaar deri og sendte sine Brødre det, for at advare dem. Men Binge, som forestod Sendebudskabet, ristede Runerne om, saa de fik en anden Mening, og sagde til Kongerne, da han kom til dem: Konning Atle ønsker,

at I skulle besøge ham; han vil forunde Eder herlige Gaver og et stort Lehn i sit Rige. Gunnar rystede paa Hovedet, da han var ene med Høgne, og sagde: Hvordan skulle vi forstaae dette Budskab? — Høgne svarede: Det undrede mig, da jeg besaae Atles Gaver, at finde et Ulvehaar knyttet i en Guldring. — Men Winge viste ham siden de forandrede Runer; Drifken ombares hyppigt og Kongerne bleve drukne. Winge sagde: Kong Atle er for svag til at værges sit Rige, hans Sønner ere smaae og uduelige; thi under han Eder bedst at nyde det. — Evende Ting begunstigede Winges Forræderi: at Gunnar var drukken, og at der tilbødes ham saa stort et Rige.

Kostbera, Høgne's Kone, udsandt de forfalskede Runers rette Mening; hun raadte ham, da de vare ene sammen, fra denne Reise, der vilde volde hans Død, og sagde: Jeg drømte, at en strid Ua brød herind, hvorved alle Hallens Soiler oprykkedes. Høgne sagde: Du er tit mismodig; ikke staaer mit Sind til at troe ilde om Nogen, som ei har fortient det. — Jeg drømte, vedblev hun, at dit Sengelagen brændte. Høgne svarede: Vort Klæde ligger her, for at farves, det vil maaskee forbrændes under Farvingen. Jeg saa en Hvidbjørn, vedblev hun. — Det betyder Uveir, sagde Høgne. — En Dren fløi herind, raabte hun, der bestændte os alle med Menneſkeblod. Høgne svarede: Vi

slagte snart stort Dvæg til vor Fornødenhed; det betynder en Dre, naar man drømmer om en Drn. — Dermed endtes Samtalen.

Gunnars Hustru Glaumvør havde lignende Drømme; men det hjalp ikke, de droge afsted. Folket fulgte dem til Skibene, de fleste fraraadte dem Reisen, men forgieves. — Binge sagde: Jeg sværger, at jeg farer med Sandhed, og mig straffe en hoi Galge og alle Hels Rædsler, hvis jeg lyver. — Men han regnede det ikke saa nøie med sine Ord. — De ilte med saa stor Hurtighed, at det Halve af Kiølen gik løs fra Skibet, og de roede med saa svare Nareslag, at Haandfang og Roerbolte brast. — Da de kom i Land, gik de til Borgen, giennem en mørk Skov. De saae en stor Skare bevæbnede Mænd; Borgporten var lukket. Høgne brød Porten op og de rede ind. Binge sagde: Det skulde du heller ladet ugiort! Venter her, mens jeg søger Eder et Galgetræ! — Kong Atle mødte dem med sine Kæmper og raabte: Værer velkomne! Giver mig nu det Guld, som Sigurd eiede, og som derfor tilhører Gudrun. — Gunnar svarede: Aldrig faaer du denne Skat, og tappre Mænd skulle I finde for Eder. — Atle sagde: Længe pønsede jeg paa at berøve Eder Livet og Guldet, og lønne Eders Ridingsværk, da I sveg Eders ædle Svoger. Ham vil jeg hævne. — Der begyndte nu en haard Kamp. Gudrun, som hørte

det, affastede sin Raabe, gif ud, hilste og kyskede sine Brødre. Dette var deres sidste Hilsen. Hun stred ved sine Brødres Side med Sværd i Haand. Der skete stort Mandefald, fire af Kong Atles Brødre dræbtes. Han raabte: Nu er jeg ene tilbage! En Kone havde jeg, vilis og hoimodig, men ei kan jeg nyde Godt af hendes Vilisdom; thi sielden vare vi enige. — Nu fortsattes Kampen, og Udsaldet blev, at alle Giufungernes Mænd omkom. Kong Gunnar blev fangen og sat i Fæder. Høgne stred endnu rasende og fældte tyve af Atles bedste Kæmper, endelig greb man ham. Atle sagde: Skærer nu Hjertet ud af ham, og lad det worde hans Bane! — Høgne raabte: Gier, hvad dig lyfter. Ei vil du finde mit Hjerte rødt. Du maa nu raade. — Det var Atles Hensigt at skrække Gunnar med Høgne's Hjerte, for at han skulde opdage ham, hvor Skatten laa. En Raadgiver sagde: Tag heller Træl- len Hjalles Hjerte! den Ridning har dog fortient Dø- den; men skaan Høgne. — Trællen, som hørte det, streg høit og sagde: det var en Ulykkesdag, da han skulde bort fra sine gode Kaar og Svinevogtning; men de grebe ham og droge Kniven imod ham. — Da viste Høgne sig som Faa, der ere strædt i Livsfare; han bad for Trælens Liv og sagde: han gad ikke høre den Skraalen, det tyktes ham mindre modbydeligt, selv at fremme denne Leeg. — Dog bragte de først Gunnar Træl- lens Hjerte, der skælvede meget. De sagde, at det var Høgne's, og at det skulde gaae Gunnar ligesaa, hvis han

ikke vilde sige dem, hvor Guldets var giemt. Gunnar svarede: Her skielver et Trællehierte; det har aldrig ban-
ket i Høgne den Modiges Barm. — Da toge de Høgne
Hierte og bragte ham; og saa stor var Høgne's Stand-
haftighed, at han lode, da han taalte denne Qual.
Da Gunnar saae Hiertet, sagde han: Nu bæver det lidet,
men mindre medens det slog i hans Bryst. Ligesom
vi nu lade vort Liv, saa skal du, Utle! engang lade
dit. Nu veed jeg ene, hvor Guldets er; ei kan Høgne
sige dig det. Jeg bar endnu Tvivl i Sindet, medens vi
begge levede; men nu staaer det alene i min Vold.
Nu skal Rhinen raade Guldets, før Hunnerne skulle
bære det paa Hænderne. Kong Gunnar blev da sat i
en Dremegaard, og hans Hænder bleve fastbundne. Gud-
run sendte ham en Harpe; han viste sin store Kunst,
og slog Strængene med Tærne, saa skiont som en An-
den spiller med Hænderne; hvorved alle Dremene sov
ind, undtagen en stor og skræffelig Ogle, der stak ham
i Hiertet og voldte hans Død.

Gudrun gjorde Urvesl *) efter sine Brødre, og
Utle efter sine faldne Kæmper, med stor Pragt. Nu
tænkte hun paa Hævn; om Aftenen greb hun sine og
Kong Utles Børn, som løb og legede ved Bækken.

*) Urvesl, en Mindefest.

Drengene bleve forfærdede og spurgte, hvad de skulde?
 — Spørger ikke derom! dræbe vil jeg Eder begge,
 sagde hun. Det gjorde hun, og tilberedte Kongen et
 gyseligt Maaltid. — Da Kongen fik Alt at vide, sagde
 han: Værre har du handlet, end nogensinde skeet er.
 Fortient havde du at stenes ihjel. — Kort derefter kaldte
 Gudrun Hognes Søn Rislung til Hielp; de overfaldt
 begge Atle og giennemboiede ham med et Sværd. Atle
 sagde: Ei behøver man at forbinde mig; men behand-
 ler mig sommeligt, og stræder mit Liig hæderligt til
 Jord. — Hun svarede: Det skal jeg efter-
 komme, lade dig giøre en hæderlig Steenkiste, svøbe
 dig i fagre Lagen og sørge for enhver Fornodenhed. —
 Da han var død, lod hun sætte Ild paa Hallen, og
 Hoffinderne, der ikke vilde indebrændes, sloge hverandre
 ihjel. Gudrun onskede ei at overleve deene Gierning,
 men hendes Tiime var endnu ikke kommen. — Vols-
 fungerne og Glufungerne have været de heltemos-
 digste, vældigste Mænd; saa fortælles det i alle
 Oldtidsqvad. Paa denne Viis og efter disse Begiven-
 heder blev Ulfreden stillet.

Belent Smed og hans Søn Vigda.

Disse Fortællinger ere uddragne af Vilkina Saga, skreven i en langt senere Tid, end de foregaaende Sagaer, hvorom ogsaa hele Foretællingsmaaden vidner. Vilkinasaga ligner de Ridderbøger, som fandtes i Don Quixotes Bibliothek; den er fuld af overdrevne, usammenhængende, for det mæste aandløse Eventyr, paa enkelte Undtagelser nær. Fortællingen om Belent og hans Søn er een af disse. Den grunder sig paa ældgamle nordiske Sagn. Alt i den ældste Edda findes en Sang om Bau/under eller Belent. Foruden Helten, var i Oldtiden især to Slags Folk agtede: Den, der forevige hans Bedrifter, og Den, der skaffede ham gode Vaaben til at udføre Bedrifterne med. Det vil sige: Skialden og Vaabensmeden. — I dette Smedesagn finde vi Træk af den ældste nordiske Kunst. Slige forekomme hyppigt i gamle Sagn, f. Ex. i Fortællingen om Olaf Paa, og flere Steder i Olaf den Helliges Saga. — Belent bruger ikke selv sine Vaaben. Kong Nidung lader hans Fodder lemlæste. Det er mærkværdigt, at den græske og romerske Smedegud Vulkanus ogsaa var halt og slet tilbeens. Men Sagnet om Vulkan og Belent ligne hinanden ellers forliden, til at man skulde troe, at en Fabel af den græske Mythologie var bragt til Norden af Væringerne fra Miklagard, (nordiske Helte fra Constantinopel.) — Der ligger noget Na-

turligt i den Forestilling, at Folk, som sidde meget stille og kun bruge Hænder og Arme, blive plumpe, stive og mindre stærke og smidige i Been og Fødder, end Jægeren og Krigsmanden. At de kunne gjøre sig Binger istedet for Been, hentyder til at Kunst bøder paa Natur; dette Træk behøver heller ei at være laant fra Fabelen om Dædalus. — Ligesom vi nu først her i Belents Saga see Baabnene blive til, saa see vi dem i Vigdas Saga blive brugte, af den raske unge Helt, der i Kæmpeviserne kaldes Bidrik Berlandsen. — Ved Didrik af Bern forstaaes Kong Theodorik, Ostgothernes Konge, og ved Bern forstaaes Verona, en Stad i Italien. Det siirtende Aarhundredes Ridderromanfrivere blandte Gottherkes Bedrifter i det 5te og 6te Aarhundrede vilkaarligt med Normannernes i det 9de 10de og 11te.

Belent.

Kong Wilkin foer engang paa Vifing. Han gif i Land op i en Skov og fandt der en fager Dvinde, som modtog ham fiærligt. Men det var en Havfrue, der i Søen er et Uhyre, men paa Landet seer ud som en Dvinde. Da Kongen vilde seile bort, kom Havfruen op ved Bagstraynen og slyngte sig saa fast til Roret, at Skibet stod. Hun slap Skibet igien paa Kongens Bøn; men et halvt Aar derefter kom hun til ham og sagde: hun var med hans Barn. Hun fødte siden et Evendbarn, som blev kaldet Wade, blev en Rise og slægtede mere sin Moder paa end andre Menneſker.

Han var vredsladen, Faderen elskede ham ikke meget, men gav ham dog tolv Gaarde i Siælland, inden han døde. Bade Nise fik en Søn, der hed Belent. Da denne var ni Vintre gammel, vilde Faderen, at han skulde bestemme sig til hvilkensomhelst Idræt. Han spurgte, hvor der boede tvende Dværge i et Bierg. De vare bedre Smede end andre Menneſker. Af Jern gjorde de alſkens Sværd, Brynier og Hjelme, af Guld og Sølvs alleſlags Klenodier. Nu tog Bade Nise sin Søn og kom til Grønsund, og da der intet Skib var, tog han Drengen paa Skuldrene og vadede over med ham, ſkiøndt der var ni Alen dybt. Dværgene toge mod Svenden og lovede i et Aar at lære ham deres Kunſter, hvorfor Bade igien lovede dem en Mark Guld. Belent lærte med ſtort Nemme, og Dværgene fik ham ſaa fiær, at da Faderen kom at hente ham, tilbød de Bade en Mark Guld, hvis de maatte beholde ham et Aar endnu. Bade fandt ſig deri; men ſiden fortrød det dem, og de gjorde den Betingelſe, at hvis Bade ikke hentede ſin Søn paa en beſtemt Dag, da ſkulde de have Lov til at hugge Hovedet af Belent. Bade Nise ſtaf ſit Sværd ned i et Riisfiær, derpaa ſagde han hemmeligt til Belent: Hvis jeg ikke kommer til rette Tid, da tag dette Sværd og værg dig mandeligt! Det er bedre, end blive myrdet af tvende Dværge.

Belent gif nu ind i Bierget med Dværgene, og lærte eengang ſaa meget ſom før. Dværgene miſundte

ham hans Klogt, men haabede, at han ikke længe skulde høste Frugt deraf.

Bade Rife kom til den bestemte Tid, men fandt Bierget lukket. Han besluttede at blive der, i hvad der saa hændtes. Men modig af Reisen sov han ind, og snorkede saa høit, at man kunde høre det langt borte. Da opstod der et Jordskiælv, som forårsagede et Fjeldskred med meget Vand, Skov og Steen. Og maatte Bade paa den Maade miste sit Liv.

Paa Stevnedagen søgte Dværgene efter Bade Rife, men fandt ham ikke. Velent fulgte dem ogsaa og søgte; da saae han Sværdfæstet rage frem af Jorden. Han tænkte: Hvi skulde jeg nu vælge mig det, som værst var? — I det samme blev han Dværgene vaer, der stode paa Bierget og saae sig om. Han løb dem da, med Sværdet under Kiortelflignen, ind paa Livet, og gav dem Banesaar. Derpaa gik han ind i Bierget, belæssede deres Hest med dyrebare Klenodier og vendte hjem til Danmark. Da han havde reist i trende Dage, kom han til Biseraa, hvor han udhulede et Træ og gjorde sig deraf et Fartoi, hvori han med sit Liggendefæ drev til Danmark. Han havde lukket vel for sig overalt, og sat Glar i Glukkerne, saa han kunde see, hvor han laa; Mad og Drikke havde han med; men det saae for Andre ud, som om Bullen var heil.

Kong Ridung herskede paa den Tid i Thyland i Thiodi (Thy). Engang da hans Fiskere vilde drage Nettet op, var det saa tungt, at de knap orkede Draget, og funde en stor Trælbul deri. De mærkede den var huul, og formodede, der maatte være Liggendefæ deri, da den var saavel tættet. Kongen bød, at den skulde sonderhugges; da bad Belent dem standse og raabte: at der var Mand i Bulen. Men de troede Fanden selv var i Træet og løbe deres Wei. Da lukkede Belent op, treen frem for Kongen og sagde: Jeg er Mand, Herre, ingen Trolld. Giv mig Sikkerhed paa Liv og Gods, saa vil jeg tiene Jer. — Kongen saae nu, det var en udlændsker Mand, skiondt kommen did paa en underlig Maade, og gav ham Fred. Belent nedgrov hemmeligt sit Værktøi og Gods; det saae en af Kongens Mænd, som hed Reigin. Fra nu af var Belent i Kongens Tieneste, og holdtes for en høviss Svend. Han skulde bevare tre Knive, som laae for Kongen, naar han sad tilbords. Een Dag, da Belent i Søen vilde toe Kongens Knive, faldt den bedste ud i Vandet, og han kunde ikke faae den igien. Belent var bedrøvet tilmode. Han tænkte: Ikke vil det tykkes Kongen, at Kniven er tabt, skiondt jeg kun havde faa lidet at passe. — Der var en Smed ved Kong Ridungs Hof, som hed Amilias, han hamrede Kongen alt hvad der af Jern kunde gøres. Belent satte sig til at smedde i hans Eise, mens han var tilbords med sine Svende, og gjorde en Kniv, lig den, der var tabt. Derpaa hamrede han en Spig med tre

Rygge, og lagde den paa Ambolsten. Amiliaas undrede sig, da han kom i Værkstedet; thi Ingen vedkiendte sig den, og saae man ikke sliig Spig, hverken før eller siden. Belent stod nu igien bag Kongens Stol, og lod sig ikke mærke med Noget. Da Kongen vilde spise, rakte Belent ham sine Knive. Kongen vilde sfiære et Brød sender; men Kniven giennemskar ei blot Brødet, men saa meget af Bordet, som den vedkom. Kongen fandt det underligt, at dette Jern monne være saa hvast, og sagde til Belent: Hvo har gjort denne Kniv? Belent svarede: Hvo andre end Amiliaas, der smedder alt hvad I bruger? — Amiliaas, som var tilstede, bejaede Belents Ord. Kongen sagde: Aldrig smeddede du saa god en Kniv. Derpaa vendte han sig til Belent og spurgte: Har du ikke gjort den? — Belent svarede: Saa maa være, som Amiliaas siger, Herre! han har smeddet den. Kongen raabte: Du taler ikke sandt, men hvis du lyver, skal du have min Brede. — Belent svarede: Ederis Brede vil jeg ikke have, hvis jeg selv maa raade; og fortalte nu, hvad der var skeet. Kongen sagde: Det vidste jeg nok, at Amiliaas ikke havde gjort den Kniv. — Nu kunde Amiliaas ikke længer tie, men meldte: Kan vel være, Herre! at Belent har smeddet denne Kniv, men ikke tiltroer jeg mig mindre Kløgt end han; og vil jeg kappe med ham i Kunst, før jeg viger ham. — Belent svarede: Liden fun er min Kløgt, dog vover jeg vel at kappe med dig. Gjør du eet Arbeid, jeg vil gjøre et Andet; og kommer det da an paa, Hvis der er bedst.

Amiliaſ ſagde: Derom vil jeg vædde! — Belent ſvarede: Ikke har jeg meget Gods, dog vil jeg ſætte Noget imod hvad dig ſynes. — Amiliaſ ſagde: Har du intet Gods, ſaa ſæt dit Hoved paa Spil! Jeg ſætter mit derimod; ſaa hugger den ſin Vederparts Hoved af, ſom klogtigſt er. — Belent ſvarede: Sæt ſaameget paa Spil, ſom du vil, og gjør hvad du kan beſt. Endda, hvad vil du ſmedde, og Hvo ſkal være vor Voldgiſt? — Amiliaſ ſagde: Giør du et Sværd! jeg vil giøre Hielm, Brynie og Brynhofet. Hviſ nu dit Sværd bider i diſſe Vaaben, ſaa at det ſfiæmmer mig noget, da ſkal du aſfhugge mit Hoved; hviſ ikke, aſfhugger jeg dit. Og maa det Alt være færdigt inden et Aar. — Belent ſvarede: Der med er jeg tilfreds. — Og paa den Maade ſtadfæſtedeſ det, at Kongen gif i Borgen for Belent, og tvende Hirdmænd for Amiliaſ. — Amiliaſ ſkyndte ſig nu til ſin Eſſe og ſmeddede af alle Kræfter fra Morgen til Aften, med alle ſine Svende. Men Belent ſtod hver Dag ved Kongens Bord, ſom om han intet havde at beſtille. Saaledes gif et halvt Aar hen.

Da nu Kongen en Dag ſpurgte Belent, om han ikke ſnart vilde løſe ſit Væddemaal? bad Belent ham om at lade bygge en Eſſe, ſom han kunde arbeide i. Da Eſſen var bygget, gif Belent hen at hente ſit Værktøi og Liggendefæ. Da fandt han Bullen opbrudt og

Alting bortstjaalet. Dette tyktes han ilde om, og kom
 han nu i Hu, at en Mand havde seet, hvor han glemte
 sit Tøi. Denne maatte have taget det; men Belent
 vidste ikke hans Navn. Kongen, som hørte Belents
 Klage, spurgte, om han kiendte Manden? Belent
 svarede: Herre! kiende gjør jeg ham, men jeg veed ikke
 hans Navn. — Kongen lod nu stævne Thing og bød
 hver Mand komme. Belent gik omkring og søgte, men
 fandt ham ikke. Nu blev Kongen vred og sagde: Slut-
 tes burde dine Fødder i tunge Boiler, og mindre duer
 du vist til, end jeg troede. Har jeg nu stævnet Thing
 sammen for din Skyld, og er her kommen hver Mand
 i mit Rige. Maatte da ogsaa Den være her, som du
 bilder dig ind at have taget dit Tøi. Men du kiender
 ham ikke. Vist er du en Daare, og daarligt var det
 af mig, at gaae i Borgen for dig. — Gik saa Kongen
 fortørnet bort. Men ilde tyktes det Belent, baade at
 have mistet Kongens Venskab og sit Guld og Værktøi.
 Og nogentid derefter, da begyndte han at smedde et
 Billed i Mandens Lignelse, med Haar paa Hovedet.
 Dette malede han og gjorde Klæder til, og dannede det
 i alting som en Mand. Derpaa gik Belent en Aften
 hen i Kongens Sal og satte Billedet i en Krog, hvor
 Kongen skulde forbi til sit Kammer. Men siden gik
 Belent hen i Hallen og tiente som andre Evende.
 Nu vilde Kongen gaae bort med sine Mænd, og da bar
 Belent en Kiærte for Kongen. — Som nu Kongen kom
 i Salen, fløttede han til høire Haand, taledede til Bille-

det og sagde: Hil dig og velkommen, min gode Ven Reigin! Hvi stander du der saa ene? Naar kom du? Hvordan har du udført det Verinde, jeg sendte dig i til Sverrig? — Da meldte Belent: Herre! saare hof- færdig maa denne Mand være, og neppe vil han svare Eder; thi jeg gjorde dette Billed efter min Hukommelse; og saa hedder Manden, som tog mit Værktøi og mit Guld. — Da loe Kongen og sagde: Ikke var der Haab om, at du skulde finde ham her; jeg sendte ham til Sverrig i et vigtigt Verinde. Men vist est du en klog Mand og listig. Og en god Mand est du. Nu faaer du vel tilbage dit Værktøi og Liggendefæ. Og godt skal jeg gjøre de onde Ord, jeg sagde dig. —

Da Reigin kom hjem, og Kongen spurgte, om han havde taget Belents Eiendomme, svarede han: han havde kun sfiult dem for Spøg. — Belent fik atter sit Guds; men stod endnu daglig bag Kongens Stol; og lakkede saaledes endnu fire Maaneder hen.

Belent gif nu hen i sin Esse og smeddede et Sværd i syv Dage. Paa den syvende Dag kom Kongen til ham, og var da et Sværd færdigt, hvis Lige han aldrig havde seet. Nu gif Belent med Kongen til en Na, der tog han et Toug, en Fod tykt, kastede det i Naen, lod det drive med Strømmen og satte Sværdsæggen mod Touget. Drev da Touget mod Sværdet og Eggen

skar Louget sønder. Kongen sagde: Det er et godt Sværd! — Belent svarede: Godt er det, og bedre skal det vorde. — Han skyndte sig nu til sin Eesse, tog en Fiil og filedes Sværdet i lutter Spaaner. Derpaa tog han Spaanerne, blandte dem med Meel og Mælk, og gav Færkræ, der havde sultet i tre Dage, Deigen at æde. Siden kom han Fuglenes Skarn i Eessen, rensede det fine Jern fra Slakkerne og gjorde et Sværd. Dette var mindre end det første, og han arbejdede derpaa i tretten Dage. Da det var færdigt, kom Kongen, tog Sværdet i Haand, og tyftes, det var det fagreste, han havde seet. Da meldte Belent ved Maen: Herre! Dette er et godt Sværd; og dog skal det bedre vorde; skændt I seer, det overflækker tvende Loug, der drive mod Strømmen. — Han gik hjem, filede Sværdet atter i Spaaner, og gjorde ligesom sidst. Efter tre Ugers Forløb havde han dannet et blankt Sværd, indlagt med Guld og Hialtet fagert. Belent gjorde nu atter Proven med tre Loug, som det overskar. Kongen raabte: Om man end søgte i hele Verden, fandt man ikke saa godt et Sværd. Det vil jeg eie og stride dermed mod mine Fiender. — Belent svarede: Dette Sværd under jeg ingen Anden end Eder, Herre! hvis det ellers duer noget. Men først vil jeg giøre Balg og Giord dertil, og saa flye Eder det. — Kongen var dermed tilfreds; men Belent smeddede et Sværd, saa ligt hint, at ingen Mand kunde stille dem ad. Derpaa kastede han det gode Sværd under Balgen og sagde: Lig du der, Mimming! Hvo

veed, hvortil du kan bruges, inden Alt er endt. — Han holdt nu op at smedde og stod daglig igien ved Kongens Bord.

Paa Stærnedagen spændte Amilias sig aarle om Morgenens i sine Brynhoser og gik ud paa Torvet, for at lade sig see. Da sagde Alle, at de aldrig havde seet saa gode Jernklæder. Siden op ad Dagen spændte han sig i sin Brynie, som var rummelig og sild, og alting tvegiort. Han gik til Kongens Bord, og Ingen tyktes nogentid at have seet bedre Baaben. Her satte han sin Hielm paa Hovedet, som var stor, blank og tyk. Kongen syntes vel om disse Baaben. Da Kongen var mæt og Bordene borttagne, gik Amilias ud paa Pladsen og satte sig paa en Stol. Da gik Kongen did med sine Mænd, og med dem Belent; og sagde Amilias sig at være færdig at løse Bæddemaalet. Nu hentede Belent Mimmung i Efsen, og traadte igien for Kongen med draget Sværd. Derpaa gik han bag Stolen, hvor Amilias sad, hug Sværdsæggen i Hielmen, og spurgte, om han mærkede det? Amilias svarede: Hug af al Magt, hvis det skal nytte! — Da krystede Belent Sværdet og hug til, saa at sønder gik Hielmen, Hovedet, Brynien og Bugen lige til Beltestedet; og spurgte derpaa: om han mærkede, det veed? — Amilias svarede: det kom ham for, som om koldt Vand var faret ham igiennem Bugen. — Belent sagde: Kryst dig! saa kan du bedre mærke det. Nu krystede han sig; faldt da hver Halvdeel ned af Stolen til sin Side, og

endte Amilias saaledes sit Liv. Da meldte mange Mænd, at ofte naar et Menneske hovmoder sig aller-
meest, kan han allersnarest falde. — Kongen forlangte
Sværdet, men Belent svarede: Tillad først, Herre!
at jeg ogsaa henter dig Balgen og Giorderemmen, som
ligger i Eßsen. — Derpaa skyndte han sig hjem, byttede
Sværdene, og bragte Kongen det Andet. Ridung ind-
bildte sig nu, at eie et Klenodie, hvis Lige ikke fandtes
paa den hele Jord. Men Belent blev berømmelig for
sin Kunst overalt, ja selv hos Børringerne i Mik-
lagard.

Nogen Tid derefter drog Ridung i Kamp mod sine
Fiender med en stor Hær; men om Qvelden, da Fel-
tene vare opslaaede, mærkede Kongen, at han havde
glemt sin Seiersteen. Da han nu mistroivlede om at
vinde Seier uden den, sammenkaldte han sin Hær, og
lovede Den, som kunde hente ham Seierstenen, Halv-
delen af hans Rige og hans Datter tilægte. Men Ingen
trofede sig til at vove denne Færd i saa kort Tid, uden
Belent. Han satte sig paa Kongens bedste Hest Ekem-
ming, der var af det gode Stod, som Etudas den
Gamle havde eiet. Denne Hest var snar som en Fugl,
stor og fager. Belent fuldendte lykkeligt sit Verinde;
han brugte kun een Dag til den Reise, som Kongen
havde brugt fem Dage til. Men paa Tilbageveien

mødte han Kongens Drost med Følge, som spurgte ham om Udfaldet. Da Drosten hørte, at Belent havde Seierstenen med, sagde han: Min gode Ven! du est en udmærket Mand. Giv mig nu Seierstenen, saa vil jeg sige, jeg selv har hentet den; men dig giver jeg saameget Sølv og Guld, som du vil. — Belent svarede: Det stod til dig selv at prøve denne Færd; men ikke slipper jeg nu Stenen, da sliig Belønning er udsat derfor. Drosten sagde: Saabelig est du, at du bilder dig ind at faae Kongens Datter, uselig Emed, som du est, da dog de, som ere af hoi Byrd her i Landet, ikke have faaet hende. — Belent svarede: Faaer jeg end ikke hans Datter, vil det dog rygtes over alle Lande, at jeg har hentet Seierstenen til Konning Ridung. — Da Drosten ikke kunde faae den med det Gode, vilde han tage den med det Onde, og styrtede ind paa Belent med sin Flok. Men Belent dræbte dem alle med Sværdet Mimmung, kom til Kongen, bragte ham Stenen og fortalte ham sin Færd. — Da sagde Kongen: Hav derfor stor Utaf, at du dræbte min bedste Ven og kiereste Tiener. Skynd dig bort, og kom aldrig tiere for mine Dine! Hvis ikke, lader jeg dig hænge, som den værste Tyv. — Belent svarede: Elig Marsag til Misnoie søger du nu imod mig, Konge! for at flette vort Mellemværende; hvilket vist ikke hver Mand vil billige, fast det ikke er mig selv saameget om at giøre.

Gik Belent da fra Kongen med Vanhader; men Ridung slog Fienden og drog tilbage med Seier.

Belent tænkte paa at hævne sig; thi drog han hemmeligt til Kongens Gaard, begav sig formummet ind i Etegerfet og gav sig ud for en Riddemester. Men da Maden blev baaret frem, skar Kongens Datter i Rødet med en Kniv, som havde den Egenskab at flinge, naar der var Svig i Maden. Den flang Kongen blev meget forbittret, lod lede efter Gierningsmanden, men fandt ham ikke. Belent sneg sig siden til Bordet, tog Kniven bort og lagde en anden istedet. Derpaa blandede han slige Ting i en søkker Ret, der skulde sættes for Kongens Datter, at naar hun aad deraf, kunde hun ikke leve, hvis hun ikke fik Belent til Mand. Da hun nu igien skulde spise, skar hun først med Kniven, men den sang ikke. Det tyktes hende underligt. Hun prøvede med at stikke i et Stykke raat Rødt; men Kniven sang endnu ikke. Nu mærker jeg Svigen, sagde hun til sin Fader; Kniven er forbyttet. Kongen saae paa den og sagde: Kniv, som denne, kan Ingen smedde uden Belent. Og det bekræftede Enhver, som var tilstede. Lod da Kongen lede efter ham; man fandt ham i Etegerfet og bragte ham. Ridung sagde: Du vilde svige min Datter; det skal du selv undgielde; dog skal du ikke miste dit Liv for din Tueligheds Skyld. — Derpaa lod Kongen sonderstikke Senerne paa hans Fodder, saavel

dem, der ligge fremmest paa Benet op imod Knæet, som dem ved Bristen og over Benet ved Haserne; og vare siden begge hans Been unyttige til at gaae paa. Derpaa lod Kongen giøre en Esse, og der blev Belent baaret ind, og maatte smedde Guld og Sølv for Kongen, samt alt Malm, som hamres kunde. — Paa den Tid kom hin unge Eigil, Belents Broder, til Nidungs Gaard; thi Nidung havde sendt Bud efter ham. Han var fager fremfor alle Mænd, og den bedste Bueskytte.

Nu hændte det sig engang, da Kongens Datter gik i sin Urtegaard med sine Møder, at hendes bedste Guld- ring brast istykker. Hun turde ikke sige det til sine Forældre, og spurgte en af Møerne, hvad hun skulde giøre? Møen lovede at gaae til Belent med Ringen. Hun gjorde saa, men han svarede: Ikke ønsker jeg at takkes dig; men hvis din Jomfru selv kommer, da gjør jeg, hvad mig tykkes.

Kongens Datter gik selv til Esen og bad ham bøde paa Ringen. Men Belent sagde: at først vilde han Andet smedde; slog Døren i, favnede Kongens Datter, og bødede siden paa Ringen, førend de skiltes ad. Ringen blev meget bedre, end før den var brudt; men med hvad der var skeet, taug de begge.

En Dag gif Kongens Sønner til Belents Eſſe, og bade ham ſmedde dem Pile til deres Buer. Belent ſagde: Jeg tør Intet giøre, uden Eders Faders Villadelfe; dog vil jeg opfyldte Eders Begiæring, hvis I opfyldte min. — Han vilde, de ſkulde gaae baglænds til hans Eſſe, naar Eneen var nyfalden. Evendene brøde ſig lidet om, enten de ginge baglænds eller forlænds. De kom ſaaledes til ham en Morgen før Solens Opgang og bade ham ſmedde. Belent ſlog Døren ilaas, dræbte dem begge, og kaſtede dem under ſine Bælge i en dyb Grav. Da man ſøvnede Kongens Sønner, blev der ſøgt overalt, ogſaa hos Belent. Han ſagde: de havde været der, men vare gaaede ſtrag igien. Da man kiendte dette paa Fodsporene i Eneen, var der Ingen ſom miſtænkte Belent. Kongen lod lede mange Dage, og troede tilſidſt, at vilde Dyr havde ſenderretvet hans Sønner i Skoven.

Belent tænkte nu atter paa at hævne ſig, da han ikke manglede Grumhed. Han ſkilte alt Kiødet fra Benene, fattede Sønnernes Hierneskaller i Guld og Søl, og gjorde ſkionne ſkaaler deraf. Af nogle Been dannede han Knivſkafter, af andre Fløiter, Røgler og Lyſteſtænger: ſtore Klenodier, hvis de ikke havde været giorte med ſaa ſtor Liſt og Ewig. Diſſe Herligheder ſendte han Kongen, ſom havde dem paa Bordet, naar rige velbyrdige Mænd gjæſtede ham.

Saaledes havde Belent høynet sin Banære; thi Kongen holdt sit Maaltid med sine Sønners Been, hans Datter var frugtsommelig. Nu fundes hun og Belent og taledes sammen. Blev da blandt Andet sagt: at Belent vilde ikke have anden Hustru, end Kongens Datter, og hun ingen anden Mand, end Belent. Belent sagde, at hvis hun fødte en Søn, skulde hun sige denne, at hans Fader havde gjort ham Baaben og gienit dem i Eßsen, hvor Vandet gif ind men Vinden ud. Det var der hvor han hærkede Fern. Derpaa skiltes de ad. Nogentid derefter bad Belent sin Broder Eigil at skaffe ham allehaande Fjær, store og smaae. Eigil skød Fugle og bragte ham. Nu gjorde Belent sig en Fjæderham, der saae ud som Hammen af en Gris, eller af den Fugl Struds. Belent bad Eigil drage den paa, for at forsøge om den duede. Eigil spurgte: Hvordan skal jeg have mig i Veiret? — Belent svarede: Du skal have dig mod Vinden, flyve skal du baade høit og langt, og sætte dig med Vinden. — Da foer Eigil op i Luften, som den flinkeste Fugl; men da han vilde sætte sig, styrtede han til Jorden, saa det dundrede i Lindingerne. — Da spurgte Belent: Siig mig, Broder! om denne Ham duer noget? — Eigil svarede: Harde den været saa god at sætte sig i, som at flyve i, da havde du aldrig seet mig meer. Belent steg nu selv i Fjæderhammen, flet ud, satte sig paa Taget og raabte: Jeg tænkte det nok! derfor sagde jeg dig, at du skulde dale med Vinden. Men alle Fugle

dale mod Winden. Hør nu min Beslutning! Jeg vil flyve hjem, men først tale med Kong Ridung. Hvis han nu byder dig at skyde efter mig, saa skyd under min venstre Arm! der har jeg bundet en Blære, som er fyldt med Ridungs Sønners Blod. Jeg veed vel, du kan skyde uden at skade mig, hvis du ellers agter vort Frændskab.

Kongen gif just til sin Hal med sine Mænd, og da han saa Belent sidde paa det høieste Tag i Kongsgaarden, sagde han: Est du nu Fugl, Belent? — Belent svarede: Herre! snart er jeg Fugl og snart er jeg Mand; og vil jeg nu flyve bort, saa du aldrig faaer mig i din Bold. Da du var bestrædt i Nød, og jeg hialp dig, vilde du give mig din Datter og Halvparten af dit Rige. Siden overskar du Senerne paa begge mine Fodder, derfor dræbte jeg begge dine Søner; derom vidne dine Drifkekar og dit bedste Bordtoi, hvortil jeg brugte deres Hiernesfaller og Been. Desuden er din Datter frugtsommelig; og det voldte jeg.

Derpaa fløi Belent høit op i Luften. Da sagde Ridung: Du unge Eigil! skyd Belent! — Eigil svarede: Ikke vil jeg gjøre saa ved min Broder. — Da sagde Ridung, at Eigil skulde times Døden, hvis han ikke skød. Eigil lagde nu Piiil paa Streng og skød ind under Belents venstre Arm, saa at Blodet faldt til Jorden. Da troede Kongen og alle hans Mænd, at det monne være Belents Bane. Men Belent fløi hjem

til sine Gaarde, som hans Fader, Både Rife, havde eiet. Kong Ridung blev kort derefter syg og døde.

Vigda.

Kong Ridungs Datter fødte et Evendbarn, som blev kaldet Vigda. Ridungs ældste Søn tog Riget efter ham. Belent sendte Bud til ham for at faae Fred, hvilken han fik. Han hentede selv de Vaaben, han havde smeddet til sin Søn, og tog ham hjem med.

Da Vigda var tolv Vintre gammel, var han alt stor, stærk og fager. Belent spurgte, om han vilde besidde saameget Kunstfærdighed, som han selv kunde lære ham? men Vigda svarede: For min Mødreæts Skyld beder jeg Gud, at min Haand aldrig maa komme paa Hammerskæftet eller Ildtangen. — Hvad skal da forskaffe dig Foden og Klæder? spurgte Belent. Vigda svarede: En vælig Hest, stærkt Spyd, nyt Skjold, haard Hielm, hvid Brynie, hæderlig Hovding. Jeg vil ride til Kong Didrik af Bern. — Belent raadte ham heller at kæmpe mod en frygtelig Rife, for at vinde Kongen af Sverriges Datter; men Vigda vilde ikke drage paa Eventyr for en Dvendes Skyld.

Faderen gav ham nu de herligste Vaaben. Brynz

hoserne tykke, blanke og velsmeddede; en Brynie som skinnende Sol, haard som Staal; dernæst Sværdet Mimmung, det bedste i Verden. Wigda satte paa sit Hoved en Hielm af det haardeste Staal, besat med store Nagler, tyk og dog bøielig; den var mærket med den Orm, som hedder Slange, og var lueforgylt. Skjoldet var saa tykt og tungt, at neppe en almindelig Mand kunde løfte det med een Haand; det var hvidt, med en rød Hammer og Tang deri, fordi hans Fader var Smed; ovenover tydede trende Karfunkelstene paa Mødreættens. I Sædlen af Elfenbeen var ridset en Ogle. — Wigda tog Alfbed med sin Moder, som gav ham tre Mark Guld og en Fingerring. Welent græd, da han sagde Wigda Farvel, og han kysede sin Fader. Da Svenden tog sit Spyd og svang sig op paa Hesten, uden at bruge Stigboilen, smilte Welent og gav ham mange gode Raad med paa Veien.

Wigda reed langt bort, giennem tykke, ubeboede Skove. Han kom endelig til en stor Na, som hed Edisaa, bandt sin Hest ved et Træ, afdrog sin Rustning og søgte Badestedet; men Vandet var saa høit, at kun hans Hoved ragede frem. — Da kom Kong Didriks Riddere Hildebrand, Heimer og Hornbøge ridende did. De troede, Wigda var Dværgen Alfving, hvilken havde smeddet Sværdet Nagelring til Kong Didrik. — Nu ville vi see at faae fat paa ham, sagde Hildebrand, saa skal han love os et ligesaa godt Arbeide, for at løse sig.

Vigda sprang op fra Aaen, ni Fod i eet Spring. Hvo est du? spurgte Hildebrand. — Est du en bold Kæmpe, svarede Vigda, hvi spørger du da nogen Mand om Eligt? Lad mig først klæde mig paa, saa skal du høre, hvo jeg er. — Jeg er en dansk Mand, sagde han, da han var vaabenklædt og sad paa sin Hest; mit Navn er Vigda, min Fader hedder Belent, min Moder er Kong Ridungs Datter. Jeg vil besøge Kong Didrik af Bern, for at prøve hans Manddom og hvor gode hans Vaaben ere. — Da Hildebrand saae, at Vigda var stor og drabelig uden Lige, meente han, det vilde worde en farlig Prøve for Kong Didrik; dog lod han sig ikke mærke dermed, men sagde: Det er vel, her kommer en Helt engang, der kan stække Didriks Overmod. — De trende Riddere gave sig fremmede Navne og indginge Staldbroderskab med Vigda.

De rede nu hen imod Bern, indtil Weien deelte sig. Her ere to Weie til Bern, sagde Hildebrand, den ene lang og slet, den anden kort og god; men der maae vi over en Aa, over en Bro med et Kastel, hvor tols Røvere boe. Der maa vi give vore Heste og Vaaben i Told, og endda være glade, hvis vi slippe med Liv og Lemmer.

Vigda sagde: Lader os ride den korteste Wei! Jeg vil drage hen og tale med dem. De vise vel Gæstfrihed mod en Udlænding. Hvis det lykkes mig, kommer jeg strax tilbage. — Da Røverne saae ham komme, sagde Grammaleif: Der kommer en Mand med et stort Skjold; det

vil jeg have; deler I hans øvrige Baaben mellem Jer! — Studfas sagde: Han har et godt Sværd, det vil jeg eie. Trælla valgte hans Brynie, Sigstaf hans Hielm. Den Femte tilegnede sig hans Hest, den Siecte hans Klæder, den Syvende hans Brynhoser, den Ottende hans Penge, den Niende hans høire Haand, den Tiende hans høire Fod. Da raabte den Ellefte: Jeg tager hans Hoved. — Nei, svarede Studfas, dræbes skal han ei; thi kun lidet Godt har han tilbage, naar han har mistet Det, som I alt have skiftet mellem Eder. —

Nu kom Vigda og raabte: Velkomne, tapprø Kæmper! — Ei skulde du kalde os velkomne, sagde Trælla; thi du maa her lade dit Skjold, dit Sværd og øvrige Baaben, din Hest og Klæder, din høire Haand, din høire Fod; og takke os til, at du slap med Livet. — Hvis jeg lader mit Skjold her, svarede Vigda, hvad vil min Fader velent da sige, naar jeg vender tilbage til Danmark? Og giver jeg Eder mit Sværd, hvormed skal jeg da værgе mig siden mod Didrik, naar jeg træffer ham? — Trælla angreb Vigda; men denne fløvede hans Skulder og Bryst med Minning, saa let, at det kom stor Skræk over de andre Røvere. De syv maatte bide i Græsset, de øvrige flyede.

Vigda spiste og drak nu med sine Staldbrodre, der kom til ham, da Striden var forbi. De bleve i Kastellet om Natten. Hildebrand tænkte meget paa Vigdas Mandhaftighed, hvor gode hans Baaben vare, især

Swærdet, som vilde give Didrik nok at bestille, hvis det kom til Kamp imellem dem; thi stod han op om Natten, drog Wigdas Sværd ud af Skeden og stak sit Eget istedet.

Næste Morgen droge de videre, efter at Wigda først havde brændt Kastellet, for at det ikke fremdeles skulde være et Smuthul for Røvere, der plyndrede og lemlestede velfarende Mænd. Derfra kom de til en Åa mellem to Klipper, hvor Røverne havde afbrudt Broen. Saa snart Wigda saa det, gav han sin Hest Skemming Sporerne, og foer saa let som en Piiil over Åaen, saa at endnu den Dag i Dag sees Spor af Hesteføene og Sømmene i Bierget. De andre To svømmede over Åaen; men Heimers Hest Riipa sprang ligesom Skemming.

Da de kom til Bern, modtog Didrik sine Mænd vel og spurgte om, hvad Tidender de bragte? De svarede: Ingen. Til Wigda taledes Didrik ikke, da han ei vidste, hvo han var. Da tog Wigda den sølvbeslagne Handske af sin Haand og rakte den til Didrik. Denne spurgte, hvad Det skulde betyde? — Hermed, svarede Wigda, udæffer jeg dig til Kamp; thi du est min Fjendaldrende. Nu ønsker jeg at vide, hvad man fortæller fra Land til Land, om du est saa vældig en Kæmpe. — For ingen Kamp undslaaer jeg mig, svarede Didrik, enten mod Een eller Flere; men paa dig skal jeg lære Landstrygere ikke oftere at udæffe Didrik til Tvekamp i hans eget Land. — Tal ikke saa, Herre! sagde Hil-

debrand. Endnu vover jeg ikke at svare for Udfaldet, om Seieren skal vorde din eller hans. — Stor Skam vilde det være, sagde en af Didriks Mænd, om hver Trællesøn turde vove at æfte dig til Tvekamp i dit eget Rige. — Ei oftere skal du beskiæmme en berømmelig Mand, sagde Hildebrand; og gav den Anden med knyttet Næve et saadant Ordfen, at han faldt besvimet til Jorden. — Du er saare ivrig med at yde denne Mand Hielp, raabte Didrik; men nu siger jeg dig, hvad Dom der venter ham: endnu idag skal han hænges udenfor Bern. — Om han kommer i din Vold, svarede Hildebrand, da maa han underkaste sig din Dom, hvor haard den end er. — Didrik bød nu sine Waaben bringes, og sprang saa let paa sin Hest Falken, at han hverken rørte Stigremmene eller støttede sig ved Sadelbuen. Falken var Skemmings og Nispaas Broder.

Da de vare komne paa Kampfletten, rakke Heimer Kongen en Skaal Bliin og sagde: Drik, Herre! Gud give Eder en fager Seier. Hildebrand bragte ogsaa Wigda en Skaal. Denne sagde: Bær den først til Herr Didrik og bed ham drikke mig til! Men Didrik var saa vred, at han ikke vilde.

Nu gave de Hestene Sporerne, fældede Spydene, og rede saa hardt ind paa hinanden, som en hungrig Høg farer paa sit Bytte. Wigdas Spyd gik igiennem Didriks Skjold, men Didriks Spyd fæstede kun lidet i Wigdas. Da løbe Hestene hinanden forbi, og Wigda drog sit Sværd; men Didrik red diærveligt mod ham

og stødte sin Stang mod hans Bryst. Wigda hug ligesaa hurtigt Epydskaftet sønder, og samme Hug tog den nederste Deel bort af hans eget Skjold; dog blev han ikke saaret, thi hans haarde Brynie dækkede ham. Derpaa sprang de af Hestene og stredes med Sværdene. Didrik hug vældigt med Nagelring, men Wigda hug Didrik i Hielmen Hildegrim, saa at Sværdet brast i Stykker. Da raabte Wigda: Guds Brede ramme dig, Belent! at du gjorde saa slet et Sværd, mig til Skam og Skade. Da greb Didrik sit Sværd med baade Hænder og vilde afhugge Wigdas Hoved; men Hildebrand sprang imellem og sagde: Herre! giv denne Kæmpe Fred, og gør ham til din Mand. Du finder ikke hans Lige i nogensomhelst Færdighed. — Nei, sagde Didrik, jeg sætter idag Grændser for, at ikke enhver Trællesøn skal æsse mig til Holmgang. Gaa! eller jeg dræber dig selv. — Da nu Hildebrand mærkede, at hans Ven intet vilde hjælpe, sagde han: Gud forbyde al Utroskab! Seer, gode Ven! jeg vil holde vort Broderskab, tag her dit eget Sværd og værg dig mandeligt! — Wigda tog Sværdet og blev saa inderlig glad, at han kyssede Guldhjaltet og sagde: Gud tilgive mig, at jeg taledes Ondt om min Fader! Nu agter jeg denne Konges Hidsighed og Brede ikke meer end en Træl. — Da begyndte Striden paa ny, og Stykker fløi af Didriks Skjold, Hielm og Brynie ved hvert Hug, og Blod flød ud til alle Sider af hans Rustning. — Tilsidst svang Wigda sit Mimmung og gav Didrik et saa vældigt Hug

i Hielmen Hildegrim, at Kammen fløi af, og dermed fulgte Hud og Haar. — Da sprang Hildebrand imellem dem igien og raabte: Min gode Ven Wigda! stands nu for min Skyld denne Kamp og indgaa Staldbroderskab med Didrik! Vilde man end søge Verden rundt, fandtes der dog ikke de, der kunne lignes med Eder! — Da bød Didrik Wigda Forlig. — For vort Benskabs Skyld, sagde Wigda, i det han vendte sig til Hildebrand, vil jeg opfylde Didriks Bøn.

Didrik og Wigda gæve hinanden Hænder, indginge Staldbroderskab, rede sammen til Bern, og deelte fra den Dag af Farer og Hæder med hinanden.

Fridthiofs Saga.

Denne Saga, uagtet Fortællingsmaaden vidner om Enden af det trettende eller Begyndelsen af det fiirtende Aarhundrede, indeholder Træk af ældgammel hedenst Tid. Af de mange deri forekommende Sange har jeg uddraget det Bedste, og — da jeg dog maatte bryde Verset — ladet det meest blande sig med Fortællingen, uden egenmægtig Digtning. Her titte vi ind i det gamle hedenst Gudehuus, hvilket i Oldsagnene kun sielden er os forundt. I Forholdet imellem den gamle Kong Ring og Fridthiof findes en Skildring af vorelsidig Heimod fra de ældste Tider, der vilde giøre den næste Tid Vre.

Kong Bele i Sognefylke i Norge havde to Sønner, Helge og Halsdan, og en Datter Ingeborg. Hun var smuk og særdeles forstandig. Paa Kysten vestenfor Fiorden laa den store Gaard Baldurshage. Det var Fristed og Gudehuus, med et høit Gierde. Der dyrkedes mange Guder, dog Baldur meest. Med saa stor Ridfærdighed helligholdtes dette Sted, at ingen Skade her

maatte tilføies Folk eller Dyr; heller ikke maatte Mænd der samles med Qvinder. Kongesædet hed Tyrstrand; paa hin Side Fiorden var en Gaard, hed Framnæs. Der stod Thorstein Vikingsøns Huus ligeover for Kongesædet; hans stærke tappre Søn hed Fridthiof, der var saa vennefelig, at han ønskede Alle Held. Kongens Børn vare unge, da deres Moder døde. Der var en god Bonde i Sogn, ved Navn Hilding, som tilbød sig at opfostre Kongedatteren, og hos ham blev Ingeborg hin Fagre vel opdraget. Fridthiof kom ogsaa til Hilding; saaledes vare han og Kongedatteren Fostersødsfænde, og ingen andre Børn kunde sammenlignes med dem. — Man begyndte meget at fradrage Kong Bele hans Eiendomme, da han blev gammel; men Thorstein havde Frediedelen af Riget at raade over, og han stod Kongen troligt bi. Han gjorde hvert tredje Aar, med stor Bekostning, et Gæstebud for Kongen; men i de to Aar holdt denne et Gæstebud for ham. Helge, Beles Søn, blev tidligt en stor Blotmand, eller Afgudsdyrker, og Folk holdt kun lidet af disse Brødre. Thorstein havde et Skib, der hed Ellide, hvilket roedes af femten Mand paa hvert Bord. Det havde høie, krumsme Stavne, og var stærkt som et Dækskib. Bordet var beslaaet med Jern. Saa stærk var Fridthiof, at han roede Ellide med to, tretten Allen lange, Arer; til hver af de andre Arer maatte der sættes to Mand. — Over slige Fortrin vare Kongesønnerne misundelige paa Fridthiof.

Imidlertid blev Kong Bele syg, lod sine Sønner falde, og sagde: Denne Sot vil worde min Bane, men derom beder jeg Eder, at I holde fast ved mine gamle, prøvede Venner! Thi meget fattes der Eder, baade i Raad og Daad, i Sammenligning med Thorstein og hans Son Fridthiof. En Hoi skulle I kaste over mig! — Derefter døde Bele. — Siden blev Thorstein syg; han talde til Fridthiof: Frænde! viis et føieligt Sind mod Kongesønnerne; thi det er tilbørligt for deres Værdigheds Skyld. Forresten troer jeg ogsaa at du vorder forfremmet. Jeg vil lade mig høilægge paa denne Side Fiorden nede ved Søen, lige overfor Kong Beles Hoi. Det er da let for os at raabe over til hinanden, imod tilstundende Bedrifter.

Ingeborgs Brødre fattede Had til Fridthiof; de kunde ikke lide, at han var agtet for en større Mand end de. — Det hændtes engang, at de besøgte ham, og han gjorde sig al Umag for at beværte dem bedre, end de vare vant til. Der var ogsaa Ingeborg. Hun og Fridthiof talede meget sammen. Hun sagde til ham: Du har en god Guldring! — Sandt er det! sagde Fridthiof. Derpaa drøge Brødrene hjem, og deres Alvind vogte mod Fridthiof. Kort derpaa blev han heel tungsindig. Hans Fostbroder Biørn spurgte om Aarsagen? — Jeg har Lyst, sagde han, at beile til Ingeborg; thi skøndt jeg er af mindre Værdighed end hendes Brødre, er jeg dog ei mindre mægtig. — Lad os saa gjøre! svarede Biørn. — Da drog Fridthiof med

nogle Mand til Brødrene. Kongerne sadde paa deres Faders Hoi. Fridthiof hilste dem ydmygt og beilede til deres Søster. Hertil svarede de: Det er meget uforstandigt at forlange, at vi skulle giøte vor Søster med en Mand uden Bærdighed. Det nægte vi i alle Maader! — Da er mit Verinde snart afgjort, svarede Fridthiof; men det skal jeg saalunde giengielde, at I aldrig herefter faae min Hielp, hvor høilig end I trænge dertil. — De sagde: at derom brøde de sig kun lidet. — Fridthiof drog hjem og blev munter igien.

Kong Ring i Ringerike var gammel, men en mægtig Fylkefonge. Han sagde til sine Mand: Jeg har hørt, at Beles Sønnar have brudt Venskabet med Fridthiof; nu vil jeg sende dem Bud, at de skulle underkaste sig mig og yde mig Skat, eller jeg vil hærge i deres Rige. — Da dette Budskab kom til Kongerne, sendte de en Mand til Fridthiof, at bede ham om Hielp. Fridthiof sad just og spillede Skak, da Sendebudet kom. Uden at svare, sagde han til Biørn, som han spillede med: Der er et ledigt Rum der, Fostbroder! din Briske staaer blottet; dog behøver du derfor ikke at forandre Trækket; thi jeg vil angribe den røde Briske, og see, om den er bevogtet. — Sendebudet truede Fridthiof, hvis han ikke kom. Da sagde Biørn: Lo Træk kan du giøre her, Fostbroder, til Forsvar, som du vil. — Raadeligst vil

det være her, vedblev Fridthiof, at Næven *) først angribes; da ville alle Trækkene faae et godt Udfald. — Da Sendebudet kom hjem, — der ikke havde faaet anden Bescked — grundede Brødrene paa, hvad Mening var af Fridthiofs Ord. Ved den røde Brikke, meente de, at han havde forstaaet Ingeborg; men siden, da han var truet, ved Næven Kong Ring, der burde angribes.

Nu udrustede de sig; men sendte først Ingeborg med otte Dvinder til Baldurshage, da de troede, at Fridthiof ikke turde vanhellige dette Sted.

Da Kongerne vare borte, tog Fridthiof sine bedste Klæder paa og satte den gode Guldring paa sin Haand. Siden gik Fostbrødrene ned til Eoen og drog Ellide frem. Biørn spurgte: Hvorhen skulle vi nu? — Til Baldurshage! svarede Fridthiof, at more os hos Ingeborg. — Det er ei raadeligt, sagde Biørn, at fortørne Guderne. Jeg vil dog være det! svarede Fridthiof; jeg agter mere Ingeborgs Yndest end Baldurs Brede. — Dermed roede de over Fiorden, gik til Baldurshage og ind i Ingeborgs Kammer. Hun sad der med otte Møer; de vare ogsaa otte. Stuen var overtrukken med Silke og kostbare Tæpper. — Hun dadlede først hans Forrovenhed, men tog dog vel imod ham, bød ham til Sæde, og de drak den bedste Biin.

*) Formodentlig Kongen.

Hun roste atter Fridthiofs Ring. Han sagde: Jeg vil give dig den, hvis du lover mig, at den aldrig skal komme fra dig til Andre; men at du sender mig den, naar du ikke vil eie den længer. — De trolovede sig saaledes og skiftede Ringe. Fridthiof besøgte ofte Ingeborg i Baldurshage.

Brødrene mødte Kong Ring; men han havde en talrigere Hær end de, og de bleve saaledes forligte, at Kongen skulde give ham Ingeborg, deres Søster, tilægte og Frededelen af deres Eiendomme. — Da Fridthiof troede, at man snart kunde vente Brødrene hjem, sagde han til Kongedatteren: Vel og hæderligt have I modtaget os, og ikke have vi mærket vor Værts Baldurs Brede. Men naar I see, at Brødrene komme hjem, da breder Eders Linned over Disarsalen; thi det er det høieste Sted paa Gaarden, og det kunne vi sene fra vor Gaard. Ingeborg svarede: Ei har Nogen før rovet Eligt; men vistnok have vi i Eder modtaget Venner.

Da Fridthiof var kommen hjem, sagde han næste Morgen til sine Kæmper: Nu er det forbi med vore Gammen-Reiser; thi nu ere Bleeerne komne paa Blegen. — De gif ud og saae, at hele Disarsalen var bedækket med blegede Lærreder. Fridthiof og Biørn samlede Mandskab, for at forsvare sig. — Brødrene spurgte deres Færd og Helge sagde: Et Under var det, om Baldur taalte sliq Fornærmelse.

Men da Kongerne ikke havde Styrke nok til at slaaes med Fridthiof, forlangte de af ham, at han, til Forlig, skulde indkræve Skat for dem fra Orkenøerne. Dette lovede han, hvis de vilde slaae hans Eiendom, mens han var borte; hvilket de bekræftede med Ed. Men da han var seilet bort i sit Erinde med atten stridbare Mænd, paa sit Skib Ellide, afbrændte Kongerne hans Gaard, og sendte Bud efter to Seidskoner, der satte sig paa Tryllehjalet og opvakte Storm, saa at Skibet stød en voldsom Fart. Fridthiof quod: Jeg lod Bolgernes begede Ganger svømme fra Eogn. Nu søger min Mø! Men gid hun dog fryde sig herefter, om end Ellide synker. — Biørn sagde: Vi have nu andet for, end at synge om Baldurshage-Møer. Fridthiof: Maaske ville Solundurs iisflædte Kyster sfiærme os. — Aldrig saasnart havde de lagt ind der, saa sagtnedes Stormen; men da de seilede ud igien, fulede det paa ny, og Fridthiof sang: Nu skal jeg seile i svalt Veir og lade Gangdyret hoppe let for Vinden. Svaneøver taarne sig; voldsomt væltes Ellide i vrede Bolger. Biørn svarede: Det er vi som naar Enker sfiænke for dig, eller naar den vene Brud hilser dig i Genrum. Saltet svier os nu i Dinene, og den senestærke Arm varmer sig i Badet.

Nu vorte Bolgerne som Bierge i store Haglbygger. Fridthiof quod: Nu skal jeg sikkert bestrige Rans*)

*) Rans, Havets Gudinde.

Seng, men en Anden Ingeborgs. — Da kom en stor Bræksøe, der rev Klamperne og begge Hallsene (de forreste Seilskib) løs, og kastede fire Mænd overbord, der druknede. Fridthiof vilde sonderhugge den Ring, han havde faaet af Ingeborg, og dele den med sine Mænd, for at Enhver skulde komme til Naa med noget Guld; men Bøden sagde: man maatte endnu ikke opgive Haabet. — Da gik Fridthiof tilveirs og sagde til sine Etalsbrødre, da han atter kom ned: Jeg faaet et underligt Syn! Vi ere ikke langt fra Land; men en stor Hval har lagt sig imellem os og Kysten, og vil hindre os i at lande. Tvende Qvinder sidde paa Hvalens Ryg, og de opvække den farlige Storm med deres Seid og Galder. Helge har sendt os dem; men mit gode Skib Ellide skal nedstøde dem, inden det standser sin Fart. — Det er sagt, at Skibet Ellide forstod Menneffers Tale. Derpaa greb Fridthiof en Fork, sprang i Forstavnen og skib Forken mod den ene Hamloberske *), men Ellides Forspids traf den Andens Ryg, saa at de styrtede døde i Havet, og Hvalen seommede bort. Skibet var nær ved at synke; men Fridthiof raabte: Frygter ikke Døden, mine Dreng! Min Drom har sagt mig, at jeg skal se Ingeborg. — Da klarede det op, og de saae nu, at de vare komne paa Høiden af Effiasund; der landede de.

*) Hun, som løb fornummet i en Ham.

Ungantyr var i Effia, og medens han sad i sin Drifkestrue, stod en Mand paa Udkig udenfor Huset og fik eet Dyrehorn ud efter det andet, som han tømte. Men da han saae Fridthiofs Skib Ellide, kastede han det tømte Horn ind igiennem Blæreruden og varede sin Herre. — Ungantyr sagde: Ganger nu ud og tager hæderligt imod dem, hvis det er Fridthiof, min Ven Thorstein Herses Sen. — Da sagde en Mand, som hed Utle: Nu ville vi forsøge, om Fridthiof holder sit Løfte: aldrig at bede Nogen først om Fred. — Ti onde, gierrige Mænd, der ofte fik Børsærkegang, gif ud imod ham, og Utle raabte: Det er nu bedst, Fridthiof! at I vende Eder imod os; thi naar Orne komme sammen, vende de Næbbene mod hverandre. — Fridthiof gav heller ikke efter; men da kom Bud fra Kongen, at de Fremmede skulde være velkomne. — De bleve hos Jarlen Vinteren over, i megen Ære. Han spurgte dem ofte om deres Færd; Biørn quod: Vi øste til begge Sider, medens Bølgerne oversloge os i atten Dage. Nans Møer udmattede Søens Heste. — Ungantyr sagde: Det virkede Helge ved Trolddom. Jeg veed, Fridthiof, at han har sendt dig hid, for at hente Skat. Du skal faae faa mange af mine Penge, som dig lyst. Kald det faa Skat, eller hvad du vil.

Smidlerlid var Gaarden Framnæs brændt og Kong Ring havde ægtet Ingeborg. — Engang spurgte

han hende: Hveden har du faaet den gode Ring, du bærer om din Haand? — Hun sagde, hendes Fader havde eiet den. — Nei, svarede han, du har faaet den af Fridthiof. Tag den strax af din Haand! Ikke skal du mangle Guld, naar du kommer til Alfheim. — Da gav hun Helges Kone Ringen, og bad hende flye Fridthiof den, naar han kom tilbage. — Kong Ring drog hjem med sin Kone, og fattede stor Kiærlighed til hende.

Da Fridthiof kom til Norge og stod paa det Sted, hvor hans Gaard var brændt, sagde han: Her er Bølligen bleven sort, og her er intet Spor meer af Bøllernes Færd. — Da han spurgte, at Kongerne vare i Baldurshage ved Offeret, gik Biørn og Fridthiof derop, og denne bød sine Mænd, at sonderhugge alle Skibe, store og smaae, som vare i Nærheden. Fridthiof og Biørn ginge til Døren i Baldurshage. Han vilde gaae ene ind, lod Biørn blive udenfor og holde Vagt; men hvis han ikke kom tilbage i Qvæld, skulde de afbrænde Kongsgaarden.

Fridthiof gik ind, og saa kun faa Folk i Disarsalen. Kongerne vare sysselsatte med Offeret ved Drikkebordet. Paa Gulvet var tændt en Ild, og deres Koner sadde og varmede Guderne, men Nogle smurte og tørrede dem med en Dug. Fridthiof gik hen til Kong Helge og sagde: Vil du nu tage imod Skatten? Med det samme slog han ham Pungen, hvori Sølvet var, i Næsen,

saa at to Tænder faldt ud, og han daanede i Høisædet; men Halsdan greb ham, saa han ikke faldt i Ilden. — Der vare kun saa Mænd i Hallen, thi de Andre drak paa et andet Sted. — Da Fridthiof vilde gaac ud, saa han den gode Ring paa Helges Kones Haand, da hun varmede Baldur ved Ilden. Fridthiof greb fat i Ringen; men den sad saa fast, at han kom til at trække hende ned paa Gulvet henimod Døren, og Baldur faldt i Ilden. Halsdans Kone greb efter hende; men da faldt ogsaa den Gud, som hun havde varmet. Ilden slog nu i begge Guderne, der i Forveien vare smurte, dernæst op i Taget, og Fridthiof kastede Brande i Taglægterne, saa at snart Huset stod i lys Lue. — Da han kom ud til Biørn, quod han:

Stunde vi nu til Stranden!
 Stort udrette vi siden.
 Thi blaae Luer brage
 Heit i Baldurshage.

Da Fridthiof med sine Mænd kom ud paa Søen, lod han sine Skibe sagte vugge; thi Helge havde ingen Skibe at forfølge ham med. Forgieres spændte Kongen rasende sin Bue, for at skyde efter ham. Buen brast. — Fridthiof vilde ikke blive i Norge, men drog paa Vifing og besøgte Angantyr, som modtog ham vel. — Kong Helge tog Sæde paa Framnæs, da Fridthiof var giort fredløs, og byggede en Gaard der igien. Ogsaa Baldurshage blev atter opbygget, med stor Be-

kostning. Det gjorde Kong Helge meest ondt, at Guderne vare brændte.

Fridthiof erhvervede Gods og Hæder. Han dræbte Eldgierningsmænd og gruusne Vikinger, men Bønder og Riobmænd lod han fare med Fred. Alle kaldte ham Fridthiof hin Frækne*). Da han saaledes havde faret paa Viking i tre Aar, blev han kied deraf, og fik Lyst til engang at gjæste Kong Ring. Biørn raadte ham heller at drage til Sogn og dræbe Kongerne Halsdan og Helge. — Det nytter til ingenting, svarede Fridthiof; — jeg vil heller besøge Kong Ring og Ingeborg. — Ugierne, sagde Biørn, giver jeg mit Minde til, at du begiver dig ene i hans Bold; thi Ring er flog og sindrig, om han end er noget til Alders. — Heri vil jeg nu raade, sagde Fridthiof; og skal du, Biørn! midlertid raade for Hæren. Derpaa drog Fridthiof i Høsten til Opland; thi han var nyøgierrig efter at være Dievidne til Kong Rings og Ingeborgs Elskov. For han kom der, tog han over sine andre Klæder en stor laadden Kofte; i sin Haand havde han en Stok, og sit Ansigt havde han saaledes formusummet, at det saae gammelt ud. — Da han mødte nogle Evende, spurgte han dem, om Ring var en mægtig Kenge? — Du er saa gammel, svarede de, at os synes, du maa vel have Kundskab om Kong Ring i alle Henseender.

*) Den Kiække.

Han svarede: han havde mere bekymret sig om Saltsyderi, end om Kongesæder. — Derpaa gif han med dem til Hallen, teede sig meget svag, og fastede Koftehæsten over Hovedet, for ret at sfiule sig. — Kong Ding sagde da til Ingeborg: Der gif en Mand ind i Hallen større end alle andre Mænd. — Det er en uvigtig Tidende! svarede Dronningen. — En Mand maatte gaae hen fra Kongen og spørge Ham i Kofsten, hvo han var, og hveden han kom? Koftemanden svarede: Thiof (Tyv) hedder jeg. Hos Ulu var jeg i Nat; i Unger er jeg opfødt. — Kongen sagde, da dette Svar blev bragt ham: Der er et Herred, som hedder Unger; men det kan ogsaa være, at denne Mand ikke er let om Hjertet. Det lader til at være en viis Mand; mig tyffes vel om ham. — Dronningen sagde: Det er en underlig Ekif, at du har Lyst til at indlade dig med alle de Tiggere, her komme. Hvad er det værd at tale med ham? — Ei veed du det bedre, end jeg! svarede Kongen. Derpaa sendte han Bud efter Koftemanden, som kom nedboiet og hilste med svag Røst. — Hvad hedder du store Mand? spurgte Kongen. Koftemanden svarede: Da jeg foer med Vikinger *) hed jeg Fridthiof **). Da jeg bedrovede Mæer, Herthiof ***). Da jeg fastede Spyd, hed jeg Spydthiof; i Kamp hed jeg Kampthiof; paa Viking Othiof, paa

*) Serovere.

**) Fredtyv.

***) Hærttyv.

Balpladsen Balthiof. — Nu har jeg behovet mange Saltkarles^{*)} Hielp, inden jeg kom hid.

Kongen sagde: Af Meget har du taget Tyvenavn. Hvor var du i Nat? Hvor boer du? Hvo bragte dig hid? Hvor er du opfødt? — Koftemanden svarede: I Anger er jeg født; hos Ulf var jeg i Nat. Min Hu bragte mig hid; men Hiem eier jeg intet. — Det maa vel være, sagde Kongen, at du har været opfødt i Anger nogentid, men det kan ogsaa hændes, at du est født i Fred. I Skoven maa du have været i Nat, thi ingen Bonde boer her i Nærheden, som hedder Ulf. Og naar du siger, du har intet Hiem, saa mener du maaſkee dermed, at det er af ringe Værd for den Attraa som bragte dig hid. — Da sagde Ingeborg: Far, Thiof! til et andet Herberg, eller gik ud af Kongshallen! — Men Kongen sagde: Jeg er nu gammel nok til selv at kunne tildele Gæster Plads her. Tag din Kofte af, Fremmede! og sæt dig ved min Side. — Du gaaer nu heelt i Barndom, sagde Dronningen, at du giver Tiggere Plads ved din Side. — Det stikker sig ikke heller, sagde Thiof, og det er bedre som Dronningen siger. Jeg er mere vant til Saltbrænderi, end til at sidde hos Hørdinger. — Gior som jeg siger! sagde Kongen; thi jeg vil nu raade.

Thiof tog da Koften af, og var underneden iført

*) Saltkarle: Matroser.

en mørkeblaa Kiortel og havde den gode Ring paa sin Haand. Han havde et tykt Sølvbelte, i hvilket hang en stor Pung med blanke Sølvpenge. Et Sværd bar han ved sin Side, en stor Skindhue havde han paa Hovedet; thi han lod, som han var meget svagsiet, og drog Huen ned over Ansigtet. — Nu gaaer det, i mine Tanker, bedre, sagde Kongen; og skal du, Dronning! give ham en god Kaabe, som det sømmer sig ham at bære. — Du maa raade Herre! svarede Dronningen; men jeg gjør ikke meget af denne Thiof. — Siden blev der givet ham en Kaabe, og han satte sig i Højsædet hos Kongen. Dronningen blev blodrød, da hun saa den gode Ring, men dog vilde hun ikke tale med ham. — Kongen derimod var meget munter og sagde: En god Ring har du paa din Haand; længe maa du have brændt Salt for den. — Det er min hele Fædrears! svarede han. — Det kan vel være, svarede Kongen, at du eier mere end den. Faa Saltbrændere troer jeg at være dig lige, om Alderdommen ikke blinder mine Øine altfor meget. — Thiof blev der om Vinteren og havde det godt; Alle tyktes vel om ham. Dronningen talede kun lidet med ham, men Kongen omgikkes ham med særdeles Munterhed.

Engang skulde Kong Ring og hans Dronning drage til Gilde, og Kongen spurgte Thiof, om han vilde fare med, eller blive hjemme? Han foretrak det første, og

Kongen sagde: Det synes mig ogsaa bedst om. — De skulde fiøre over en Sø. Thiof sagde: Usikker synes mig Isen, vi fare uforsigtigt. — Du har ofte advaret os vel! sagde Kongen. Lidt efter brast Isen; men Thiof løb til og rykkede Vognen med alt, hvad der var i, til Strandbredden. — Da sagde Kongen: Det var et godt Tag; ikke vilde Fridthiof hin Frækne grebet stærkere fat, hvis han havde været her.

I Baaren begyndte Veiret at blive mildere; Skoven grønnedes, Græsset spirede frem, Skibene fore mellem Landene. Da sagde Kongen til sine Hoffinder: Vi ville drage ud i Skoven idag, for at more os over Landets fagre Udsende. — Det traf sig nu, at Kongen var ene i Skoven med Fridthiof; da sagde Kongen: Jeg er noget tung, jeg vil lægge mig til at sove. Thiof sagde: Drag hiem, Herre! Sligt anstaaer sig fornemme Folk bedre hiemme, end ude. Ei kan jeg det, svarede Kongen; lagde sig ned, faldt strax i Søvn og snorkede høit. Thiof sad nær ved ham, drog Sværdet ud af Skeden og kastede det langt bort fra sig. — Kort derefter reiste Kongen sig overende og sagde: Var det ei saa, Fridthiof! at der kom dig Noget i Hu, som du vel modstod? Det skal jeg giengjælde dig. Jeg kiendte dig den første Qveld, da du kom til min Hal. Ei skal du snart skilles fra os. Der forestaaer dig noget Stort. — Vel og venligen have I modtaget mig, svarede Fridthiof; men jeg maa bort; thi mine Folk komme snart, som jeg har befaleet dem, at møde

mig. — Siden rede de hjem fra Stoven, og det blev nu aabenbart for Alle, at Fridthiof hin Frækne havde været der om Vinteren.

En Morgen tidlig bankede det paa Døren til Kongens og Dronningens Sovestue. Kongen spurgte hvo det var, og Svaret lød: Det er Fridthiof, beredt til Bortreisen. Tak skal du have, fordi du beværgede mig saa vel. Nu skal jeg svinge Aarer i Uveir igjen. Ingeborg vil jeg mindes, mens vi begge leve. Hun fare vel, og modtage her Fingerguld for Kys!

Derpaa kastede han den gode Ring ind til Ingeborg, og sagde: hun skulde eie den. — Kongen smilede og sagde: Saa falder det dog ud til, at hun bliver bedre lønnet for Winterherberget end jeg; skøndt hun vist ikke har viist sig venligere mod dig end jeg. — Derpaa sendte Kongen sin Dienestemand, at hente Mad og Drikke, at de skulde spise, før Fridthiof drog bort. — Og staa du nu ogsaa op, sagde han til Dronningen, og vær munter. — Hun svarede, at hun kunde ikke spise saa tidlig. — Dog kom hun, og Kongen sagde: Jeg ønskede nu, Fridthiof! at du blev her; thi mine Børn ere endnu smaae, og jeg er gammel og ikke meer skicket til Landeværn. — Fridthiof svarede: Naar og' længe styre du dit Rige, Kong Ring! om end Ingeborg og jeg aldrig træffes mere. — Kong Ring sagde: Bliv her, Fridthiof! Du est bedrovet i Hu; men jeg vil giengielde dine Gaver

bedre, end du selv venter. Jeg giver dig Ingeborg, frækne Fridthiof! og alle mine Eiendomme. — Fridthiof svarede: Elige Gaver kunde jeg ikke modtage, uden saa var, at du folte din Dødsot. — Kongen sagde: Jeg følger den, og under dig helst dette Givtermaal; thi du bærer Fortrin for alle Mænd i Norge. Jeg vil give dig Kongenavn. Hendes Brødre unde dig neppe denne Værdighed, saa lidt som de unde dig Bruden. — Men Fridthiof vilde kun modtage Jarlenavn, og herske, til Kong RINGS Sønner vare saa voksne, at de selv kunde styre deres Rige. Derpaa døde Kong RING fort efter, til stor Sorg for Landet; hans Urveal og Fridthiofs og Ingeborgs Bryllup blev druffet paa eengang.

Da Kongerne Helge og Halfdan, Ingeborgs Brødre erføre dette, udrustede de sig mod Fridthiof; men han gav Helge Banesaar. Derpaa hængte han Fredsfiold i Masten, og spurgte Halfdan, om han vilde afstaae ham Riget, eller dese sin Broders Skiæbne? Halfdan valgte det første. Saa blev nu Fridthiof Konge over Sognefylke. Halfdan blev hans Herse og maatte yde ham Skat. RINGS Sønner fik, da de vare voksne, Ringerike; men Fridthiof underlagde sig endnu Horte-land. Han havde med Ingeborg to Sønner, som bleve drabelige Mænd. Hermed ender Fridthiof hin Fræknes Saga.

